

Radogoszcz - elektrownia

**WOJEWÓDZKIE BIURO URBANISTYCZNE
WE WROCŁAWIU**

ul. Świdnicka 12/16
tel/fax (+48) 71 344 52 45
56-068 Wrocław

www.wbu.wroc.pl
e-mail: wroc@wbu.wroc.pl

Osmaganek plamek

Osiecznica - Diabła Tama

Kliczków

Chrabaszcz majowy

Osiecznica -
Kwisa przed stopniem wodnym

PROGRAM ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO SZLAKU KAJAKOWEGO KWISY

Legnica luty 2007

Osiecznica - Zbiornik "Blekitek"

*Program uchwalono Uchwałą nr 193/III/07
Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 6 marca 2007r.*

Zespół autorski:

Główny projektant:
mgr inż. arch. Agnieszka Wałęga

Zespół:
mgr inż. Renata Cieślak
mgr inż. Marcin Drzymała
mgr inż. Agata Matyczak-Budnicka

Dyrektor Wojewódzkiego Biura Urbanistycznego we Wrocławiu:
mgr inż. arch. Tomasz Polański

**WOJEWÓDZKIE BIURO URBANISTYCZNE
WE WROCŁAWIU**

ul. Świdnicka 12/16
tel/fax (+48) 71 344 52 45
56-068 Wrocław

www.wbu.wroc.pl
e-mail: wroc@wbu.wroc.pl

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
2. Analiza dokumentów planistycznych gmin	5
3. Opis szlaku kajakowego	6
3.1. Wykaz charakterystycznych punktów na szlaku kajakowym	6
3.2. Infrastruktura turystyczna	9
3.3. Atrakcje przyrodnicze i kulturowe	14
3.4. Standardy wyposażenia miejsc obsługi turystycznej (MOT)	20
3.5. Stan czystości wód Kwisy	24
4. Karty informacyjne odcinków szlaku - jednodniowych etapów spływu	26
I. Mirsk - Jezioro Złotnickie	28
I.1. Opis odcinka	30
a. miejsce startu	30
b. przeszkody na szlaku	31
c. miejsce zakończenia odcinka spływu	32
I.2. Proponowany zakres działań	33
I.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych	33
II. Jezioro Leśniańskie – Leśna	34
II.1. Opis odcinka	35
III. Leśna – Lubań	37
III.1. Opis odcinka	39
a. miejsce startu	39
b. przeszkody na szlaku	41
c. miejsce zakończenia odcinka spływu	42
III.2. Proponowany zakres działań	43
III.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych	43
IV. Lubań – Nowogrodzic	44
IV.1. Opis odcinka	46
a. miejsce startu	46
b. przeszkody na szlaku	48
c. miejsce zakończenia odcinka spływu	49
IV.2. Proponowany zakres działań	50
IV.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych	50
V. Nowogrodzic – Kliczków	51
V.1. Opis odcinka	54
a. miejsce startu	55
b. przeszkody na szlaku	57
c. miejsce zakończenia odcinka spływu	63
V.2. Proponowany zakres działań	63
V.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych	64
VI. Kliczków – Świętoszów	66
VI.1. Opis odcinka	69
a. miejsce startu	69
b. przeszkody na szlaku	73

c. miejsce zakończenia odcinka spływu	75
VI.2. Proponowany zakres działań	76
VI.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych	76
VII. Świątoszów – Trzebów	77
VII.1. Opis odcinka	79
a. miejsce startu	79
b. przeszkody na szlaku	81
c. miejsce zakończenia odcinka spływu	83
VII.2. Proponowany zakres działań	85
VII.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych	85
5. Program zadań	87
6. Bibliografia	92

1. Wstęp

Kajakarstwo, to sport coraz bardziej popularny, uprawiany na różnych wodach: jezior, rzek nizinnych i górskich oraz morza. Pozwala na bliski kontakt z przyrodą, aktywne spędzenie wolnego czasu a uprawiany w formie kajakarstwa górskiego dostarcza dużych emocji.

Splywy kajakowe mogą mieć różną formę i w zależności od tego, odmienne są potrzeby uczestników spływu. Jedną z najczęściej spotykanych form są spływy kajakowe organizowane przez kluby turystyki kajakowej. Na takich imprezach organizator zapewnia wszystko co jest niezbędne w czasie spływu. Kluby kajakowe mają własny sprzęt, spływ poprzedzony jest zarezerwowaniem miejsc noclegowych, uczestnicy spływu są pod opieką doświadczonych kajakarzy, zapewniony jest transport kajaków z miejsca zakończenia spływu do miejsca noclegu. Kluby kajakowe dysponują najczęściej samochodami do przewozu kajaków i cały sprzęt potrzebny do spływu wożą ze sobą. Inną formą są spływy kajakowe organizowane dla turystów-kajakarzy przez wyspecjalizowane firmy lub prywatne osoby. Jest to często spotykana forma w niektórych rejonach Polski, gdzie jest duży ruch turystyczny (np. na Pomorzu czy Mazurach). Turysta korzystający z tej formy usługi ma zapewniony transport kajaków oraz sprzęt.

Celem Programu zagospodarowania turystycznego szlaku kajakowego Kwisy jest aktywizacja gmin położonych w dolinie rzeki Kwisy poprzez wykorzystanie rzeki jako szlaku kajakowego i powiązanie turystyki kajakowej z innymi formami turystyki, wypoczynku i rekreacji. Ze względu na ten cel, program będzie obejmował zadania, których realizacja umożliwi wykorzystanie walorów Doliny Kwisy przez jak najszerszą rzeszę turystów. Dlatego podstawowym założeniem jest dostosowanie szlaku kajakowego dla kajakarzy-amatorów, dla turystów, którzy być może pierwszy raz będą brali udział w spływie kajakowym.

Program jest kontynuacją, opracowanego w 2004 roku przez Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne, „Studium zagospodarowania turystycznego dolnośląskich odcinków szlaków wodnych”. Studium zostało przyjęte uchwałą Nr 1095/II/04 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 marca 2004r. w celu wykorzystania do dalszych prac planistycznych nad szczegółowym programem zagospodarowania turystycznego i jest dostępne na stronie internetowej www.wbu.wroc.pl.

Spływ kajakowy Kwisą, zorganizowany przez KTK „Ptasi Uskok” z Wrocławia – kwiecień 2006r.

Szlak kajakowy Kwisy ma długość ok. 120 km rozpoczyna się w Mirsku i przebiega przez ciekawe przyrodniczo i kulturowo tereny. Czas potrzebny na przepłynięcie szlaku, to 7-8 dni. Gęsta sieć małych miasteczek w południowej części, leżących przy szlaku w odległości co około 15 km, wyznacza w naturalny sposób kolejne etapy postojów i noclegów. Są to w kolejności: Leśna, Lubań i Nowogrodzic. Dwa jeziora: Złotnickie i Leśniańskie, powstałe na skutek spiętrzenia wody na rzece to najlepsze miejsca dla rozwoju sportów wodnych i rekreacji na szlaku Kwisy. Obszar wokół jezior jest już obecnie dobrze zagospodarowany, znajduje się tam wiele ośrodków wypoczynko-

wych promujących aktywny wypoczynek nad wodą. Jednocześnie obie zapory: Złotnicka i Leśniańska stanowią duże utrudnienie na szlaku kajakowym.

Północny odcinek szlaku przebiega przez Bory Dolnośląskie, gdzie miejsca obsługi turystyki wodnej można zlokalizować w większych wsiach. Mając na uwadze długość jednodniowego etapu spływu kajakowego oraz lokalne uwarunkowania, wyznaczono je w miejscowościach: Kliczków, Świętoszów i Trzebów. Koniec szlaku Kwisy stanowi miejsce ujścia rzeki do Bobru. Spływ można zakończyć we wsi Trzebów lub kontynuować go dalej rzeką Bóbr.

2. Analiza dokumentów planistycznych gmin

Jeżeli aktywizacja turystyczna gmin związanych z rzeką Kwisą, ma być jednym z celów rozwoju tych gmin, to powinien się on znaleźć w opracowaniach planistycznych i strategicznych.

Na podstawie ankiet przeprowadzonych we wszystkich gminach położonych wzdłuż szlaku kajakowego Kwisy, wykonane zostało zestawienie posiadanych przez gminy dokumentów planistycznych oraz zawartych w nich treści odnoszących się do rozwoju turystyki. Poniżej przedstawione zostały wnioski.

Tabela nr 1. Turystyka w dokumentach planistycznych i strategicznych gmin

gmina	opracowania planistyczne i strategiczne w których uwzględniono rozwój turystyki				
	studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	strategia rozwoju gminy	plan rozwoju lokalnego	wieloletni plan inwestycyjny
Mirsk	uwzględniono	uwzględniono	uwzględniono	uwzględniono	uwzględniono
Gryfów Śląski m. i gm.	uwzględniono	uwzględniono	uwzględniono	uwzględniono	nie uwzględniono
Leśna m. i gm.	uwzględniono	uwzględniono	uwzględniono	nie uwzględniono	nie uwzględniono
Olszyna gm.	brak danych	brak danych	uwzględniono	uwzględniono	brak danych
Lubań gm.	nie uwzględniono	nie uwzględniono	uwzględniono	nie uwzględniono	nie uwzględniono
Lubań m.	uwzględniono	uwzględniono	uwzględniono	nie uwzględniono	uwzględniono
Nowogrodziec m. i gm.	nie uwzględniono	nie uwzględniono	uwzględniono	uwzględniono	nie uwzględniono
Osiecznica gm.	uwzględniono	uwzględniono	uwzględniono	uwzględniono (wg projektu)	nie uwzględniono
Małomice gm.	uwzględniono	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
Żagań gm.	uwzględniono	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych

Spośród 10 gmin położonych wzdłuż szlaku kajakowego Kwisy, rozwój turystyki uwzględniono w swoich opracowaniach :

- 7 gmin w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- 5 gmin w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- 8 gmin w strategiach rozwoju gminy,
- 4 gminy w planach rozwoju lokalnego,
- 2 gminy w wieloletnich planach inwestycyjnych.

Powyższe zestawienie wykazało, że najkorzystniejsza sytuacja jest w opracowanych dokumentach strategicznych. Wszystkie strategie rozwoju, które zostały nam udostępnione, uwzględniają rozwój turystyki i rekreacji, mniej gmin zawarło zapisy o rozwoju turystyki w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ta zmniejszająca się liczba świadczy o braku spójności między poszczególnymi dokumentami planistycznymi. Duży brak spójności występuje pomiędzy planowaniem przestrzennym i strategicznym a planami inwestycyjnymi, ponieważ jedynie dwie gminy zaplanowały inwestycje, które mogą służyć rozwojowi turystyki.

3. Opis szlaku kajakowego

Rzeka Kwisa jest ciekim III rzędu, lewostronnym dopływem Bobru. Jej źródła znajdują się w Górach Izerskich na wysokości ok. 1020 m n.p.m., na południowy wschód od Świeradowa Zdroju, wpływa do Bobru na terenie województwa lubuskiego.

Długość rzeki wynosi 126,8 km, powierzchnia zlewni na terenie Polski wynosi 994,9 km². Górny bieg rzeki zamykają dwa sztuczne jeziora: Złotnickie i Leśniańskie.

Głównymi dopływami Kwisy są: Czarny Potok, Miłoszowski Potok, Siekierka - dopływy lewostronne oraz prawostronne: Oldza i Olszówka.

Szlak kajakowy na rzece Kwisie posiada dużą liczbę utrudnień w postaci progów, jazów oraz zapór. Największe utrudnienie na szlaku stanowią zapory na Jeziorze Złotnickim i Leśniańskim. Ze względu na bardzo dużą uciążliwość przy pokonywaniu tych zapór proponuje się ominięcie Jeziora Leśniańskiego oraz podział szlaku Kwisy na następujące, jednodniowe, odcinki spływu, które zostały opisane w kolejnych rozdziałach opracowania, w formie kart informacyjnych:

1. **Mirsk – Jezioro Złotnickie.** Odcinek o długości ok. 16 km, możliwy do przepłynięcia przy wysokim stanie wód, zazwyczaj wiosną.
2. **Jezioro Leśniańskie.** Ze względu na dwie zapory, których pokonanie jest bardzo forsowne Jezioro Złotnickie zostało potraktowane jako zbiornik wody stojącej. Jezioro ma powierzchnie 140 ha i jest zagospodarowane na cele turystyki. Odcinek za Zaporą Leśna do miasta Leśna jest wyłączony z opracowania ze względu na bardzo trudne warunki spływu.
3. **Leśna – Lubań.** Odcinek o długości ok. 15 km. Leśna jest drugim miejscem startu.
4. **Lubań – Nowogrodziec.** Odcinek o długości ok. 16 km.
5. **Nowogrodziec – Kliczków.** Odcinek o długości ok. 25 km.
6. **Kliczków – Świętoszów.** Odcinek o długości ok. 20 km.
7. **Świętoszów – Trzebów.** Odcinek o długości ok. 12 km. Spływ można również kontynuować rzeką Bóbr i zakończyć np. w Żaganiu. Odcinek Świętoszów – Żagań ma długość ok. 20 km.

3.1. Wykaz charakterystycznych punktów na szlaku kajakowym

Szlak kajakowy Kwisy posiada wiele utrudnień w postaci jazów, progów i zapór, które najczęściej wymagają przenoszenia kajaka. Obecnie szlak nie posiada żadnych oznaczeń ani tablic informacyjnych i jego przepłynięcie może być niebezpieczne dla niedoświadczonych kajakarzy. W zamieszczonej poniżej Tabeli nr 2 zawarty został wykaz charakterystycznych miejsc na szlaku, wykonany na podstawie inwentaryzacji w terenie przeprowadzonej w czerwcu 2006 r.

Tabela nr 2. Opis charakterystycznych punktów na szlaku kajakowym

KILOMETRAŻ ¹	CHARAKTERYSTYCZNY PUNKT	UTRUDNIENIA
1	2	3
119,800 – początek spływu	Mirsk, most drogowy na trasie Świeradów Zdrój – Krzewie Wielkie	początek szlaku kajakowego Kwisy
112,900	stopień regulacyjny w Wieży	przenoszenie kajaka na odcinku ok. 30m
109,200	zaczyna się sztuczne Jezioro Złotnickie, na brzegu pojawiają się ośrodki wypoczynkowe położone nad jeziorem	
108,700	most pieszy w Karłowicach	
103,150	zapora na Jeziorze Złotnickim wraz z elektrownią	koniec spływu pierwszego odcinka. Ze względu na uciążliwość pomija się Tamę Złotnicką i odcinek wąskiej i płytkiej rzeki łączący dwa jeziora
102,270	zaczyna się Jezioro Leśniańskie	
98,600	w zakolu położony jest Zamek Czocho	
97,270	zapora na Jeziorze Leśniańskim wraz z elektrownią	ze względu na uciążliwość pomija się Tamę Leśniańską i odcinek górskiej i niebezpiecznej dla amatorów rzeki, aż do miasta Leśna; na pominiętym odcinku znajduje się jeden jaz położony przed miastem na km 96,100
94,800	próg regulacyjny w Leśnej, bez konieczności przenoski	
94,500	łąka na lewym brzegu Kwisy, za mostem na drodze wojewódzkiej nr 296; proponowane miejsce startu	
91,900	jaz położony przed wsią Szyszkowa	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 30 m
89,050	jaz położony w Szyszkowej	przenoszenie kajaka lewą stroną na odcinku 30 m
88,850	próg w Szyszkowej bez konieczności przenoski	
84,260	stopień w Kościelnikach Dolnych	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 70 m
83,220	stopień regulacyjny w Kościelnikach	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 30 m
80,700	stopień regulacyjny w Lubaniu; miejsce proponowanej lokalizacji MOT	przenoszenie kajaka lewą stroną na odcinku 30 m

¹ w opracowaniu przyjęto kilometraż wg danych RZGW, stan na sierpień 2006; docelowo przez RZGW przyjęty zostanie inny kilometraż, wynikający ze „Studium ochrony przed powodzią zlewni rzeki Kwisy”, które jest w trakcie opracowania przez Hydroprojekt Wrocław sp. z o.o.

KILOMETRAŻ	CHARAKTERYSTYCZNY PUNKT	UTRUDNIENIA
1	2	3
79,400	stopień regulacyjny w Lubaniu	przenoska lewą stroną na długości 40 m
76,600	jaz w Radogoszczy	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 20 m
75,750	jaz siłownia w Radogoszczy	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 40 m
72,100	dwa dawne progi regulacyjne	przeciąganie kajaka
66,000	kolejne dwa progi regulacyjne	przeciąganie kajaka
62,780	jaz w Nowogrodźcu, miejsce proponowanej lokalizacji MOT	przenoszenie kajaka lewą stroną na odcinku 100 m
58,140	jaz i elektrownia na kanale w Parzycach	przenoszenie kajaka lewą stroną na odcinku 30 m
56,050	jaz i elektrownia na kanale w Zebrzydowej	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 30 m
55,710	stopień w Zebrzydowej	przenoszenie kajaka lewą stroną na odcinku 50 m
51,900	stopień za mostem kolejowym w miejscowości Kierzno	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 30 m
48,150	próg w miejscowości Kierzno	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 40 m
43,150	próg regulacyjny w Tomisławiu	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 50 m
ok. 39,800	pozostałości betonowego stopnia	przepełnienie środkiem nurtu
39,105	stopień piętrzący w Osieczowie	przenoszenie kajaka lewą stroną na długości 50 m
ok. 38,900	zniszczony próg i wodospad „Diabla Tama”, niższy poziom wody i mocny nurt. ogromne głazy na dnie rzeki na długości 60 m	dla mniej wprawionych kajakarzy sugerowane jest przeciąganie kajaka
37,500	elektrownia wodna w Kliczkowie, alternatywna propozycja lokalizacji MOT	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 100 m
36,025	jaz w Kliczkowie, alternatywna propozycja lokalizacji MOT	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 50 m
31,600	jaz i elektrownia w Przejęslawiu	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 50 m
29,410	jaz w Ławszowej	przenoszenie kajaka lewą stroną na odcinku 50 m
23,750	stopień w Luboszowie	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 50 m
16,600	teren przy moście drogowym, przed elektrownią w Świętoszowie	
16,800	jaz w Świętoszowie	przenoszenie kajaka lewą stroną na odcinku 100 m
13,700	jaz powłokowy w Łozach	przenoszenie kajaka prawą stroną na odcinku 50 m
4,900	stopień regulacyjny w Rudawicy, proponowane miejsce lokalizacji MOT	przenoszenie kajaka na odcinku 30 m
0,0	ujście Kwisy do Bobru	koniec szlaku kajakowego Kwisy

3.2. Infrastruktura turystyczna

Celem programu jest aktywizacja turystyczna gmin położonych w Dolinie Kwisy oraz powiązanie kajakarstwa z innymi formami rekreacji. Dla potrzeb projektu wykonana została inwentaryzacja istniejącej infrastruktury turystycznej. Poniższa tabela zawiera wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji obejmującej otoczenie szlaku kajakowego w odległości 3 km od rzeki.

Tabela nr 3. Infrastruktura turystyczna

Gminy przy szlaku wodnym	Ośrodki sportów wodnych, przystanie, kempingi, itp. zlokalizowane bezpośrednio przy rzece	Infrastruktura turystyczna w otoczeniu rzeki	Piesze szlaki turystyczne, ścieżki edukacyjne	Szlaki rowerowe	Informacja turystyczna, organizacje turystyczne
1	2	3	4	5	6
Mirsk	brak	- schronisko PTSM „Halny” w Kamieniu	- zielony szlak Lubań – Leśna – Stóg Izerski – Świeradów-Zdrój – Mirsk – Gryfów Śląski – Lwówek Śląski - niebieski szlak Pobiedna-Mroczkowice-Lubomierz-Lwówek Śląski	- trasa Świeradów-Zdrój – Mirsk – Stara Kamienica – Świeradów-Zdrój - trasa ER-7 Zgorzelec – Leśna – Mirsk - trasa Mirsk – Gryfów Śląski – Lubomierz - czerwony szlak „Dolina Kwisy” Małomice-Czarniawa Zdrój	brak
Gryfów Śląski	- ośrodek rekreacyjno-wypoczynkowy - kempingi w Gryfowie Śląskim, przystań przy ośrodku,	- ośrodek wypoczynkowy „Wieża” - zespół domków kempingowych „Wieża” - pokoje gościnne	- zielony szlak Lubań–Leśna–Stóg Izerski–Świeradów-Zdrój–Mirsk–Gryfów Śląski–Lwówek Śląski - niebieski szlak Zawidów-Lubań-Olszyna-Gryfów Śląski	- trasa Mirsk – Gryfów Śląski – Lubomierz - trasa Gryfów Śląski – Zamek Gryf w Proszówce, - trasa Gryfów-Wolbromów-Rząsiny-Gryfów Śl. - trasa Gryfów-Karłowice-Gryfów, - trasa Gryfów-Zacisze-Gryfów, - czerwony szlak „Dolina Kwisy” Małomice-Czarniawa Zdrój	- Punkt Informacji Turystycznej Rynek 1,

1	2	3	4	5	6
Olszyna	<ul style="list-style-type: none"> - ośrodek rekreacyjno - wypoczynkowy - kemping w Karłowicach, przystań przy ośrodku, - ośrodek wypoczynkowo - kolonijny Politechniki Wrocławskiej w Zapuszcu, - ośrodek wypoczynkowy „Rajsko” - kemping w Bożkowicach, przystań 	<ul style="list-style-type: none"> - baza noclegowa: pole namiotowe w Zapuszcu, hotel, ośrodek i pole namiotowe w Karłowicach 	<ul style="list-style-type: none"> - czerwony szlak Biedrzychowice-Złotniki Lubańskie-Czerniawa Zdrój - niebieski szlak Zapora Złotnicka-Zapusta-Leśna - niebieski szlak Zawidów-Lubań-Olszyna-Gryfów 	<ul style="list-style-type: none"> - czerwony szlak „Dolina Kwisy” Małomice-Czerniawa Zdrój 	brak
Leśna	<ul style="list-style-type: none"> - ośrodek wypoczynkowy w Leśnej - obecnie zamknięty - Zamek „Czocho” - hotel - klub żeglarski „Izery” - pole namiotowe w Leśnej, przystań przy ośrodku, - ośrodek „Baworowa” w Leśnej - pole namiotowe, kempingi „Gościniec u Buczych” w Stankowicach, przystań przy ośrodku, - ośrodek szkoleniowo - wypoczynkowy „Złoty Sen” w Złotnikach Lubańskich, przystań przy ośrodku, „Złoty Sen”, wypożyczalnia sprzętu sportowego (rowery wodne i górskie, kajaki) - ośrodek wypoczynkowy „Gajówka” w Złotym Potoku, mała stadnina koni i przystań przy ośrodku 	<ul style="list-style-type: none"> - baza noclegowa: hotel „Leliwa”, ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy w Leśnej, gospodarstwa agroturystyczne w Stankowicach, pensjonat w Szyszkowej, ośrodek szkoleniowo – wypoczynkowy w Złotnikach Lubańskich, ośrodek wypoczynkowy w Złotym Potoku, - basen otwarty 	<ul style="list-style-type: none"> - zielony szlak Lubań-Leśna-Stóg Izerski-Świeradów-Zdrój-Mirsk-Gryfów Śląski-Lwówek Śląski - niebieski szlak Zapora Złotnicka-Zapusta-Leśna - ścieżka dydaktyczna pieszo rowerowa „Szlak wygasłych wulkanów” (szlak biegnie peryferiami miasta m.in. po parku na Kamiennej Górze) 	<ul style="list-style-type: none"> - transgraniczny szlak rowerowy ER7 Zgorzelec-Leśna-Mirsk, - trasa Leśna-stożki wulkaniczne: Perkuna i Światowida-Miłoszów, - trasa Leśna-Smolnik-Szyszkowa-Kościelniki-Bożkowice-Leśna - trasa „Droga Giebułtowska” Leśna-Stankowice-Augustów - trasa Leśna-Orle Skały-Ośr. „Baworowa”-Zapora Leśn.-Leśna - trasa Leśna-Miłoszów-Świecie-Wola Sokołowska-Pobiedna-Leśna - trasa „zerwany most” w Stankowicach - trasa Nowogrodziec-Leśna-Czerniawa Zdrój, - czerwony szlak „Dolina Kwisy” Małomice-Czerniawa Zdrój 	<ul style="list-style-type: none"> - Punkt Informacji Turystycznej Rynek 19,

1	2	3	4	5	6
Lubań gm.	brak	- baza noclegowa: pokoje gościnne w Nawojowie Łużyckim	- zielony szlak Lubań–Leśna–Stóg Izerski–Świeradów-Zdrój–Mirsk–Gryfów Śląski–Lwówek Śląski - niebieski szlak Zawidów-Lubań-Olszyna-Gryfów	- Euroregionalny Szlak Rowerowy Drezno – Wrocław ER-4, - czerwony szlak „Dolina Kwisy” Małomice-Czerniawa Zdrój	brak
Lubań m.	brak	- 2 hotele, 2 motele, ośrodek wypoczynkowy, schronisko młodzieżowe, kwatery prywatne, pokoje gościnne - kryta pływalnia "Laguna" Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji - 2 punkty naprawy rowerów: Miejsko-Gminny Ludowy Klub Sportowy KWISA Rynek 6, Naprawa Rowerów Bartolewski Paweł.	- zielony szlak Lubań–Leśna–Stóg Izerski–Świeradów-Zdrój–Mirsk–Gryfów Śląski–Lwówek Śląski - niebieski szlak Zawidów-Lubań-Olszyna-Gryfów - „dolnośląska Droga Św. Jakuba” Nowogrodzic-Nawojów Łużycki-Radogoszcz-Lubań-Zgorzelec	- Euroregionalny Szlak Rowerowy Drezno – Wrocław ER-4, - czerwony szlak „Dolina Kwisy” Małomice-Czerniawa Zdrój	- Punkt Informacji Turystycznej ul. Bracka 12 - PTTK Oddział "Pogórze Izerskie" ul. Bracka 12, - PTSM - Zarząd Oddziału Miejskiego w Lubaniu ul. Armii Krajowej 9, - Związek Gmin "Kwisa" ul. 7. Dywizji 14, - Związek Sześciu Miast Łużyckich (Lubań, Zgorzelec-Goerlitz, Zittau, Loebau, Bautzen, Kamenz) ul. 7 Dywizji 14,
Nowogrodzic	brak	brak	- niebieski szlak Zamek Grodziec-Bolesławiec-Kierzno-Kliczków-Osiecznica-Zebrzydowa	- szlak Nowogrodzic-Bolesławiec-Kliczków-Nowogrodzic, - czerwony szlak „Dolina Kwisy” Małomice-Czerniawa Zdrój - zielony szlak: Nowogrodzic – Godziszów – Wolframów – Ubocze Dolne – Lubomierz – Janice – Grudza.	- Punkt Informacji Turystycznej, Rynek 1

1	2	3	4	5	6
Osiecznica	brak	<ul style="list-style-type: none"> - baza noclegowa: pałac w Kliczkowie-centrum konferencyjno – wypoczynkowe, - otwarte korty tenisowe, ściana wspinaczkowa w Pałacu Kliczków - stajnia Kliczków i klub jeździecki ARAT - internat Wojskowej Agencji Mieszkaniowej z 54 miejscami noclegowymi: Internat "Maczek", ul.Sztabowa 2, Świętoszów 	<ul style="list-style-type: none"> - czerwony szlak II Armii WP (Dobra-Kliczków-Parowa - niebieski szlak Zamek Grodziec-Bolesławiec-Kierzno-Kliczków-Osiecznica-Zebrzydowa - geologiczna ścieżka dydaktyczna (zachodni brzeg Kwisy) - ścieżka dydaktyczna po puszczy Zgorzeleckiej (przebiegająca przez gminę Węgliniec i Osiecznica w okolicach Parowej i Ołoboku), - ścieżka edukacji przyrodniczej (utworzona przez Nadleśnictwo Węgliniec na terenie Osiecznicy) - niebieski szlak turystyczny „Szlak puszczański” z Zebrzydowej przez Osiecznicę do Bolesławca - żołnierska ścieżka dydaktyczna, zlokalizowana w pobliżu Placu Defilad w Świętoszowie, utworzone przez Nadleśnictwo Świętoszów) 	<ul style="list-style-type: none"> - szlak żółty śląsko-łużycki: Nowogrodziec-Bolesławiec-Kliczków-Nowogrodziec, - szlak niebieski Bory Dolnośląskie: Kliczków-Osieczów-Bolesławiec-Kliczków, - czerwony szlak „Dolina Kwisy” Małomice-Czerniawa Zdrój - szlak rowerowy „Dolina Kwisy” Świętoszów-Osiecznica o dł. 20 km. - szlak rowerowy Borów Dolnośląskich Osiecznica – Tomisław – Ołobok – Parowa –Poświętne o długości 23 km. - szlak rowerowy „Ołobok – Parowa” o długości 7,5 km. 	brak

1	2	3	4	5	6
Żagań m.	Klub Turystyki Kajakowej „Szron”	<ul style="list-style-type: none"> - „Dom Turysty” PTTK, pl. Klasztorny 1 - Schronisko Młodzieżowe, ul. X-lecia 19/21, - Pensjonat „Młynówka”, ul. Żelazna 2 	<ul style="list-style-type: none"> - żagańskie ścieżki edukacyjne: ścieżka dzików, lisów i wiewiórek 	<ul style="list-style-type: none"> - czarny szlak Żary-Żagań - żółty szlak Żagań-Puszczaków-Stary Żagań-Pożarów-Dzietrzychowice-Żagań 	<ul style="list-style-type: none"> - Rośnij Zdrowo Usługi Turystyczne i Promocja Zdrowia Beata Pawlikowska ul. Nocznickiego 58/9
Żagań gm.	brak	brak	<ul style="list-style-type: none"> - zielony szlak Szprotawa-Małomice-Trzebów-Żagań 	<ul style="list-style-type: none"> - czerwony szlak „Dolina Kwisy” Małomice-Czarniawa Zdrój 	brak
Małomice	Ośrodek Sportów Wodnych ul. Skłodowskiej	brak	<ul style="list-style-type: none"> - zielony szlak Szprotawa-Małomice-Trzebów-Żagań - ścieżka dydaktyczna od ujścia Kwisy do Bobru, przez Żeliszaw i Małomice, do użytku ekologicznego „Sowie Bagno” koło Ławy 	<ul style="list-style-type: none"> - czerwony szlak „Dolina Kwisy” Małomice-Czarniawa Zdrój 	brak

3.3. Atrakcje przyrodnicze i kulturowe

Tabela nr 4. Atrakcje przyrodnicze i kulturowe w otoczeniu rzeki (w odległości do 3 km od rzeki)

Gminy przy szlaku wodnym w kolejności od źródeł rzeki do ujścia	Obszary objęte lub planowane do objęcia systemową ochroną w bezpośrednim otoczeniu rzeki	Inne walory przyrodnicze w otoczeniu rzeki, obszary proponowane do objęcia ochroną	Obiekty zabytkowe oraz inne, nie objęte ochroną, obiekty o walorach kulturowych	galerie, muzea, teatry, kina	Imprezy turystyczne, wg informatora DOT w 2005 roku oraz ze stron internetowych gmin
1	2	3	4	5	6
Mirsk		brak	<ul style="list-style-type: none"> - Mirsk: Ratusz z XVI-XVIII w., późnogotyckorenesansowy kościół parafialny z XVI w., dawny kościół ewangelicki z XVIII-XIX w., domy z XVIII w. - Proszówka: ruiny Zamku Gryf (XIII w.), punkt widokowy i kaplica św. Leonida i św. Anny 	- teatr „Bez nazwy”	<ul style="list-style-type: none"> - VII Izerska Gala Folkloru - Dożynki 2005
Gryfów Śląski	<ul style="list-style-type: none"> - projektowany Leśniańsko-Złotnicki Park Krajobrazowy - obszar chronionego krajobrazu (utworzony uchwałą Rady Gminy) 	<ul style="list-style-type: none"> - proponowane użytki ekologiczne: Proszówka I - Góra Zamkowa, Wieża I - dolina Kwisy i oczko wodne na południowym krańcu wsi, dolina potoku Oldza, Gryfów I - podmokłe łąki na wschodnim krańcu miasta, dolina Kwisy na południe od szpitala miejskiego, podmokłe łąki przy południowo-wschodniej granicy miasta 	<ul style="list-style-type: none"> - zabytkowy średniowieczny układ urbanistyczny - obiekty zabytkowe, w tym: ratusz (XVI w.), wieża (XVII w.), kamieniczki z okresu renesansu i baroku, - proponowany park kulturowy Czocha - Gryfów Śląski obejmujący założenie miejskie Gryfowa Śląskiego z zamkiem Czocha, wkomponowane w krajobraz naturalny (Leśna, Biedrzychowice) 	brak	<ul style="list-style-type: none"> - Bieg na Powitanie Wiosny – kwiecień - Przegląd Orkiestr Dętych – maj, - Turniej Tańca Towarzyskiego, - Kwisonalia - sierpień, impreza plenerowa nad rzeką Kwisą z konkursami rekreacyjno-sportowymi, - Święto Pieczonego Ziemniaka – wrzesień,

1	2	3	4	5	6
Olszyna	<ul style="list-style-type: none"> - projektowany Leśniańsko-Złotnicki Park Krajobrazowy, - obszar chronionego krajobrazu (utworzony uchwałą Rady Gminy) 	<ul style="list-style-type: none"> - proponowany użytek ekologiczny - staw w Bożkowicach 	<ul style="list-style-type: none"> - Biedrzychowice: kościół, zespół pałacowo-parkowy - domy przysłupowo-zrębowe 	brak	brak
Leśna	<ul style="list-style-type: none"> - projektowany Leśniańsko-Złotnicki Park Krajobrazowy - obszar chronionego krajobrazu, obejmujący przełom rzeki Kwisy w rejonie Leśnej, Stankowic, Złotnik Lubańskich i Złotego Potoku² 	<ul style="list-style-type: none"> - pomniki przyrody nieożywionej „Stożek Perkuna”, „Stożek Światowida”, - obszary cenne przyrodniczo wskazane do ochrony: las bukowy na Górze Liściastej, dolina Grabiszówki, przełomowy odcinek Kwisy, „Wulkany” - 3 stożki bazaltowe z wyeksponowanymi „organami” ciosu termicznego na Wzgórzu Ciasnota, kompleks leśny i dolina potoku Bruśnik, wąwóz Kwisy koło Złotników Lubańskich, 	<ul style="list-style-type: none"> - Złotniki Lubańskie: za- bytkowy układ urbanistyczny, kościół, zaporę wodną na Jeziorze Złotnickim, - Stankowice: zamek „Czocho” (XIV w.), wieża szubieniczna - Leśna: średniowieczny układ urbanistyczny, kościół parafialny (XVI w.), plebania, ratusz (XVII w.), kamienice z podcieniami, kościół ewangelicki (XIX w.), sztolnie, zaporę wodną na Jeziorze Leśniańskim - Kościelniki Górne: zespół pałacowo-parkowy (XIX w.) - Kościelniki Średnie: ruiny kościoła (XIII w.), kościół (XVIII w.) - Szyszkowa: zespół pałacowo-parkowy (XVIII w.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Teatr "Klinika Lalek" – Wiktor Wiktorczyk, Stacja Wolimierz, 	<ul style="list-style-type: none"> - Dni Zamku Czocha – czerwiec, - Ogólnopolski Festiwal Zespołów Muzycznych Klubów Abstynenckich - sierpień - Międzynarodowe Potyczki Rodzinne „TAMA 2003” sierpień, - Otwarty Turniej Tenisa Stołowego – marzec, - Otwarty Turniej Piłki Nożnej o Puchar Burmistrza MiG Leśna – maj, - „Piłkarska kadra czeka” – turniej dzikich drużyn – czerwiec, - „Powitanie Lata” – festyn – czerwiec, organizator – OKiS w Leśnej, - II Otwarty Przegląd Tańca Disco – grudzień, - Turniej Piłki Siatkowej „Open” - grudzień,

² Utworzony Uchwałą Nr XXXVII/339/93 Rady Miejskiej Gminy Leśna z dnia 29 czerwca 1993r.

1	2	3	4	5	6
Leśna – c.d.			<ul style="list-style-type: none"> - proponowany park kulturowy Czocha - Gryfów Śląski obejmujący założenie miejskie Gryfowa Śląskiego z zamkiem Czocha, wkomponowane w krajobraz naturalny (Leśna, Biedrzychowice) - domy przysłupowozrębowe 		
Lubań gm.	<ul style="list-style-type: none"> - projektowany rezerwat przyrody „Uroczysko Złoty Stok” w obrębie Nawojowa Łużyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> - proponowane użytki ekologiczne: Stare Glinianki w Radogoszczy, Grąd w Uniegoszczu, Buczyzna na Bukowej Górze w obrębie Kościelnika, Glinianki w Nawojowie Łużyckim, Kamieniołom Nowy Uniegoszcz, Las Konwaliowy, położony między górą Ostrózek a Harcerską Górą w Lubaniu - proponowane pomniki przyrody nieożywionej: wychodnie piaskowców krzemionkowych koło Nawojowa Łużyckiego, odsłonięty komin wulkaniczny z ciosem termicznym i przyległą partią tufów w nieczynnej części kamieniołomu na górze Ostrózek 	<ul style="list-style-type: none"> - Jałowiec: zespół pałacowo parkowy - Kościelniki Dolne: kościół (XVIII w.) - Nawojów Łużycki: dwór - domy przysłupowozrębowe 	brak	brak

1	2	3	4	5	6
Lubań m.		<ul style="list-style-type: none"> - pomnik przyrody nieożywionej wyrobisko bazaltu na Kamiennej Górze, - proponowane użytki ekologiczne: za transformatorem - wilgotna łąka i starodrzew grądowy nad potokiem, dolina potoku Łazek pomiędzy Radogoszczą a Pisarzowicami, - istniejący użytek geologiczny: „Dolina Gozdniczy”. 	<ul style="list-style-type: none"> - zabytkowy układ urbanistyczny - obiekty zabytkowe, w tym: Wieża Kramarska (XIV-XV w.), Wieża Trynatarska (XIV w.), Baszta Bracka z fragmentami gotyckich murów obronnych, kościół Narodzenia NMP (XVI w.), kościół cmentarny NMP (XIV w.), domy i pałace kupieckie (XVII-XIX w.), ratusz, park miejski - Muzeum Osadnictwa Wojskowego - zabytkowy węzeł kolejowy 	<ul style="list-style-type: none"> - Galeria nad schodami, Miejska Biblioteka Publiczna Rynek 9, - Muzeum Regionalne, Rynek-Ratusz 	<ul style="list-style-type: none"> - Dni Lubania „LAWA ” - maj/czerwiec, - Międzynarodowy Rajd Pieszy „3 Dni – 3 Kraje – 3 Wędrówki” - dzień polski pn. „Łużyckie Wędrówki” – 23 kwietnia, - Lubańska Zima ” Ogólnopolski Rajd Pieszy - 26-28 marca, - „Lubańska Wiosna ” Ogólnopolski Rajd Górski” - 2-6 czerwca, - „Lubańska Jesień ” – Ogólnopolski Rajd Górski - 6-10 października
Nowogrodzic	- rezerwat przyrody „Brzeźnik”	<ul style="list-style-type: none"> - obszary cenne przyrodniczo zasługujące na ochronę: lasy koło Zebrzydowej (w tym: śródleśne stawy koło Kolonii Bieniec), wyrobisko na północny zachód od Zebrzydowej, wyrobisko na północ od Czernej, łąki w dolinie Czernej Wielkiej) 	<ul style="list-style-type: none"> - Nowogrodzic: zabytkowy układ urbanistyczny z owalnym rynkiem, fragmenty murów obronnych (XIV-XV w.), ratusz, kościół Św. Piotra i Pawła (XVIII w.), ruiny klasztoru Magdalenek (XIII w.), wieża widokowa (XIX w.), kościół Św. Mikołaja (XVII w.) 	brak	<ul style="list-style-type: none"> - Dni Gminy Nowogrodzic – czerwiec,

1	2	3	4	5	6
Nowogrodziec - c.d.		<ul style="list-style-type: none"> - oczko wodne na wschód od Kierzna, zespół stawów śródlądowych na południowy wschód od Kierzna, wyrobisko na zachód od Brzeźnika, wyrobisko na południowy wschód od Zebrzydowej, glinianki na zachód od Ołdrzychowa, śnieżycza wiosenna koło Milikowa, łożowisko i turzycowisko przy szosie z Mściszowa do Gościszowa, - pomnik przyrody nieożywionej: wychodnia piaskowca kwarcytowego nazwana „Siwym Kamieniem” (Bienice) 			
Osiecznica	<ul style="list-style-type: none"> - projektowany rezerwat przyrody pomiędzy Ławszową a Świętoszowem - projektowany Park Krajobrazowy Doliny Kwisy - projektowany Obszar Chronionego Krajobrazu Bory Dolnośląskie - projektowany rezerwat przyrody „Przełom rzeki Kwisy w Osiecznicy” - projektowany rezerwat przyrody „Torfowisko koło Tomisławia” 	<ul style="list-style-type: none"> - szczególnie duża liczba pomników przyrody ożywionej (38) - pomniki przyrody nieożywionej: „Wielki Głaz”, „Wiatrowe Skały”, „Biały Kamień”, dwa głazy narzutowe w Tomisławiu - projektowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Kliczków” 	<ul style="list-style-type: none"> - Kliczków: kościół p.w. Trzech Króli (XVI w.), zespół pałacowo-parkowy (XVI w.) - Ławszowa: kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP (XIX w.) 	brak	<ul style="list-style-type: none"> - koncerty Vratislavia Cantans oraz święto myśliwych - Hubertusa

1	2	3	4	5	6
Osiecznica – c.d.	- projektowany rezerwat przyrody „Dolina Kwisy”	- proponowane użyci ekologiczne:, torfowisko koło Ławszowej, krawędź doliny Kwisy w Kliczkowie, Kliczkowskie widłaki,			
Zagań m.	brak	brak	- Miasto Żagań: Zespół poaugustyński, Zespół Pałacowo Parkowy, Wieża Ratuszowa, Kościół cmentarny, Kościół pw. Św. Ducha, Mury miejskie, Dawny Urząd Książęcych Dóbr Ziemińskich z 1793 r. Pałacyk klasycystyczny z przełomu XVIII/XIX w.	- Muzeum Martyrologii Alianckich Jeńców Wojennych, - Żagański Pałac Kultury, - Kino „ Discoland Meteor”	- Jarmark Michała, - Spotkanie a Piosenka Turystyczną i Żeglarską - Cross Żagański
Żagań gm.	brak	- ciekawe drzewa we wsi Łozy - wieża obserwacyjna na Wzgórzu Chłopskim w Łozach, - ciekawe drzewo w Rudawicy - Zespół Pałacowo - Parkowy	brak	brak	brak
Małomice	brak	brak	- Małomice: Kościół barokowy z 1752 r.Kościół Św. Jana Chrzciciela w Chichach gm. Małomice, - Chichy: Pałac w Chichach	- Kino „Arena”	brak

3.4. Standardy wyposażenia miejsc obsługi turystycznej (MOT)

Podstawowym zadaniem Programu jest wyznaczenie lokalizacji miejsc służących obsłudze turystyki, w tym turystyki kajakowej. Miejsca te zostały wyznaczone w sąsiedztwie rzeki, w miejscowościach węzłowych, w których krzyżuje się szlak kajakowy ze szlakami pieszymi i rowerowymi.

Przyjęto założenie, że MOT nie powinien się ograniczać wyłącznie do obsługi kajakarzy ale powinien służyć wszystkim turystom. Zorganizowanie „uniwersalnego” miejsca obsługi turystycznej, w którym mogą być organizowane pikniki rodzinne, imprezy integracyjne, pobyty weekendowe, oferującego salę lub zadaszone miejsce do organizowania spotkań oraz miejsca noclegowe o różnym standardzie, jest rozwiązaniem najkorzystniejszym, mającym największe szanse powodzenia. Im więcej osób będzie korzystało z takiego miejsca tym większe są szanse na jego rozwój i aktywizację.

Teren przeznaczony na lokalizację MOT powinien posiadać powierzchnię wielkości co najmniej 1,5 ha, powinien być zlokalizowany w miejscowości, nad rzeką i jednocześnie poza terenem zalewowym. W miejscowościach, w których nie można znaleźć terenu spełniającego te warunki proponuje się budowę nad samą rzeką pomostów lub utwardzonych nabrzeży, co nie wymaga dużego terenu. Natomiast budynek przystani kajakowej, miejsca noclegowe, w postaci pola namiotowego, domków kempingowych, kwater agroturystycznych, itp. mogą być dostępne w oddaleniu od rzeki, w granicach dojścia pieszego w czasie ok. 20 minut.

Miejsca obsługi turystycznej (MOT) mogą posiadać zróżnicowany standard. Jako program minimum przyjmuje się:

- urządzone tereny do biwakowania,
- sanitariaty,
- wiata na sprzęt kajakowy i rowery,
- tablica z mapą i informacją o atrakcjach turystycznych w najbliższym otoczeniu.

Karlino, tereny rekreacyjne nad rzeką Radew: pole namiotowe dla kajakarzy - zdjęcia udostępnione przez Urząd Gminy Karlino

Kazimierz Dolny – port jachtowy i pole namiotowe nad Wisłą

Kazimierz Dolny – ścieżka pieszo-rowerowa na wale przeciwpowodziowym i przystań statków wycieczkowych nad Wisłą

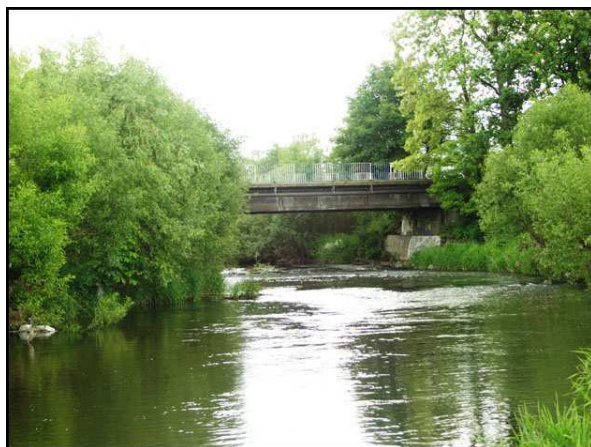

Ścieżka pieszo-rowerowa na wale przeciwpowodziowym pomiędzy Kazimierzem Dolnym i Mięćmierzem

Przyjęto, że dla urządzenia przystani kajakowej i biwaku z zapleczem sanitarnym i wiatą na sprzęt, należy rezerwować około 1,5 ha terenu w sąsiedztwie rzeki. Przy wyznaczaniu terenu wzięto pod uwagę strefę zagrożenia powodziowego 1% według projektu „Studium ochrony przeciwpowodziowej zlewni Kwisy” opracowywanej przez Hydroprojekt Wrocław sp. z o.o.

Gryfów Śląski, niezagospodarowane tereny nad Kwisą w sąsiedztwie centrum miasta

Lubań, niedostępne, porośnięte krzewami brzozi Kwisy w pobliżu centrum miasta

W większości miejscowości położonych nad Kwisą tereny nadrzeczne są niezagospodarowane, zarośnięte krzewami a dostęp do rzeki jest utrudniony. Wyjątkiem jest Nowogrodziec, gdzie urządzone tereny sportowo-rekreacyjne nad rzeką a wzdłuż rzeki można przejść ścieżką pieszą. W celu wykorzystania waloru, jakim jest położenie nad rzeką, proponuje się zagospodarowanie terenów nadrzecznych w formie zieleni urządzonej, z placami zabaw, ścieżkami pieszymi i rowerowymi, miejscami piknikowymi.

Przykładem zagospodarowania na cele rekreacyjno-wypoczynkowe obszarów nadrzecznych są tereny nad rzeką Radew w Karlinie, w województwie zachodniopomorskim.

Poniżej zaprezentowany opis inwestycji zrealizowanej w Karlinie pochodzi ze strony internetowej Urzędu Gminy w Karlinie: <http://www.karlino.home.pl/pl/index.php?page=przyst>. „Przystań kajakowa została wybudowana w ramach planów zagospodarowania terenu nad rzeką Radew i kompleksowego rozwiązania rekreacyjno - turystycznego obszaru w Gminie Karlino. Wartość całej inwestycji wyniosła 1.557.646 złotych, z czego 424.479 zł było dofinansowane z programów SAPARD. W ramach projektu wykonano m.in. miejsca postojowe na 10 miejsc, stanowiska dla karawangu na 5 miejsc, pole namiotowe. Dla miłośników spływów kajakowych wybudowaliśmy dwa pomosty do cumowania kajaków oraz hangar na kajaki. Plażowicze mają do dyspozycji 1.100 m² plaży piaszczystej oraz 2.500 m² plaży trawiastej nie licząc 150 m² piaszczystych pobraży. Dla dzieci przygotowaliśmy plac zabaw o powierzchni 320 m², a dla wszystkich mieszkańców miasta i gminy Karlino oraz turystów boisko do siatkówki oraz tereny do grillowania. Usadowiliśmy dodatkowo na tym terenie 23 ławki parkowe. Całość terenu nad rzeką jest skanalizowana oraz wyposażona w sieć energetyczną i wodociągową. Wybudowaliśmy na terenie przystani budynek socjalny, a także trybuny z ławami. Został również oświetlony teren nad rzeką oraz ogrodzone pole namiotowe. Budowa przystani jest istotnym elementem zagospodarowania rzeki. Usystematyzowanie miejsc postojowych

Karlino, tereny rekreacyjne nad rzeką Radew: promenada nadrzeczna i pomosty, plaża i boisko do piłki plażowej - zdjęcia udostępnione przez Urząd Gminy Karlino

oraz zapewnienie właściwej infrastruktury pomocniczej (campingi, sanitariaty) przy jednoczesnym zachowaniu dziewiczego charakteru okolicy umożliwia organizację międzynarodowych spływów kajakowych, czynnego wypoczynku turystów i ludności miejscowej (pływanie, zwiedzanie okolicy na rowerach, gry i zabawy na plaży), przyczynia się do zainteresowania walorami architektonicznymi regionu, a także umożliwia skuteczne przeprowadzanie działań marketingowo - promocyjnych. Powstałe zaplecze poprawia warunki rekreacyjne, związane z turystyką wodną stwarzając możliwość kilkudniowego biwakowania pod namiotem lub w przyczepie campingowej, umożliwiając przyjazdy całych rodzin, także z małymi dziećmi”.

Karlino, tereny rekreacyjne nad rzeką Radew: ognisko i miejsca do grillowania, kąpielisko strzeżone - zdjęcia udostępnione przez Urząd Gminy Karlino

3.5. Stan czystości wód Kwisy

Ocena stanu czystości rzek województwa dolnośląskiego w roku 2005, została opracowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, według zasad ustalonych

mapa nr 1

Na podstawie przeprowadzonych w 2005r. badań, dokonana została klasyfikacja jakości wody Kwisy w siedmiu punktach kontrolno – pomiarowych. W pięciu z nich jakość wody wykazywała IV klasę tzn. wodę o niezadawalającej jakości a w dwóch pozostałych III klasę, tzn. wodę o zadawalającej jakości.

Taka sama klasyfikacja jakości wody, została wykonana dla dopływów rzeki Kwisy. Z badań wynika, że wody dopływów Kwisy takich jak: Czarny Potok, Oldza i Miłoszowski Potok cha-

w w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz.U. z 2004. Nr 32 poz. 284).

W rozporządzeniu wyznaczonych zostało pięć klas jakości wody:

- klasa I - wody o bardzo dobrej jakości, gdzie wartości poszczególnych wskaźników nie wskazują na żadne oddziaływanie antropogeniczne,
- klasa II – wody o dobrej jakości, gdzie wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują niewielki wpływ oddziaływań antropogenicznych,
- klasa III – wody o zadowalającej jakości, gdzie wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują umiarkowany wpływ oddziaływań antropogenicznych,
- Klasa IV – wody niezadawalającej jakości, spełniają jeszcze wymagania dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę do picia, a wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują, na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany ilościowe i jakościowe w populacjach biologicznych,
- klasa V – wody o złej jakości, które nie spełniają wymagań dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę do picia, a wartości biologicznych wskaźników jakości wykazują, na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany polegające na zaniku występowania znacznej części populacji biologicznej.

rakteryzowały się w przekrojach ujściowych niezadowalającą jakością. Natomiast wody Olszówki i Siekierki wykazywały zadowalającą jakość.

Z Oceny stanu czystości rzek województwa dolnośląskiego w 2005 roku wynika, że głównymi źródłami zanieczyszczeń wód rzeki Kwisy są ścieki bytowe i przemysłowe pochodzące z ośrodków miejskich tj. Świeradowa Zdroju i Lubania, z terenu gmin miejsko-wiejskich: Mirska, Lubomierza, Gryfowa Śląskiego, Leśnej, Nowogrodźca oraz ścieki bytowe z wiejskich ośrodków gminnych: Olszyny i Osiecznicy.

W ocenie statystycznej jakości rzek badania prowadzone są systematycznie od wielu lat. Na ich podstawie wykonano ocenę tendencji zachodzących w stanie czystości rzek. Wykazała ona stabilny poziom zanieczyszczeń w rzekach i tendencję do powolnego obniżania się ich wartości.

Największymi oczyszczalniami eksploatowanymi na terenie zlewni Kwisy są:

- mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie ścieków w Świeradowie Zdroju,
- wysoko sprawna mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków typu SBR w Mirsku,
- oczyszczalnia biologiczna typu ZBW-BOS-BG w Lubomierzu,
- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia w Gryfowie,
- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia z usuwaniem związków biogenych w Leśnej,
- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia w Lubaniu,
- zmodernizowana oczyszczalnia mechaniczno-biologiczną w Olszynie ,
- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia z osadem czynnym w Nowogrodźcu; stan techniczno-eksploatacyjny urządzeń – bardzo zły; planowana jest modernizacja oczyszczalni oraz porządkowanie gospodarki ściekowej;
- zmodernizowana oczyszczalnia biologiczna w Osiecznicy.

Z opracowanego projektu pilotażowego³, Dr inż. Janusza Przewłockiego z Instytutu Ochrony Środowiska Oddział we Wrocławiu wynika, że wymogom dyrektywy⁴ sprostały nieliczne z nich, tj: w Mirsku, Lubomierzu, Gryfowie Śląskim i Osiecznicy. W ramach tego projektu wykonano również analizę gospodarki wodno ściekowej dorzecza Kwisy, z której wynika, że liczba ludności zamieszkująca zlewnię rzeki Kwisy wynosi ok. 100 000, natomiast odsetek ludności korzystającej z kanalizacji we wsiach gmin wiejskich i wiejsko-miejskich został oszacowany poniżej 10%.

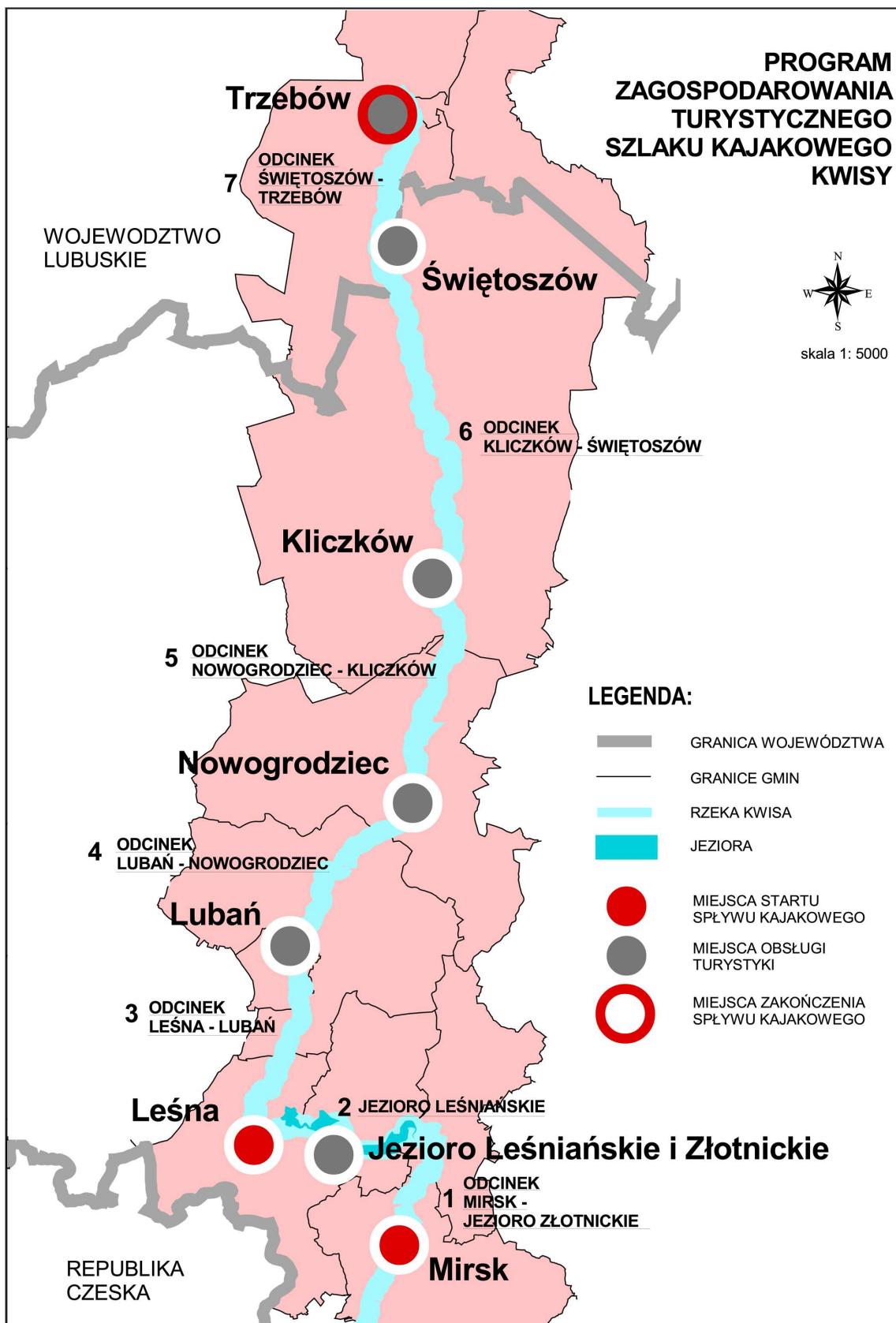
³ *Koncepcja Rozwoju Infrastruktury Ochrony Wód Rzeki Kwisy w aspekcie skojarzonej gospodarki wodno-ściekowej jej dorzecza; dr inż. Janusz Przewłocki Instytut Ochrony Środowiska, Oddział We Wrocławiu; 2005 R.*

⁴ *Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. określa zasady określania jakości wód w krajach Unii Europejskiej, oparte na całościowym rozpoznaniu ekosystemów i scharakteryzowaniu ich stanu za pomocą parametrów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych oraz zanieczyszczeń specyficznych. Ustanowiona Dyrektywa ujemuje ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna).*

Ramowa Dyrektywa Wodna dotyczy ochrony prawnej zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych. Jej wdrożenie ma przyczynić się do zabezpieczenia zaopatrzenia w wodę w ilości i o jakości potrzebnej do zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi.

4. KARTY INFORMACYJNE JEDNIODNIOWYCH ODCINKÓW SPŁYWU KAJAKOWEGO RZEKĄ KWISĄ

- I. MIRSK – JEZIORO ŻŁOTNICKIE**
- II. JEZIORO LEŚNIAŃSKIE**
- III. LEŚNA – LUBAŃ**
- IV. LUBAŃ – NOWOGRODZIEC**
- V. NOWOGRODZIEC – KLICZKÓW**
- VI. KLICZKÓW – ŚWIĘTOSZÓW**
- VII. ŚWIĘTOSZÓW – TRZEBÓW**

I. MIRSK – JEZIORO ŻŁOTNICKIE

LEGENDA:

- GRANICE WOJEWÓDZTWA
- GRANICE GMIN
- RZĘKI
- JEZIORA
- GÓRSKI ODCINEK RZĘKI
- STRONA PRZENOSKI KAJAKA
- GŁÓWNE DROGI
- PROPONOWANA LOKALIZACJA MIEJSCA OBSŁUGI TURYSTYCZNEJ

OBIEKTY HYDROTECHNICZNE

- PRÓG
- JAZ
- JAZ Z ELEKTROWNIĄ
- ZAPORA
- ZAPORA Z ELEKTROWNIĄ

SZLAKI TURYSTYCZNE

- SZLAK TURYSTYCZNY E3
- SZLAK TURYSTYCZNY ZAMKÓW PIASTOWSKICH
- SZLAK TURYSTYCZNY II ARMII WOJSKA POLSKIEGO
- POZOSTAŁE SZLAKI TURYSTYCZNE
- SZLAK ROWEROWY DOLINY KWISY
- TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE
- TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE
- POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE
- POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE

ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ ZWIĄZANEJ ZE SZLAKIEM KAJAKOWYM

- PRZYSTANIE
- HOTELE
- OŚRODKI WYPOCZYNKOWE
- OŚRODKI SZKOLENIOWE
- SCHRONISKA
- KEMPINGI
- POLA BIWAKOWE
- OŚRODKI JEŹDZIECKIE
- OŚRODKI REKREACYJNO-SPORTOWE

ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ W BEZPOŚREDNIM OTOCZENIU SZLAKU KAJAKOWEGO

- CENTRUM KONFERENCYJNO-WYPOCZYNKOWE
- HOTELE
- DOMY WZASOWE
- OŚRODKI SZKOLENIOWE
- KWATERY AGROTURYSTYCZNE
- SCHRONISKA
- INTERNATY
- KEMPINGI
- POLA BIWAKOWE
- OŚRODKI SPORTU
- OŚRODKI JEŹDZIECKIE
- INFORMACJA TURYSTYCZNA

WALORY KULTUROWE

- ZABYTKOWE ZESPOŁY URBANISTYCZNE
- WAŻNIEJSZE OBIEKTY ZABYTKOWE
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O FORMIE KRAJOBRAZOWEJ

WALORY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- ISTNIEJĄCE REZERWATY PRZYRODY
- PROJEKTOWANE REZERWATY PRZYRODY
- ISTNIEJĄCE PARKI KRAJOBRAZOWE
- PROJEKTOWANE PARKI KRAJOBRAZOWE
- ISTNIEJĄCE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- PROJEKTOWANE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- STANOWISKA DOKUMENTACYJNE
- UŻYTKI EKOLOGICZNE
- ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE
- OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO
- POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ
- LASY

KONFLIKTY PRZESTRZENNE W OTOCZENIU RZEK

- ZASIĘG POWODZI W 1997 ROKU
- TERENY POEKSPLOATACYJNE PRZEZNACZONE DO REKULTYWACJI W KIERUNKU WODNO-LEŚNYM
- TERENY ZWIĄZANE Z OBRONNOŚCIĄ I BEZPIECZEŃSTWEM PAŃSTWA
- ŻŁOŻA DO POTENCJALNEJ EKSPLOATACJI
- ŻŁOŻA EKSPLOATOWANE

ATRAKCJE W MIEJSCACH ODPOCZYŃKU I NOCLEGU

ISTNIEJĄCE

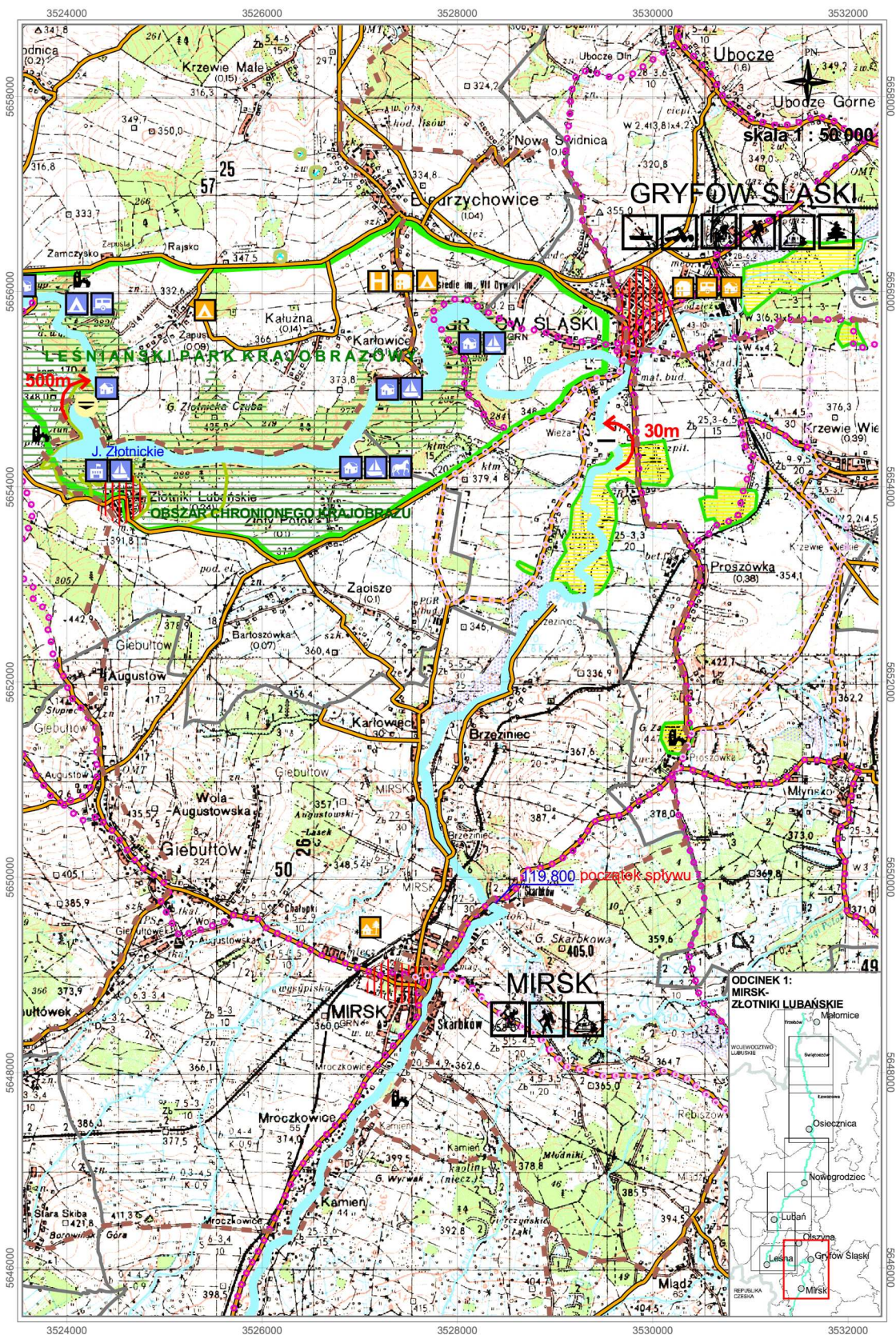
- OŚRODKI SPORTÓW WODNYCH
- KAPIELISKA
- SZLAKI ROWEROWE
- SZLAKI PIESZE
- ZABYTKI ARCHITEKTURY
- ATRAKCJE PRZYRODNICZE
- ATRAKCYJNE IMPREZY
- OBFITOŚĆ GRZYBÓW

POTENCJALNE

-
-
-
-

WOJEWÓDZKIE BIURO URBANISTYCZNE
 we Wrocławiu
 ul. Świdnicka 12/16
 tel. 343-79-46 fax (071) 344-52-45
 email : wroc@wbu.wroc.pl
 50-068 WROCLAW

Mapa nr I.1. Odcinek Mirsk – Złotniki Lubąńskie

I.1. Opis odcinka

Odcinek o długości ok. 16,1 km. Szybki nurt i kamieniste dno rzeki wskazują na jej górski charakter. Możliwość spływu na tym odcinku istnieje tylko przy wysokim stanie wód, co zazwyczaj ma miejsce wczesną wiosną.

Początek spływu na obrzeżach miasta Mirsk za ujściem Długiego Potoku.

Tabela nr I.1. Charakterystyczne punkty na odcinku Mirsk – Złotniki Lubańskie

wykaz charakterystycznych punktów na szlaku	kilometraż	opis
proponowane miejsce startu	119,800	start w Mirsku pod mostem drogowym na drodze wojewódzkiej nr 361. Na prawym brzegu przed mostem znajduje się niewielka łączka o łagodnym zejściu do rzeki – jest to preferowane miejsce wodowania kajaków
przeszkoda na szlaku	112,900	stopień regulacyjny w Wieży, przenoska prawą stroną na długości 30 m
ujście rzeki Oldzy w Gryfowie Śląskim	111,700	po prawej stronie ujście rzeki Oldzy, przed mostem na drodze wojewódzkiej nr 360
most pieszy w Karłowicach	108,700	w tym miejscu rozlewisko ma około 200 m szerokości, most znajduje się przed ośrodkiem wypoczynkowym
miejsce noclegu, zakończenie odcinka spływu	103,150	koniec spływu przed zaporą na Jeziorze Złotnickim na terenie ośrodka w Złotnikach Lubańskich, Gryfowie Śląskim, lub w jednym ośrodków nad Jeziorem Złotnickim – istniejąca baza jest dobrze rozwinięta

a. miejsce startu

- **km 119,800 – Mirsk, miejsce startu przy moście na drodze wojewódzkiej nr 361 -**

Mirsk liczy 10 tys. mieszkańców. Prawa miejskie otrzymał przed 1337 r. W mieście zachował się ratusz z XVI w., kamienice wokół rynku z XVIII i XIV w., kościół z XVI w. z renesansowymi i barokowymi płytami nagrobnymi. Przez miasto przebiegają dwa szlaki piesze: zielony i niebieski, oraz szlaki rowerowe: euroregionalny ER7, czerwony szlak „Dolina Kwisy”, trasa Świeradów Zdrój - Mirsk - Stara Kamienica i trasa Mirsk - Lubomierz. Proponowane miejsce startu znajduje się na prawym brzegu rzeki, przed mostem na drodze wojewódzkiej nr 361, w północnej części Mirska. Z miejsca startu na przeciwnym brzegu rzeki widać duże zabudowania przemysłowe po byłych zakładach włókienniczych. Obecnie znajduje się tu jedynie niewielka polana o łagodnym zejściu do rzeki. Docelowo należy zaplanować parking umożliwiający wyładunek kajaków. Teren ten leży w strefie zagrożenia powodziowego 1%⁵. Strefa jest potęgowana przez wąskie światło mostu, dlatego po realizacji planowanej inwestycji, jaką jest przebudowa mostu, zasięg strefy może ulec zmniejszeniu.

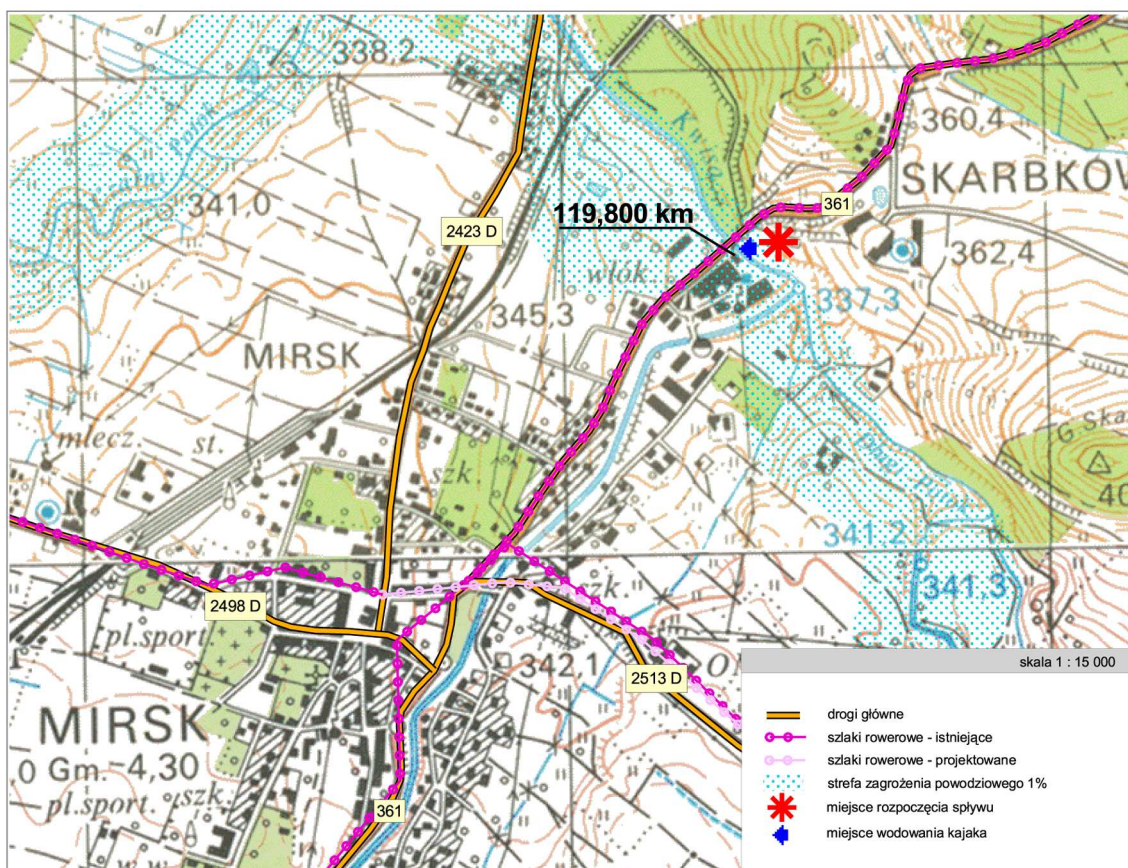
⁵ w opracowaniu przyjęto strefę zagrożenia powodziowego 1% według „Studium ochrony przed powodzią zlewni rzeki Kwisy”, Hydroprojekt Wrocław sp. z o.o., w trakcie opracowania, sierpień 2006r.

km 119,800 – proponowane miejsce startu w Mirsku

km 119,800 – widok w dół rzeki Kwisy z proponowanego miejsca startu

Mapa nr I.2. Proponowana lokalizacja miejsca startu w Mirsku

b. przeszkody na szlaku

- km 112,900 – Wieża, stopień regulacyjny, miejsce przenoski

Wzdłuż lewego brzegu rozciągają się w tym miejscu wały przeciwpowodziowe. Tuż za nimi usytuowana jest zabudowa mieszkaniowa. Z prawej strony rzeki znajduje się kanał a za nim wysoka, zadrzewiona skarpa. Prawy brzeg jest równy a tuż za stopniem znajduje się łagodne zejście do rzeki. Oba brzegi rzeki miejscami porośnięte są krzewami.

Prawy brzeg rzeki jest preferowanym miejscem przenioski kajaka.

km 112.900 – Stopień reaulacinv w Wieżv

km 12.900 – widok w dół rzeki poniżej stopnia w Wieżv

c. miejsce zakończenia odcinka spływu

- **km 103,150 – zapora na Jeziorze Złotnickim, koniec odcinka spływu przed zaporą, w istniejącym ośrodku**

Lokalizacja zapory i elektrowni na Jeziorze Złotnickim powoduje dużą różnicę poziomów terenu. Ze względu na długość i uciążliwość ewentualnej przenoski, proponuje się zrezygnowanie z jej pokonywania i zakończenie tego odcinka spływu przed zaporą, przy istniejącym ośrodku wypoczynkowym na lewym brzegu jeziora.

Jezioro Złotnickie ma powierzchnię 125 ha, długość ok. 8,4 km, szerokość ok. 200 m a pojemność dochodzi do 15,5 mln m³. Płynąc pomiędzy zalesionymi wzgórzami przypomina raczej rzekę. Po prawej stronie zlokalizowanych jest kilka ośrodków wypoczynkowych. Po przeciwnej stronie brzegi są zalesione. Przez las biegnie znakowany szlak przeznaczony dla turystyki pieszej i rowerowej.

km 103,150 – Zapora Złotnicka

km 103,150 – widok z Zapory Złotnickiej

W sąsiedztwie jeziora położone są Złotniki Lubańskie. W XVI wieku Złotniki były osadą górniczą związaną z pozyskiwaniem złota z tutejszych złotonośnych piasków. W 1677 r. uzyskały prawa miejskie. Miasto mocno podupadło po pożarze w 1834 r. Obecnie ma status wsi. Do dziś zachował się regularny rynek na planie kwadratu.

Złotniki Lubańskie - rynek

I.2. Proponowany zakres działań

Tabela nr I.2. Proponowany zakres działań

jednostka odpowiedzialna	zadanie
zadania z zakresu planowania	
miasto i gmina Mirsk	- uwzględnienie zadań inwestycyjnych w: planie rozwoju lokalnego, wieloletnim planie inwestycyjnym
inne zadania	
gminy i powiaty leżące nad rzeką Kwisą, Związek Gmin „Kwisa”, organizacje turystyczne, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, sektor prywatny, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	- realizacja inwestycji służących zagospodarowaniu turystycznemu rzeki Kwisy,
	- finansowe wspieranie realizacji zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem turystyki nad Kwisą
	- promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców, między innymi: organizowanie imprez sportowych i kulturalnych związanych z rzeką Kwisą, wprowadzenie elementów kajakarstwa do programu edukacji szkolnej, organizowanie kursów kajakarstwa
	- wykreowanie i promowanie produktu turystycznego Doliny Kwisy: stworzenie wspólnej strony internetowej, wydawanie informatora turystycznego, promocja na targach turystycznych i na stronach internetowych związanych z turystyką
	- inwentaryzacja, oznakowanie w terenie i opisanie wszystkich atrakcji turystycznych w Dolinie Kwisy, wydanie mapy turystycznej „Dolina Kwisy” i folderów informacyjnych

I.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych

Tabela nr I.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych

lokalizacja	gmina	kilometraż	zadania inwestycyjne
Mirsk miasto	miasto i gmina Mirsk	119,800	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacja parkingu dla samochodów dowożących kajaki w miejsce startu, - organizacja dogodnego zejścia do rzeki, - zamieszczenie tablicy informacyjnej z mapą szlaku kajakowego i lokalizacją wszystkich MOT, szlaków turystycznych i tras rowerowych, opisem atrakcji turystycznych w okolicy, numerami telefonu do: informacji turystycznej, miejsc noclegowych, - zamieszczenie tablicy informująca o miejscu i stronie przenoski, - umieszczenie wodowskazu, - organizacja punktu informacji turystycznej, - uporządkowanie i zagospodarowanie terenów nadrzecznych na cele rekreacji i wypoczynku
Wieża	gmina Gryfów Śląski	112,900	<ul style="list-style-type: none"> - tablica informująca o miejscu i stronie przenoski, - przygotowanie miejsca przenoski, usunięcie krzewów, zagospodarowanie trasy przenoski w formie zieleni nisokiej

II. Jezioro Leśniańskie

LEGENDA:

- GRANICE WOJEWÓDZTWA
- GRANICE GMIN
- RZEKI
- JEZIORA
- GÓRSKI ODCINEK RZĘKI
- STRONA PRZENOSKI KAJAKA
- GŁÓWNE DROGI
- PROPONOWANA LOKALIZACJA MIEJSCA OBSŁUGI TURYSTYCZNEJ

OBIEKTY HYDROTECHNICZNE

- PRÓG
- JAZ
- JAZ Z ELEKTROWNIĄ
- ZAPORA
- ZAPORA Z ELEKTROWNIĄ

SZLAKI TURYSTYCZNE

- SZLAK TURYSTYCZNY E3
- SZLAK TURYSTYCZNY ZAMKÓW PIASTOWSKICH
- SZLAK TURYSTYCZNY II ARMII WOJSKA POLSKIEGO
- POZOSTAŁE SZLAKI TURYSTYCZNE
- SZLAK ROWEROWY DOLINY KWISY
- TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE
- TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE
- POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE
- POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE

ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ ZWIĄZANEJ ZE SZLAKIEM KAJAKOWYM

- PRZYSTANIE
- HOTELE
- OŚRODKI WYPOCZYNKOWE
- OŚRODKI SZKOLENIOWE
- SCHRONISKA
- KEMPINGI
- POLA BIWAKOWE
- OŚRODKI JEŹDZIECKIE
- OŚRODKI REKREACYJNO-SPORTOWE

ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ W BEZPOŚREDNIM OTOCZENIU SZLAKU KAJAKOWEGO

- CENTRUM KONFERENCYJNO-WYPOCZYNKOWE
- HOTELE
- DOMY WCZASOWE
- OŚRODKI SZKOLENIOWE
- KWATERY AGROTURYSTYCZNE
- SCHRONISKA
- INTERNATY
- KEMPINGI
- POLA BIWAKOWE
- OŚRODKI SPORTU
- OŚRODKI JEŹDZIECKIE
- INFORMACJA TURYSTYCZNA

WALORY KULTUROWE

- ZABYTKOWE ZESPOŁY URBANISTYCZNE
- WAŻNIEJSZE OBIEKTY ZABYTKOWE
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O FORMIE KRAJOBRAZOWEJ

WALORY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- ISTNIEJĄCE REZERWATY PRZYRODY
- PROJEKTOWANE REZERWATY PRZYRODY
- ISTNIEJĄCE PARKI KRAJOBRAZOWE
- PROJEKTOWANE PARKI KRAJOBRAZOWE
- ISTNIEJĄCE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- PROJEKTOWANE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- STANOWISKA DOKUMENTACYJNE
- UŻYTKI EKOLOGICZNE
- ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE
- OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO
- POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ
- LASY

KONFLIKTY PRZESTRZENNE W OTOCZENIU RZEK

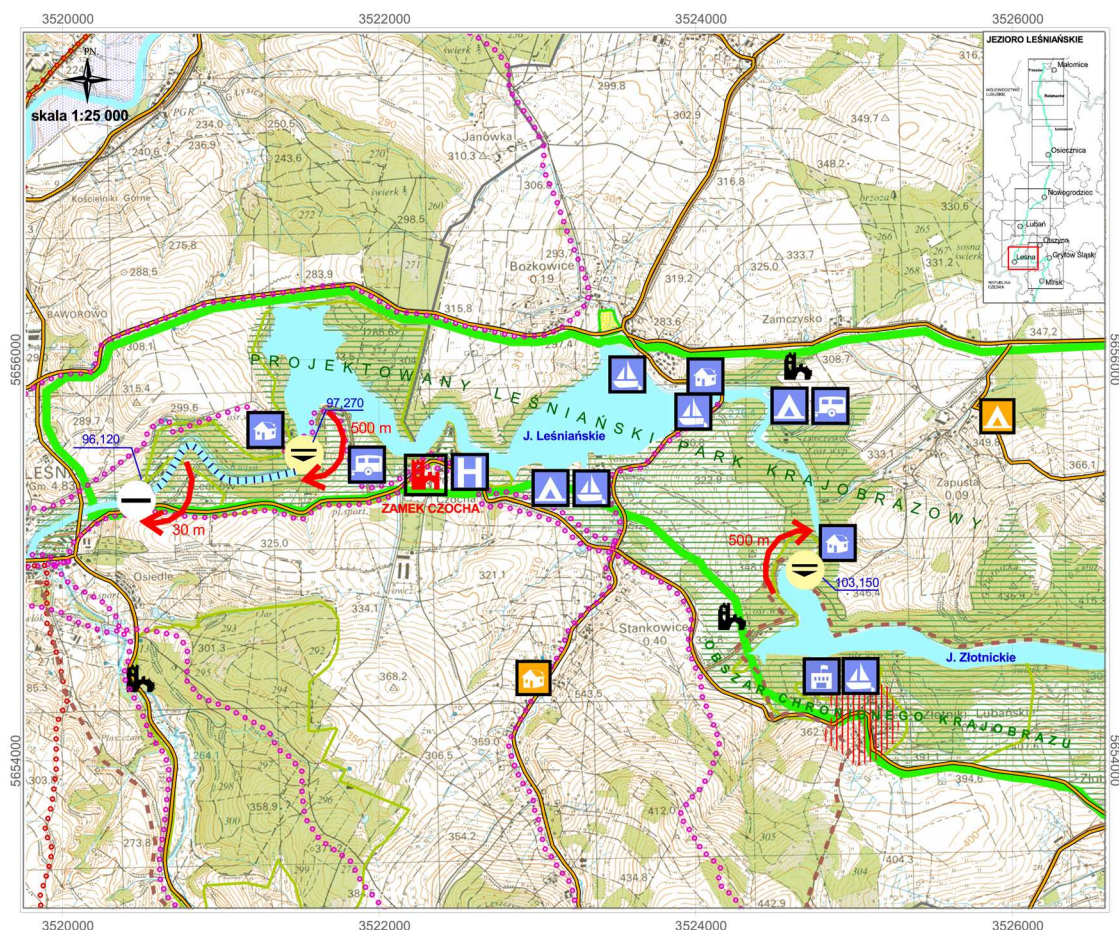
- ZASIĘG POWODZI W 1997 ROKU
- TERENY POEKSPLOATACYJNE PRZEZNACZONE DO REKULTYWACJI W KIERUNKU WODNO-LEŚNYM
- TERENY ZWIĄZANE Z OBRONNOŚCIĄ I BEZPIECZEŃSTWEM PAŃSTWA
- ZŁOŻA DO POTENCJALNEJ EKSPLOATACJI
- ZŁOŻA EKSPLOATOWANE

ATRAKCJE W MIEJSCACH ODPOCZYŃKU I NOCLEGU

ISTNIEJĄCE	POTENCJALNE
OŚRODKI SPORTÓW WODNYCH	
KAPIELISKA	
SZLAKI ROWEROWE	
SZLAKI PIESZE	
ZABYTKI ARCHITEKTURY	
ATRAKCJE PRZYRODNICZE	
ATRAKCYJNE IMPREZY	
OBFITOŚĆ GRZYBÓW	

WOJEWÓDZKIE BIURO URBANISTYCZNE
 we Wrocławiu
 ul. Świdnicka 12/16
 tel. 343-79-46 fax (071) 344-52-45
 email : wroc@wbu.wroc.pl
 50-068 WROCŁAW

Mapa nr II.1. Jezioro Leśniańskie

II.1. Opis odcinka

Odcinek od zapory na Jeziorze Złotnickim do zapory na Jeziorze Leśniańskim jest bardzo uciążliwy dla kajakarzy, ponieważ wymaga:

- długiej przenoski (ponad 500 m) przy Zaporze Złotnickiej, w czasie której konieczne jest pokonanie dużej różnicy poziomów – trasa przenoski prowadzi stromymi zboczami i wąskimi schodami nie przystosowanymi do tych celów,
- przy niskim stanie wody przeciągania kajaka korytem rzeki na odcinku ok. 2 km - stan taki ma miejsce zazwyczaj w letnich miesiącach. Istnieje możliwość spuszczenia większej ilości wody przy dużych zorganizowanych spływach jednak na takie udogodnienia nie można liczyć przy indywidualnych spływach,
- kolejnej długiej przenoski (ok. 500 m) przy Zaporze Leśniańskiej, w czasie której należy pokonać dużą różnicę poziomów. Bezpośrednio za zaporą znajduje się górski odcinek rzeki z warkoczami i bystrzami, jest on miejscem treningów kajakarzy górskich klubu LUKS „Kwisa” Leśna. Jest to odcinek zbyt trudny i niebezpieczny dla niedoświadczonych kajakarzy.

Ze względu na wymienione wyżej trudności proponuje się pominąć odcinek od Zapory Złotnickiej do miasta Leśna, przy organizacji spływu kajakowego.

Samo Jezioro Leśniańskie jest znakomitym miejscem dla aktywnej rekreacji i turystyki. Powierzchnia jeziora wynosi 140 ha, pojemność ok. 15 mln m³. Powstało w XX w. po wybudowaniu Zapory Leśniańskiej, która ma wysokość 35 m i 135 m długości. Jezioro składa się z dwóch dużych rozlewisk połączonych ze sobą szerokim zakolem otaczającym Zamek Czocha.

Obecnie funkcjonujące nad jeziorem ośrodki mają różnorodną ofertę i standard. Większość z nich bazuje na bliskości jeziora oferując wyposażenie niezbędne dla sportów wodnych.

km 97,27 – widok z Zapory Leśniańskiej w dół rzeki, w dole budynek elektrowni

km 97,27 – Zapora Leśniańska

Dodatkowo przy ośrodku w Złotym Potoku funkcjonuje stadnina koni. Dużą atrakcją turystyczną tych okolic jest Zamek Czocha zrekonstruowany na początku XX wieku, zgodnie z planami pochodzącymi z XIV wieku. Zamek oferuje noclegi w pokojach gościnnych oraz apartamentach.

Lewy brzeg jeziora jest zagospodarowany na cele turystyki, powstały tu ośrodki wypoczynkowe i pola namiotowe o różnym standardzie. Prawy brzeg pozostał bardziej naturalny. Wokół jeziora będą trasy rowerowe prowadzące przez cenne przyrodniczo obszary, takie jak: obszar chronionego krajobrazu obejmujący przełom rzeki Kwisy w rejonie Leśnej, Stankowic, Złotnik Lubańskich i Złotego Potoku oraz projektowany Leśniańsko – Złotnicki Park Krajobrazowy.

Zamek Czocha - widok od strony Stankowic

Zamek Czocha

Zabudowania ośrodka wypoczynkowego w Złotym Potoku

Brzeg przy ośrodku wypoczynkowy w Złotym Potoku

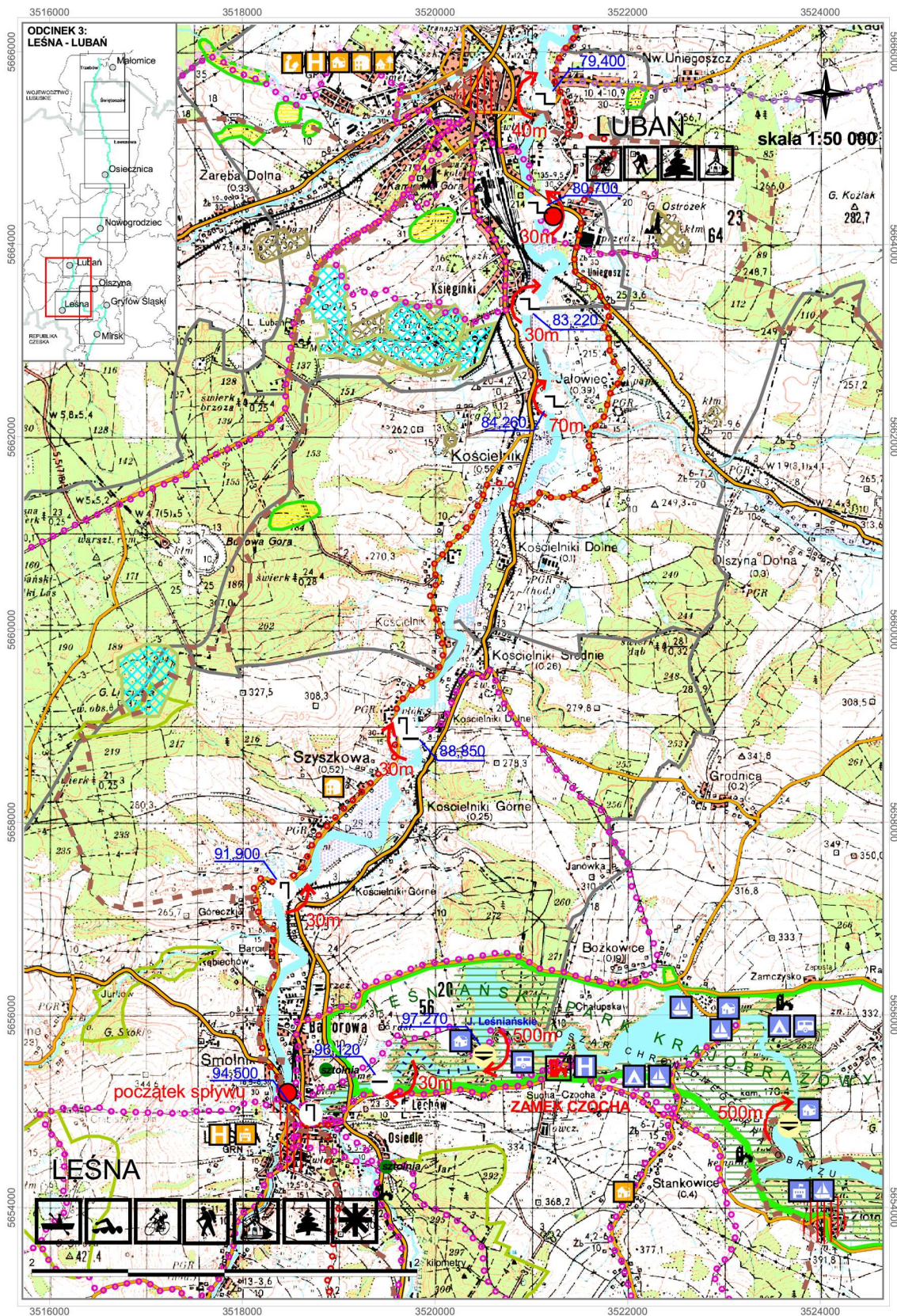
III. Odcinek Leśna – Lubań

LEGENDA:

	GRANICE WOJEWÓDZTWA		WALORY KULTUROWE
	GRANICE GMIN		ZABYTKOWE ZESPOŁY URBANISTYCZNE
	RZEKI		WAŻNIEJSZE OBIEKTY ZABYTKOWE
	JEZIORA		STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O FORMIE KRAJOBRAZOWEJ
	GÓRSKI ODCINEK RZEKI		
	STRONA PRZENOSKI KAJAKA	WALORY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	
	GŁÓWNE DROGI		ISTNIEJĄCE REZERWATY PRZYRODY
	PROPONOWANA LOKALIZACJA MIEJSCA OBSŁUGI TURYSTYCZNEJ		PROJEKTOWANE REZERWATY PRZYRODY
			ISTNIEJĄCE PARKI KRAJOBRAZOWE
			PROJEKTOWANE PARKI KRAJOBRAZOWE
OBIEKTY HYDROTECHNICZNE			ISTNIEJĄCE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
	PRÓG		PROJEKTOWANE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
	JAZ		STANOWISKA DOKUMENTACYJNE
	JAZ Z ELEKTROWNIĄ		UŻYTKI EKOLOGICZNE
	ZAPORA		ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE
	ZAPORA Z ELEKTROWNIĄ		OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO
			POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIWIONEJ
SZLAKI TURYSTYCZNE			LASY
	SZLAK TURYSTYCZNY E3		
	SZLAK TURYSTYCZNY ZAMKÓW PIASTOWSKICH	KONFLIKTY PRZESTRZENNE W OTOCZENIU RZEK	
	SZLAK TURYSTYCZNY II ARMII WOJSKA POLSKIEGO		ZASIĘG POWODZI W 1997 ROKU
	POZOSTAŁE SZLAKI TURYSTYCZNE		TERENY POEKSPLOATACYJNE PRZEZNACZONE DO REKULTYWACJI W KIERUNKU WODNO-LEŚNYM
	SZLAK ROWEROWY DOLINY KWISY		TERENY ZWIĄZANE Z OBRONNOŚCIĄ I BEZPIECZEŃSTWEM PAŃSTWA
	TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE		ZŁOŻA DO POTENCJALNEJ EKSPLOATACJI
	TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE		ZŁOŻA EKSPLOATOWANE
	POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE		
	POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE		
		ATRAKCJE W MIEJSCACH ODPOCZYŃKU I NOCLEGU	
ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ ZWIĄZANEJ ZE SZLAKIEM KAJAKOWYM		ISTNIEJĄCE	POTENCJALNE
	PRZYSTANIE		ÓŚRODKI SPORTÓW WODNYCH
	HOTELE		KAPIELISKA
	OŚRODKI WYPOCZYNKOWE		SZLAKI ROWEROWE
	OŚRODKI SZKOLENIOWE		SZLAKI PIESZE
	SCHRONISKA		ZABYTKI ARCHITEKTURY
	KEMPINGI		ATRAKCJE PRZYRODNICZE
	POLA BIWAKOWE		ATRAKCYJNE IMPREZY
	OŚRODKI JEŹDZIECKIE		OBFITOŚĆ GRZYBÓW
	OŚRODKI REKREACYJNO-SPORTOWE		
ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ W BEZPOŚREDNIM OTOCZENIU SZLAKU KAJAKOWEGO			
	CENTRUM KONFERENCYJNO-WYPOCZYNKOWE		
	HOTELE		
	DOMY WCZASOWE		
	OŚRODKI SZKOLENIOWE		
	KWATERY AGROTURYSTYCZNE		
	SCHRONISKA		
	INTERNATY		
	KEMPINGI		
	POLA BIWAKOWE		
	OŚRODKI SPORTU		
	OŚRODKI JEŹDZIECKIE		
	INFORMACJA TURYSTYCZNA		

WOJEWÓDZKIE BIURO URBANISTYCZNE
 we Wrocławiu
 ul. Świdnicka 12/16
 tel. 343-79-46 fax (071) 344-52-45
 email : wroc@wbu.wroc.pl
 50-068 WROCŁAW

Mapa nr III.1. Odcinek Leśna - Lubań

III.1. Opis odcinka

Odcinek o długości 17,9 km, od Leśnej do Lubania. Miejscami występuje tu szybki nurt, prądy i bystrza. Spływ wymaga ośmiokrotnego przenoszenia kajaka, w związku z czym jest dość uciążliwy.

Leśna – kościół Chrystusa Króla

Leśna - budynek przy rzece

Tabela nr III.1. Charakterystyczne punkty na odcinku Leśna - Lubań

wykaz charakterystycznych punktów na szlaku	kilometraż	opis
proponowane miejsce startu	94,500	łąka na lewym brzegu Kwisy, za mostem na drodze wojewódzkiej nr 296
przeszkody na szlaku	94,800	próg regulacyjny w Leśnej, bez konieczności przenoski
	91,900	jaz w miejscowości Szyszkowa, przenoska prawą stroną na długości 30 m
	89,050	jaz w miejscowości Szyszkowa, 30 metrowa przenoska lewą stroną
	88,850	próg w Szyszkowej, bez konieczności przenoski
	84,260	stopień w Kościelnikach Dolnych, przenoska lewą stroną na długości 70 m
	83,220	stopień regulacyjny w Księginkach, 30 metrowa przenoska lewą stroną
miejsce noclegu, zakończenie odcinka spływu	80,700	stopień w Lubaniu, przenoska prawą stroną rzeki na długości 30 m. Proponowane miejsce lokalizacji MOT, rozległa łąka w odległości ok. 20 min. dojścia pieszego od centrum miasta.

a. miejsce startu

▪ km 94,800 – miasto Leśna, miejsce startu

Proponuje się lokalizację miejsca startu w Leśnej. Jest to pięcioletnie miasto, które uzyskało prawa miejskie w 1329 r. Ciekawymi obiektami są: siedemnastowieczny ratusz, kościół Św. Jana Chrzciciela i kościół Chrystusa Króla z XV w. Przechodzą tędy dwa szlaki turystyczne, niebieski i zielony oraz pieszo-rowerowa ścieżka dydaktyczna „Szlak Wygasłych Wulkanów”.

Według „Studium Zagospodarowania Przestrzennego Pasma Drogi Śródsudeckiej” Leśna znajduje się na głównej osi rozwoju turystyki w Sudetach i pełni rolę głównego ośrodka związanego z obsługą turystyki samochodowej.

W mieście funkcjonuje klub kajakarstwa górskiego LUKS „Kwisa” Leśna, który swoje zaplecze ma na terenie zakładów Baworowo SA. Do tego miejsca można dojechać drogą asfaltową zakończoną placem parkingowym, z którego betonowymi schodami prowadzi zejście nad rzekę. Ze względu na mało korzystne położenie tego miejsca, na terenie zakładów przemy-

słowych, proponuje się inną lokalizację miejsca startu – teren na lewym brzegu, za mostem na drodze wojewódzkiej nr 393. Teren położony jest poza strefą zagrożenia powodziowego 1%.

Ponieważ w okolicach Leśnej nad Jeziorem Leśniańskim istnieją ośrodki wypoczynkowe, które mogą pełnić funkcje MOT, w samym mieście nie przewiduje się lokalizacji MOT.

Mapa nr III.2. Proponowana lokalizacja miejsca startu w Leśnej

km 94,800 – Leśna Baworowo - obecne miejsce startu splywu

km 94,500 – Leśna, widok na miasto znad rzeki

b. przeszkody na szlaku

- **km 91,900 – próg regulacyjny w miejscowości Szyszkowa, miejsce przenoski**

Obecnie teren nie jest zagospodarowany. Proponowane miejsce przenoski po prawej stronie otacza łąka, po lewej stronie znajduje się ujście z młyna, które wyłożone jest kamieniami i wzmocnione. W niedalekiej odległości, równoległe do rzeki, biegnie droga. Zejście do rzeki po obu stronach jest usypane kamieniami, a w miejscu progu wzmocnione stalową siatką.

km 91,900 – widok w dół rzeki za progiem

km 91,9 – próg w miejscowości Szyszkowa

- **km 89,050 – jaz w miejscowości Szyszkowa, miejsce przenoski**

Jaz położony w terenie zabudowanym. Oba brzegi rzeki są dość wysokie i zarośnięte krzewami. Przenoskę prawą stroną utrudniałyby ogrodzenia wzdłuż prywatnych posesji, dlatego proponuje się przenoszenie kajaka lewą stroną, gdzie znajdują się pola uprawne.

km 89,050 – widok za jazem w miejscowości Szyszkowa

km 89,050 - jaz w miejscowości Szyszkowa

▪ **km 84,260 – stopień w Kościelnikach Dolnych, miejsce przenoski**

Stopień położony na terenie zabudowanym. Prawa strona jest porośnięta krzewami, a wysoki i stromy brzeg za stopniem uniemożliwia wodowanie, dlatego przenoskę proponuje się po lewej stronie, przy zabudowaniach mieszkalno-gospodarczych. Dogodnym miejscem wodowania jest piaszczysta łacha.

Nad stopniem znajduje się pieszy most wymagający remontu.

km 84,260 – widok w dół rzeki za stopniem

km 84,260 – stopień w Kościelnikach Dolnych

▪ **km 83,220 – stopień regulacyjny w Księginkach, miejsce przenoski**

Proponowane miejsce wyciągania kajaka znajduje się po lewej stronie, jest to łagodny brzeg, porośnięty trawą. W miejscu wodowania znajduje się piaszczyste zejście nad rzekę.

km 83,220 – zejście do rzeki za stopniem

km 83,220 – zniszczony stopień w Księginkach

c. zakończenie odcinka spływu – Lubań, lokalizacja miejsca obsługi turystycznej (MOT) - opis miejsca zamieszczony jest w części IV. Odcinek Lubań - Nowogrodziec

III.2. Proponowany zakres działań

Tabela nr III.2. Proponowany zakres działań

jednostka odpowiedzialna	zadanie
zadania z zakresu planowania	
miasto i gmina Leśna	- uwzględnienie zadań inwestycyjnych w: planie rozwoju lokalnego, wieloletnim planie inwestycyjnym
inne zadania	
gminy i powiaty leżące nad rzeką Kwisą, Związek Gmin „Kwisa”, organizacje turystyczne, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, sektor prywatny, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	- realizacja inwestycji służących zagospodarowaniu turystycznemu rzeki Kwisy,
	- finansowe wspieranie realizacji zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem turystyki nad Kwisą
	- promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców, między innymi: organizowanie imprez sportowych i kulturalnych związanych z rzeką Kwisą, wprowadzenie elementów kajakarstwa do programu edukacji szkolnej, organizowanie kursów kajakarstwa
	- wykreowanie i promowanie produktu turystycznego Doliny Kwisy: stworzenie wspólnej strony internetowej, wydawanie informatora turystycznego, promocja na targach turystycznych i na stronach internetowych związanych z turystyką
	- inwentaryzacja, oznakowanie w terenie i opisanie wszystkich atrakcji turystycznych w Dolinie Kwisy, wydanie mapy turystycznej „Dolina Kwisy” i folderów informacyjnych

III.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych

Tabela nr III.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych

lokalizacja miejsca	gmina	kilometraż	zadania inwestycyjne
Leśna	miasto i gmina Leśna	94,500	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacja parkingu dla samochodów dowożących kajaki w miejscu startu - organizacja dogodnego zejścia do rzeki - zamieszczenie tablicy informacyjnej z mapą szlaku kajakowego i lokalizacją wszystkich MOT, szlaków turystycznych i tras rowerowych, opisem atrakcji turystycznych w okolicy, numerami telefonu do: informacji turystycznej, miejsc noclegowych - umieszczenie wodowskazu - uporządkowanie i zagospodarowanie terenów nadrzecznych na cele rekreacji i wypoczynku
jaz w miejscowości Szyszkowa	miasto i gmina Leśna	91,900	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy informującej o miejscu i stronie przenoski - uformowanie brzegów w sposób ułatwiający wyciąganie i wodowanie kajaka
jaz w miejscowości Szyszkowa	miasto i gmina Leśna	89,100	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy informującej o miejscu i stronie przenoski - formownie brzegów w sposób ułatwiający wyciąganie i wodowanie kajaka
próg w Szyszkowej	miasto i gmina Leśna	88,900	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy informującej o lokalizacji progu
stopień w Kościelniakach Dolnych	gmina Lubań	84,300	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy informującej o miejscu i stronie przenoski - uformowanie brzegów w sposób ułatwiający wyciąganie i wodowanie kajaka, w tym usunięcie krzewów - wyłożenie ścieżki kostką brukową - remont lub odbudowa pieszego mostu nad rzeką

IV. Odcinek Lubań - Nowogrodzic

LEGENDA:

	GRANICE WOJEWÓDZTWA
	GRANICE GMIN
	RZEKI
	JEZIORA
	GÓRSKI ODCINEK RZEKI
	STRONA PRZENOSKI KAJAKA
	GŁÓWNE DROGI
	PROPONOWANA LOKALIZACJA MIEJSCA OBSŁUGI TURYSTYCZNEJ

OBIEKTY HYDROTECHNICZNE

	PRÓG
	JAZ
	JAZ Z ELEKTROWNIĄ
	ZAPORA
	ZAPORA Z ELEKTROWNIĄ

SZLAKI TURYSTYCZNE

	SZLAK TURYSTYCZNY E3
	SZLAK TURYSTYCZNY ZAMKÓW PIASTOWSKICH
	SZLAK TURYSTYCZNY II ARMII WOJSKA POLSKIEGO
	POZOSTAŁE SZLAKI TURYSTYCZNE
	SZLAK ROWEROWY DOLINY KWISY
	TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE
	TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE
	POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE
	POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE

ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ ZWIĄZANEJ ZE SZLAKIEM KAJAKOWYM

	PRZYSTANIE
	HOTELE
	OŚRODKI WYPOCZYNKOWE
	OŚRODKI SZKOLENIOWE
	SCHRONISKA
	KEMPINGI
	POLA BIWAKOWE
	OŚRODKI JEŹDZIECKIE
	OŚRODKI REKREACYJNO-SPORTOWE

ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ W BEZPOŚREDNIM OTOCZENIU SZLAKU KAJAKOWEGO

	CENTRUM KONFERENCYJNO-WYPOCZYNKOWE
	HOTELE
	DOMY WZASOWE
	OŚRODKI SZKOLENIOWE
	KWATERY AGROTURYSTYCZNE
	SCHRONISKA
	INTERNATY
	KEMPINGI
	POLA BIWAKOWE
	OŚRODKI SPORTU
	OŚRODKI JEŹDZIECKIE
	INFORMACJA TURYSTYCZNA

WALORY KULTUROWE

	ZABYTKOWE ZESPOŁY URBANISTYCZNE
	WAŻNIEJSZE OBIEKTY ZABYTKOWE
	STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O FORMIE KRAJOBRAZOWEJ

WALORY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

	ISTNIEJĄCE REZERWATY PRZYRODY
	PROJEKTOWANE REZERWATY PRZYRODY
	ISTNIEJĄCE PARKI KRAJOBRAZOWE
	PROJEKTOWANE PARKI KRAJOBRAZOWE
	ISTNIEJĄCE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
	PROJEKTOWANE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
	STANOWISKA DOKUMENTACYJNE
	UŻYTKI EKOLOGICZNE
	ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE
	OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO
	POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIWIEJ
	LASY

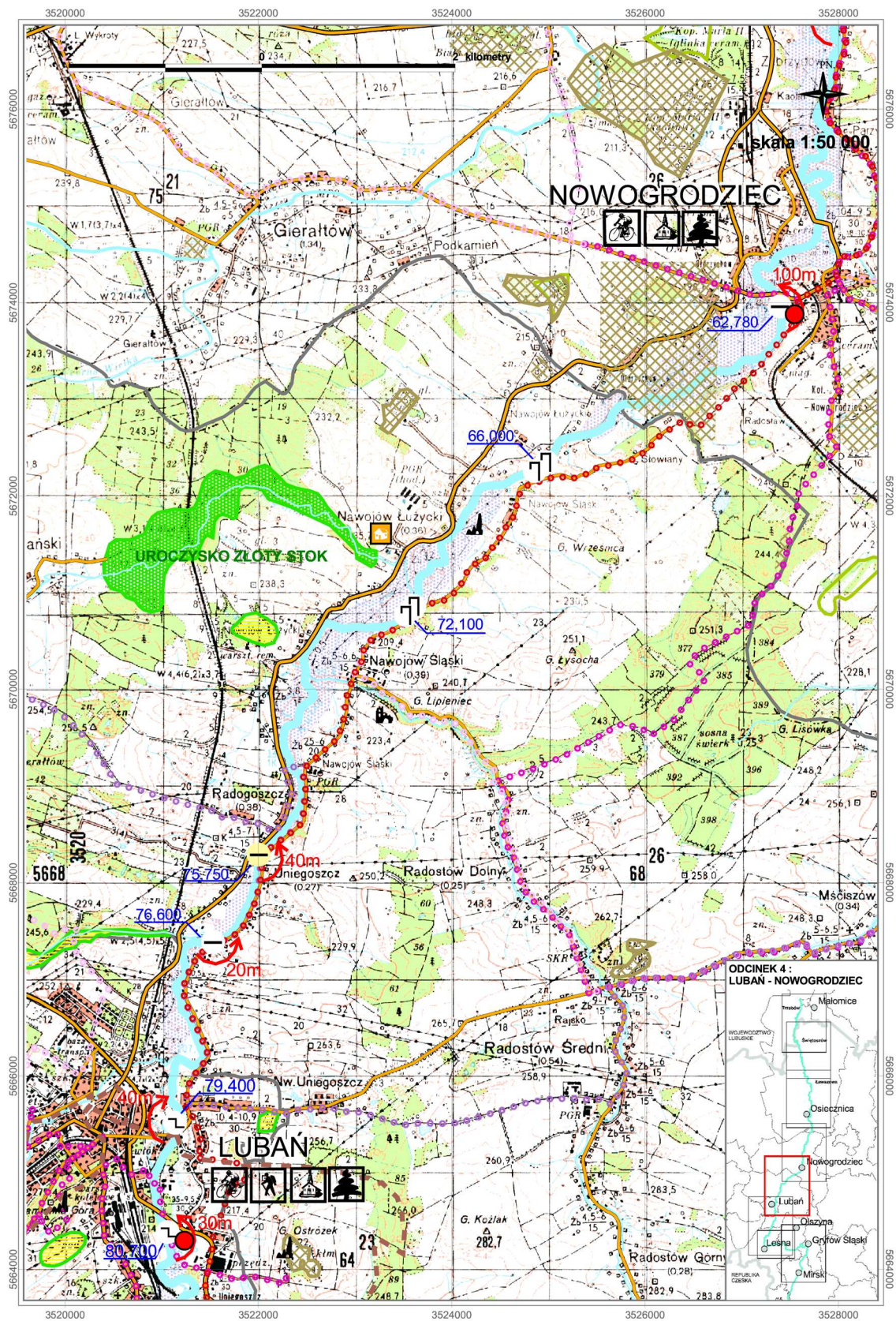
KONFLIKTY PRZESTRZENNE W OTOCZENIU RZEK

	ZASIĘG POWODZI W 1997 ROKU
	TERENY POEKSPLOATACYJNE PRZEZNACZONE DO REKULTYWACJI W KIERUNKU WODNO-LEŚNYM
	TERENY ZWIĄZANE Z OBRONNOŚCIĄ I BEZPIECZEŃSTWEM PAŃSTWA
	ZŁOŻA DO POTENCJALNEJ EKSPLOATACJI
	ZŁOŻA EKSPLOATOWANE

ATRAKCJE W MIEJSCACH ODPOCZYNKU I NOCLEGU

ISTNIEJĄCE		POTENCJALNE
	OŚRODKI SPORTÓW WODNYCH	
	KĄPIELISKA	
	SZLAKI ROWEROWE	
	SZLAKI PIESZE	
	ZABYTKI ARCHITEKTURY	
	ATRAKCJE PRZYRODNICZE	
	ATRAKCYJNE IMPREZY	
	OBFITOŚĆ GRZYBÓW	

WOJEWÓDZKIE BIURO URBANISTYCZNE
 we Wrocławiu
 ul. Świdnicka 12/16
 tel. 343-79-46 fax (071) 344-52-45
 e-mail : wroc@wbu.wroc.pl
 50-068 WROCŁAW

Mapa nr IV.1. Odcinek Luban - Nowogrodzic

IV.1. Opis odcinka

Odcinek o długości 14,1 km. Zaczyna się w Lubaniu, kończy w Nowogrodźcu. Trasa nie jest uciążliwa, konieczność przenoszenia kajaka występuje w 3 miejscach. Rzeka ciągle ma górski charakter choć warkoczy i bystrzy jest zdecydowanie mniej niż w górnym odcinku rzeki.

Tabela nr IV.1. Charakterystyczne punkty na odcinku Lubań - Nowogrodziec

wykaz charakterystycznych punktów na szlaku	kilometraż	opis
proponowane miejsce startu	80,700	teren przy stopniu w Lubaniu przed mostem na drodze krajowej nr 30 – miejsce proponowanej lokalizacji MOT
przeszkody na szlaku	79,400	stopień regulacyjny w Lubaniu, przenoska lewą stroną na długości 40 m
	75,750	elektrownia - jaz w Radogoszczy, 40 m przenoska prawą stroną
	76,600	jaz w miejscowości Radogoszcz (Uniegoszcz), przenoska prawą stroną na długości 20 m, lub przeciąganie kajaka
	72,100	dwa progi regulacyjne, spławne przy wysokim stanie wód, przy niskim stanie konieczne jest przeciąganie kajaka
	66,000	kolejne dwa progi regulacyjne, spławne przy wysokim stanie wód, przy niskim stanie konieczne jest przeciąganie kajaka
miejsce noclegu, zakończenie odcinka spływu	62,780	Nowogrodziec, teren przy jazie – miejsce proponowanej lokalizacji MOT

a. miejsce startu

- **km 80,700 – stopień regulacyjny w Lubaniu, miejsce przenoski, proponowana lokalizacja MOT**

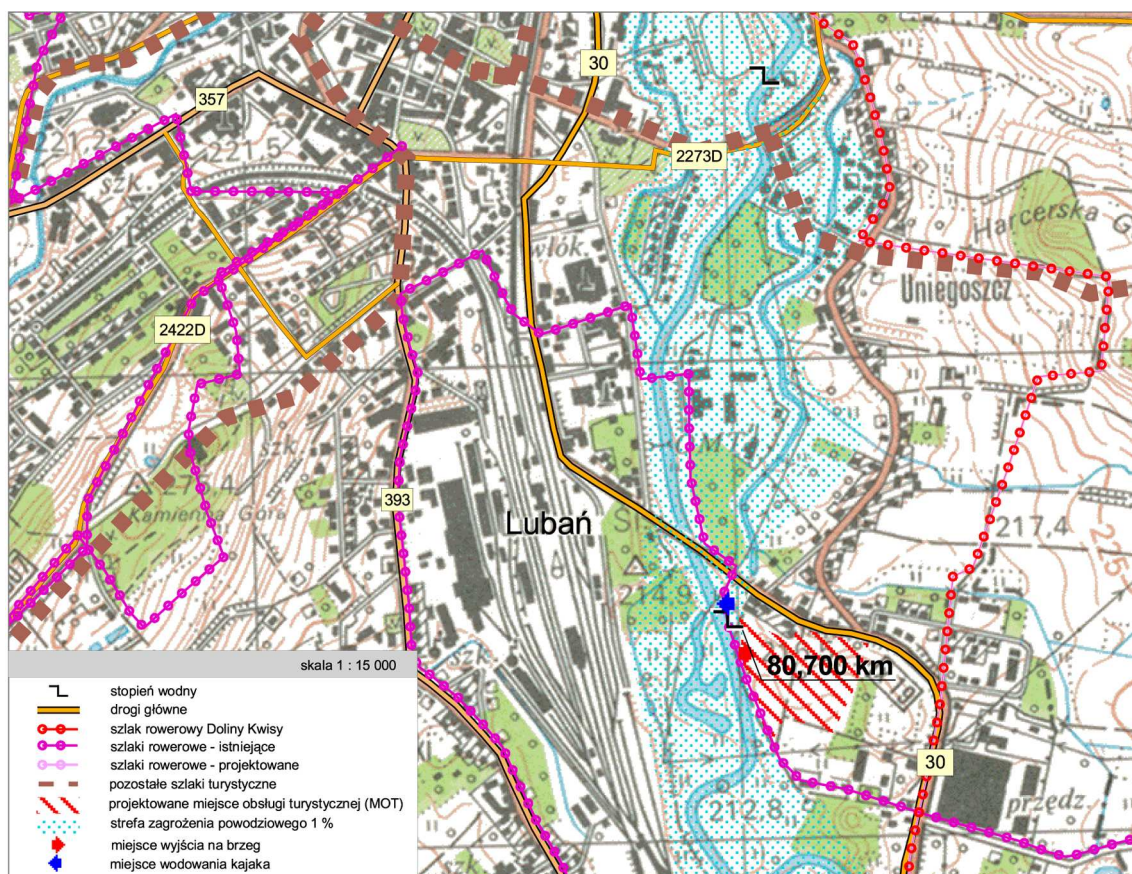

km 80,700 – widok na miejsce proponowanej lokalizacji MOT

km 80,700 – rzeka przed stopniem regulacyjnym

Miasto Lubań liczy ponad 23 tys. mieszkańców. Prawa miejskie osada otrzymała ok. 1220 r. Najcenniejszymi zabytkami są: renesansowy ratusz z XVI w., kamienna (bazaltowa) baszta Bracka z XIV w., Wieża Trynitarzka z XIV w., Dom Solny zbudowany z bazaltowego kamienia pochodzący z XVI w., Dom pod Okrętem będący późnobarokowym pałacem zbudowanym w 1715 r. Przez miasto biegną dwa szlaki piesze: zielony i niebieski oraz dwa szlaki rowerowe: euroregionalny szlak ER-4 oraz projektowany szlak „Doliny Kwisy”.

Na prawym brzegu, preferowanym jako strona przenoski i miejsce lokalizacji MOT, znajduje się łąka. Obszar ten leży poza strefą zagrożenia powodziowego 1%, częściowo objęty jest granicą zalewu historycznego z 1981 r.

Mapa nr IV.2. Propozycja lokalizacji miejsca obsługi turystycznej (MOT) w Lubaniu

Tabela nr IV.2. Charakterystyka proponowanej lokalizacji MOT

charakterystyka terenu proponowanego na lokalizację MOT w Lubaniu		
1	orientacyjna powierzchnia terenu	ok. 3 ha
2	obecny sposób użytkowania	łąki, pola uprawne i pojedyncze zadrzewienia
3	przeznaczenie terenu w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Lubania.	zgodnie z kierunkami rozwoju określonymi w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubania” – uchwalonym Uchwałą nr XIV/114/99 Rady Miasta w Lubaniu z dnia 30 listopada 1999r. i zmianą: uchwałą nr V/61/2003 Rady Miasta w Lubaniu z dnia 28 stycznia 2003r. typowany teren położony jest na terenach chronionych ciągów ekologicznych Kwisy. Na terenach tych dopuszcza się wprowadzenie nieuciążliwej zabudowy o charakterze usługowym
4	przeznaczenie terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
5	możliwość uzbrojenia technicznego terenu	sieci uzbrojenia technicznego biegną ul. Jeleniogórską, która otacza typowany teren MOT i biegnie w jego bliskim sąsiedztwie
6	własność terenu	własność prywatna osób fizycznych, Agencja Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, GDDKiA Oddział we Wrocławiu
7	dostęp do kafejki internetowej lub innej powszechnej formy dostępu do Internetu	najbliższa kafejka internetowa znajduje się w centrum miasta (ok. 20 min. pieszo)
8	istniejące miejsca noclegowe	bursa Szkolna ul. Bankowa 6, pokoje gościnne UM Lubania ul. Mickiewicza 6, Motel Łużycki ul. Zgorzelecka 51, pokoje gościnne ul. Spółdzielcza 12

b. przeszkody na szlaku

- **km 79,400 – stopień regulacyjny w Lubaniu, miejsce przenoski**

Rzeka płynie na tym odcinku w uregulowanym i obudowanym kamiennymi murami oporowymi korycie. Prawy brzeg jest dość wysoki i stromy, porośnięty krzewami. Lewy brzeg jest preferowany do przenoski ze względu na niższe brzegi oraz brak uciążliwej roślinności.

km 79,400 – stopień regulacyjny w Lubaniu poniżej mostu drogowego

km 79,400 – na lewym brzegu kamienne oczepy ułatwiające wodowanie kajaka

- **km 76,600 – jaz w Radogoszczy, miejsce przenoski**

Bezpośrednio przy rzece, po lewej stronie, stoi zrujnowany młyn, dlatego też przenoska możliwa jest tylko prawą stroną. Jaz jest zniszczony, a betonowe resztki wystające z wody mogą być niebezpieczne. Prawy, niski brzeg jest porośnięty wysokimi trawami i krzewami. Tuż przed miejscem przenoski po prawej stronie znajduje się próg na ujściu kanału - obecnie zarośnięty wysokimi trawami. Brzegi rzeki są w tym miejscu trudno dostępne, zarówno z wody jak i od strony lądu.

km 76,600 – widok na młyn w Radogoszczy

km 76,600 - Stary młyn i zniszczony jaz w Radogoszczy

- **km 75,750 – jaz w Radogoszczy, miejsce przenoski**

Miejsce przenoski znajduje się po prawej stronie. Brzegi są porośnięte wysokimi trawami a droga przenoski podmokła. Po lewej stronie znajduje się kanał, na którym zlokalizowana jest jaz z elektrownią. Rzekę można przekroczyć drewnianym pieszym mostem, wymagającym remontu.

km 75,500 Widok na jaz i elektrownię w Radogoszczy

km 75,500 Widok na rzekę i kanał w Radogoszczy

- **km 72,100 i 66,000 – progi regulacyjne w miejscowości Nawojów Śląski i Słowiany**

Dwa pierwsze progi regulacyjne zlokalizowane w Słowianach są spławne przy wysokiej wodzie. Przy niskiej wodzie należy ostrożnie przeciągać kajaki. Kolejne dwa progi regulacyjne są spławne środkiem rzeki. Przy wysokiej wodzie należy uważać na szybki prąd i brzegi porośnięte krzewami.

km 72,1 – zniszczony próg regulacyjny w Nawojowie Śląskim

- c. zakończenie odcinka spływu – miasto Nowogrodziec, lokalizacja miejsca obsługi turystycznej (MOT) – opis miejsca zamieszczony jest w części V. Odcinek Nowogrodziec – Kliczków**

IV.2. Proponowany zakres działań

Tabela nr IV.3. Proponowany zakres działań

jednostka odpowiedzialna	zadanie
zadania z zakresu planowania	
miasto Lubań	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczonego MOT - uwzględnienie zadań inwestycyjnych w: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, wieloletnim planie inwestycyjnym
inne zadania	
gminy i powiaty leżące nad rzeką Kwisą, Związek Gmin „Kwisa”, organizacje turystyczne, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, sektor prywatny, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	- realizacja inwestycji służących zagospodarowaniu turystycznemu rzeki Kwisy
	- finansowe wspieranie realizacji zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem turystyki nad Kwisą
	- promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców, między innymi: organizowanie imprez sportowych i kulturalnych związanych z rzeką Kwisą, wprowadzenie elementów kajakarstwa do programu edukacji szkolnej, organizowanie kursów kajakarstwa
	- wykreowanie i promowanie produktu turystycznego Doliny Kwisy: stworzenie wspólnej strony internetowej, wydawanie informatora turystycznego, promocja na targach turystycznych i na stronach internetowych związanych z turystyką
	- inwentaryzacja, oznakowanie w terenie i opisanie wszystkich atrakcji turystycznych w Dolinie Kwisy, wydanie mapy turystycznej „Dolina Kwisy” i folderów informacyjnych

IV.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych

Tabela nr IV.4. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych

lokalizacja miejsca	gmina	kilometrą	zadania inwestycyjne
Lubań miasto	miasto Lubań	-	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja wypożyczalni kajaków z serwisem - organizacja wypożyczalni rowerów z serwisem
Lubań	miasto i gmina Lubań	80,700	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie miejsca obsługi turystyki (MOT) - oznakowanie kierunku dojazdu do MOT na szlakach rowerowych i pieszych - umieszczenie wodowskazu - uporządkowanie i zagospodarowanie terenów nadrzecznych na cele rekreacji i wypoczynku - umieszczenie na brzegu rzeki tablicy ze schematem szlaku kajakowego Kwisy i lokalizacją wszystkich MOT
stopień regulacyjny w Lubaniu	miasto Lubań	79,400	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy informującej o miejscu i stronie przenoski
jaz w Radogoszczy	gmina Lubań	76,600	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy informującej o miejscu i stronie przenoski - uformowanie brzegów w sposób ułatwiający wyciąganie i wodowanie kajaka - uporządkowanie rzeki i brzegów: usunięcie resztek jazu i wystających z rzeki betonowych elementów, naprawa jazu lub całkowite jego rozebranie, usunięcie krzewów na prawym brzegu w miejscu przenoski
jaz w Radogoszczy	gmina Lubań	75,750	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy informującej o miejscu i stronie przenoski - uformowanie brzegów w sposób ułatwiający wyciąganie i wodowanie kajaka - remont lub odbudowa pieszego mostu nad rzeką
progi w Nawojowie Śląskim	gmina Lubań	72,100	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy informującej o miejscu i stronie przenoski - uformowanie brzegów w sposób ułatwiający wyciąganie i wodowanie kajaka, w tym usunięcie krzewów
progi w miejscowości Słowiany	gmina Lubań	66,000	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy informującej o miejscu i stronie przenoski

V. Odcinek Nowogrodziczec – Kliczków

LEGENDA:

	GRANICE WOJEWÓDZTWA		WALORY KULTUROWE
	GRANICE GMIN		ZABYTKOWE ZESPOŁY URBANISTYCZNE
	RZEKI		WAŻNIEJSZE OBIEKTY ZABYTKOWE
	JEZIORA		STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O FORMIE KRAJOBRAZOWEJ
	GÓRSKI ODCINEK RZĘKI		
	STRONA PRZENOSKI KAJAKA		
	GŁÓWNE DROGI		
	PROPONOWANA LOKALIZACJA MIEJSCA OBSŁUGI TURYSTYCZNEJ		

OBIEKTY HYDROTECHNICZNE

	PRÓG
	JAZ
	JAZ Z ELEKTROWNIĄ
	ZAPORA
	ZAPORA Z ELEKTROWNIĄ

SZLAKI TURYSTYCZNE

	SZLAK TURYSTYCZNY E3
	SZLAK TURYSTYCZNY ZAMKÓW PIASTOWSKICH
	SZLAK TURYSTYCZNY II ARMII WOJSKA POLSKIEGO
	POZOSTAŁE SZLAKI TURYSTYCZNE
	SZLAK ROWEROWY DOLINY KWISY
	TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE
	TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE
	POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE
	POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE

ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ ZWIĄZANEJ ZE SZLAKIEM KAJAKOWYM

	PRZYSTANIE
	HOTELE
	OŚRODKI WYPOCZYNKOWE
	OŚRODKI SZKOLENIOWE
	SCHRONISKA
	KEMPINGI
	POLA BIWAKOWE
	OŚRODKI JEŹDZIECKIE
	OŚRODKI REKREACYJNO-SPORTOWE

ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ W BEZPOŚREDNIM OTOCZENIU SZLAKU KAJAKOWEGO

	CENTRUM KONFERENCYJNO-WYPOCZYNKOWE
	HOTELE
	DOMY WCZASOWE
	OŚRODKI SZKOLENIOWE
	KWATERY AGROTURYSTYCZNE
	SCHRONISKA
	INTERNATY
	KEMPINGI
	POLA BIWAKOWE
	OŚRODKI SPORTU
	OŚRODKI JEŹDZIECKIE
	INFORMACJA TURYSTYCZNA

WALORY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

	ISTNIEJĄCE REZERWATY PRZYRODY
	PROJEKTOWANE REZERWATY PRZYRODY
	ISTNIEJĄCE PARKI KRAJOBRAZOWE
	PROJEKTOWANE PARKI KRAJOBRAZOWE
	ISTNIEJĄCE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
	PROJEKTOWANE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
	STANOWISKA DOKUMENTACYJNE
	UŻYTKI EKOLOGICZNE
	ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE
	OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO
	POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIWONEJ
	LASY

KONFLIKTY PRZESTRZENNE W OTOCZENIU RZEK

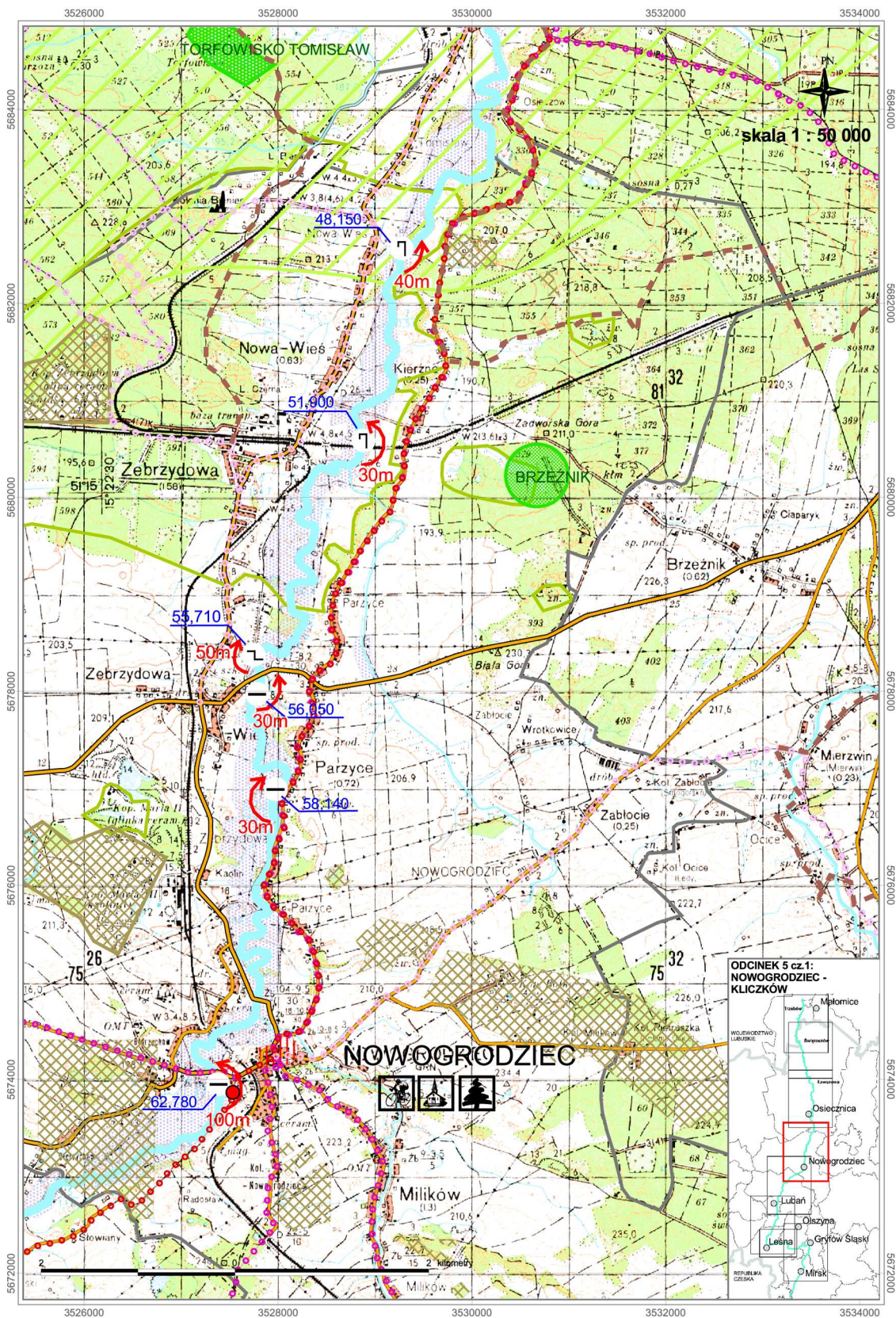
	ZASIĘG POWODZI W 1997 ROKU
	TERENY POEKSPLOATACYJNE PRZEZNACZONE DO REKULTYWACJI W KIERUNKU WODNO-LEŚNYM
	TERENY ZWIĄZANE Z OBRONNOŚCIĄ I BEZPIECZEŃSTWEM PAŃSTWA
	ZŁOŻA DO POTENCJALNEJ EKSPLOATACJI
	ZŁOŻA EKSPLOATOWANE

ATRAKCJE W MIEJSCACH ODPOCZYŃKU I NOCLEGU

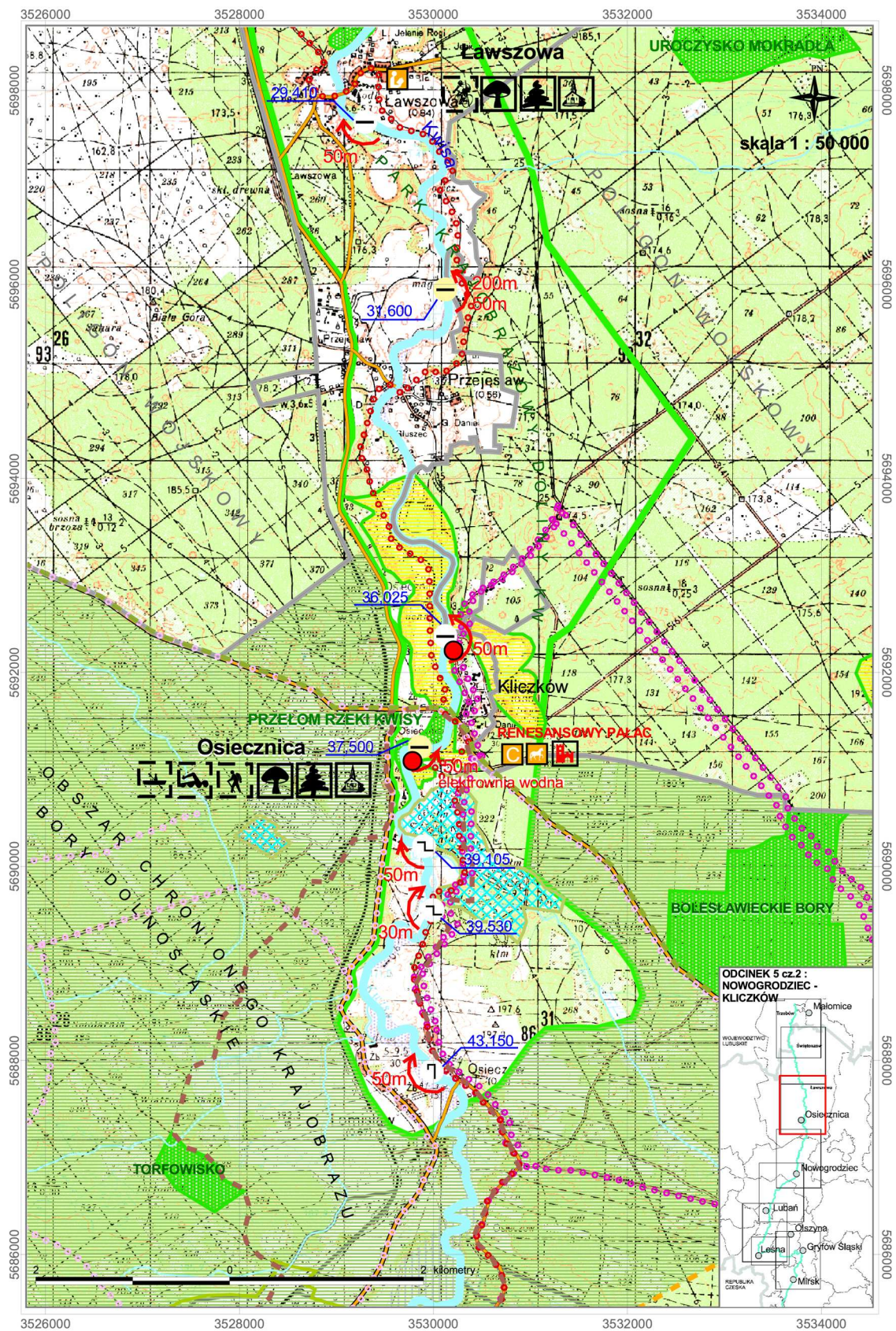
ISTNIEJĄCE		OŚRODKI SPORTÓW WODNYCH	POTENCJALNE
	KAPIELISKA		
	SZLAKI ROWEROWE		
	SZLAKI PIESZE		
	ZABYTKI ARCHITEKTURY		
	ATRAKCJE PRZYRODNICZE		
	ATRAKCYJNE IMPREZY		
	OBFITOŚĆ GRZYBÓW		

WOJEWÓDZKIE BIURO URBANISTYCZNE
 we Wrocławiu
 ul. Świdnicka 12/16
 tel. 343-79-46 fax (071) 344-52-45
 email : wroc@wbu.wroc.pl
 50-068 WROCŁAW

Mapa nr V.1. Odcinek Nowogrodzic – Tomisław

Mapa nr V.2. Odcinek Osieczów - Kliczków

V.1. Opis odcinka

Odcinek o długości 25,2 km, od Nowogrodźca (62,7 km) do Kliczkowa (36,1 km) jest uciążliwy ze względu na konieczność przenoszenia kajaka aż 10 razy. Na odcinku Tomisław – Kliczków planowane jest objęcie ochroną Doliny Kwisy w formie parku krajobrazowego. Ze względu na projektowany park krajobrazowy Doliny Kwisy oraz występowanie przy rzece siedlisk chronionych ptaków, przepływanie tym odcinkiem rzeki może zostać ograniczone do określonych miesięcy. Obecnie nie obowiązują żadne zakazy poruszania się na wodzie oraz na brzegach Kwisy.

Tabela nr V.1. Charakterystyczne punkty na odcinku Nowogrodziec - Kliczków

wykaz charakterystycznych punktów na szlaku	kilometraż	opis
proponowane miejsce startu	62,780	teren przy jazie w Nowogrodźcu
przeszkody na szlaku	62,780	jaz w Nowogrodźcu
	58,140	jaz w Parzycach, przenoska lewą stroną na długości 30 m
	56,050	jaz w Zebrzydowej, przenoska prawą stroną na długości 30 m
	55,710	stopień w Zebrzydowej, przenoska lewą stroną na długości 50 m
	51,900	próg w miejscowości Kierzno, przenoska prawą stroną na długości 30 m
	48,150	próg w miejscowości Kierzno, przenoska prawą stroną na długości 40 m
	43,150	próg regulacyjny w Tomisławiu, przenoska lewą stroną na długości 50 m
	ok. 39,800	pozostałości betonowego stopnia, można przepłynąć środkiem nurtu
	39,530	stopień piętrzący w Osieczowie, przenoska lewą stroną na długości 30m
	39,105	stopień piętrzący w Osiecznicy, przenoska lewą stroną na długości 50m. Po 200 metrach dawny próg i wodospad, tzw. Diabła Tama, spadek wody i mocny nurt, ogromne głązy w dnie na długości 60 m
miejsce noclegu, zakończenie odcinka spływu	37,500	teren przed jazem i elektrownią w Kliczkowie
alternatywne miejsce zakończenia odcinka spływu i noclegu	36,025	teren przy jazie w Kliczkowie

a. miejsce startu

- km 62,780 – Nowogrodziec, miejsce startu, lokalizacja miejsca obsługi turystycznej (MOT)

Widok z prawego brzegu Kwisy na most drogowy

Widok Nowogrodźca z mostu nad Kwisą

Nowogrodziec to miasto liczące ponad 4 000 mieszkańców, które powstało w miejscu dawnego grodu obronnego na szlaku handlowym ze Śląska do Łużyc, w miejscu przekraczania Kwisy. W mieście zachowało się kilka obiektów zabytkowych, m.in.: ratusz, ruiny klasztoru Magdalenek z XIII w., kościół parafialny św. Piotra i Pawła z II połowy XVIII w., kościół św. Mikołaja z XVII w, figura św. Jana Nepomucena, wieża widokowa z XIX w.

W Ratuszu funkcjonuje punkt informacji turystycznej a przez miasto przebiegają szlaki rowerowe⁶: żółty szlak Nowogrodziec – Bolesławiec – Kleiczków - Nowogrodziec, czerwony szlak „Dolina Kwisy” Małomice-Czerniawa Zdrój, zielony szlak: Nowogrodziec – Godzieszów – Wolframów – Ubocze Dolne – Lubomierz – Janice – Grudza, niebieski szlak: Nowogrodziec – Mierzwin – Gościszów – Radostów – Nowogrodziec. Brak tutaj jednak infrastruktury służącej obsłudze turystycznej.

Teren rekreacyjny nad Kwisą, przy jazie w Nowogrodźcu, z drogą dojazdową z miasta.

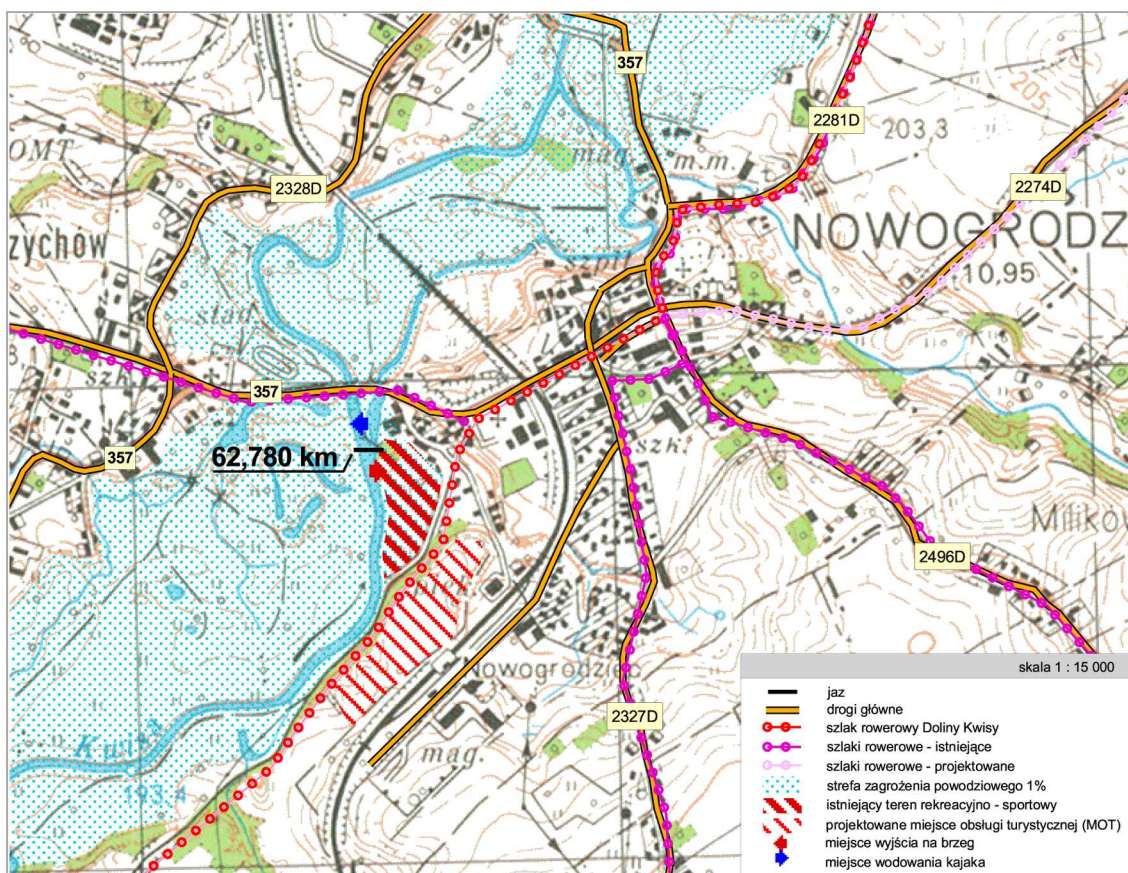

Boisko sportowe nad Kwisą, przy jazie w Nowogrodźcu

⁶ szlaki rowerowe na podstawie „Turystycznej mapy rowerowej” Związku Gmin „Kwisa”

Jako lokalizację miejsca obsługi turystycznej (MOT) proponuje się okolice jazu w Nowogrodźcu, zlokalizowanego na 62,780 kilometrze rzeki. Na prawym brzegu rzeki, na wysokości jazu znajduje się rozległa łąka zagospodarowana jako teren rekreacyjny z boiskiem, miejscem na ognisko oraz asfaltową drogą dojazdową. Miejsce to zlokalizowane jest w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki i terenów zabudowy mieszkaniowej. Ponieważ jest to teren zalewowy (w zasięgu zagrożenia powodziowego 1%), nie można lokalizować tutaj zabudowy. Proponuje się wyznaczenie terenu w sąsiedztwie, poza granicą zalewu 1%, w celu realizacji infrastruktury służącej obsłudze turystycznej (wiaty do przechowywania rowerów i kajaków, sanitariaty). Zorganizowanie takiego terenu w sąsiedztwie istniejących terenów wypoczynkowych pozwoli na stworzenie większego kompleksu, składającego się z części sportowo-rekreacyjnej nad samą rzeką, na terenie zalewowym oraz części noclegowo-sanitarnej, z infrastrukturą poza terenem zalewowym.

Projektowane miejsce obsługi turystycznej (MOT) zlokalizowane jest pomiędzy linią kolejową Jelenia Góra – Zebrzydowa a lokalną asfaltową drogą relacji Nowogrodzic-Lubań, biegnącą wzdłuż rzeki Kwisy.

Mapa nr V.3. Proponowana lokalizacja miejsca obsługi turystycznej (MOT) w Nowogrodźcu

Tabela nr V.2. Charakterystyka proponowanej lokalizacji MOT

MOT Nowogrodzic			
		istniejący teren rekreacyjno-sportowy	projektowany MOT
1	orientacyjna powierzchnia terenu	2, 0 ha	4,0 ha
2	obecny sposób użytkowania	teren sportowo-rekreacyjny: boisko sportowe, tereny zieleni urządzonej	teren nie zainwestowany, grunty rolne
3	przeznaczenie terenu w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowogrodzic.	teren usług z zielenią towarzyszącą (boisko sportowe)	brak danych
4	przeznaczenie terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	teren usług z zielenią towarzyszącą (boisko sportowe)	brak danych
5	możliwość uzbrojenia technicznego terenu	istniejące media w odległości ok. 200 metrów	
6	własność terenu	własność gminy	własność prywatna, własność gminy
7	dostęp do kafejki internetowej lub innej powszechnej formy dostępu do Internetu	kafejka internetowa w Nowogrodźcu	
8	istniejące miejsca noclegowe	kwatery agroturystyczne	

b. przeszkody na szlaku

▪ km 62,780 – jaz w Nowogrodźcu, miejsce przenoski

Jaz w Nowogrodźcu zlokalizowany jest przed mostem na drodze wojewódzkiej nr 357. Dogodne miejsce przeniesienia kajaka znajduje się na prawym brzegu. Na tym obszarze proponuje się zlokalizowanie MOT.

km 62,780 - jaz w Nowogrodźcu

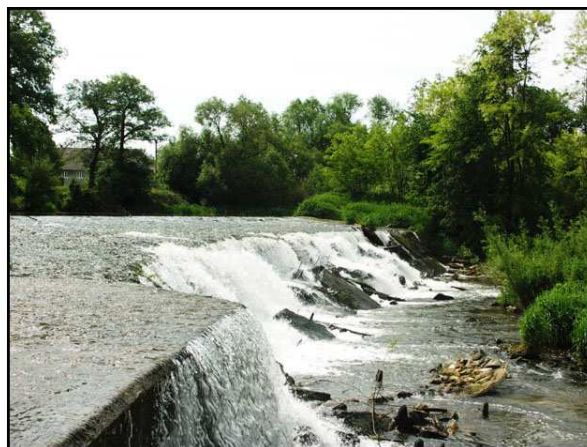
km 62,780 – jaz w Nowogrodźcu. Ścieżka piesza na prawym brzegu prowadzi do mostu drogowego nad Kwisą

▪ km 58,140 – jaz w Parzycach, miejsce przenoski

Jaz zlokalizowany jest na terenie wsi Parzyce, której zabudowa leży na prawym brzegu rzeki. Przed jazem, również na prawym brzegu, znajduje się ujście kanału, na którym zlokalizowana jest elektrownia wodna. Ze względu na kanał, korzystniejsza jest przenoska lewą stroną rzeki. Lewy brzeg na wysokości jazu jest piaszczysty, częściowo porośnięty krzewami. Rzeka tworzy w tym miejscu niewielkie zakole. Usunięcie krzewów, uporządkowanie terenu i umocnienie brzegów na wysokości jazu znacznie ułatwiłyby wysiadanie z kajaka.

km 58,140 - zakole Kwisy przed jazem w Parzycach – widok z prawego brzegu na proponowane miejsce przenoski na lewym brzegu

km 58,140 – jaz w Parzycach, widok z prawego brzegu Kwisy

▪ km 56,050 – jaz w Zebrzydowej, miejsce przenoski

Jaz w Zebrzydowej zlokalizowany jest na południe od mostu na drodze krajowej nr 4. Kajak trzeba przenieść w tym miejscu prawym brzegiem rzeki, ponieważ po lewej stronie znajduje się kanał – młynówka, obudowany wysokim, kamiennym murem. Prawy brzeg ma trudne warunki do przenoszenia kajaka, jest wysoki, porośnięty zwartymi krzewami na długim odcinku, zarówno przed jak i za stopniem. Ukształtowanie lewego brzegu jest korzystniejsze dla zatrzymania się przed stopniem i rozpoczęcia spływu za stopniem, ale przenoska lewą stroną wymagałaby budowy mostu nad kanałem.

56,050 km – jaz w Zebrzydowej, widoczne brzegi przed jazem zarośnięte drzewami i krzewami

56,050 km - zakole Kwisy przed jazem w Zebrzydowej, widok z lewego brzegu. Przed wysokim drzewem widocznym na lewym brzegu znajduje się ujście kanału – młynówki.

▪ km 55,710 – stopień w Zebrzydowej, miejsce przenoski, proponowane miejsce obsługi turystycznej

Stopień w Zebrzydowej położony jest za mostem na drodze krajowej nr 4, w miejscu dawnej rozszarni, po której na prawym, porośniętym krzewami brzegu rzeki, pozostały fragmenty murów. Stopień jest niewielki, ma wysokość 1 metra i można go przepłynąć. W przypadku przenoszenia kajaka, korzystniejsze warunki posiada lewy brzeg z piaszczystą łachą i łąką. Do łąki jest dojazd brukowaną drogą, przy której zlokalizowana jest zabudowa wsi. W pobliżu stopnia, przy drodze znajduje się sklep spożywczy. Część łąki na lewym brzegu, położona nad samą rzeką, stanowi teren zalewowy (granica zalewu 1%), natomiast część położona wyżej, na skarpie, znajduje się poza zasięgiem zalania i może być miejscem lokalizowania inwestycji służących turystyce i rekreacji.

Ze względu na wymienione uwarunkowania, miejsce to posiada dobre warunki dla zorganizowania postoju i odpoczynku. Można tutaj zorganizować miejsce odpoczynku dla turystów zmotoryzowanych (sąsiedztwo drogi krajowej nr 4), rowerzystów (projektowany szlak roweru z Osiecznicy) oraz pieszych (przedłużenie szlaku pieszego prowadzącego z Osiecznicy do linii kolejowej w Zebrzydowej).

km 55,710 – stopień w Zebrzydowej, widok z drogi na lewym brzegu na łąkę, stopień i pozostałości roszarni na prawym brzegu

km 55,710 – stopień w Zebrzydowej, widok na drogę na lewym brzegu, łąkę i most nad Kwisą na drodze nr 4 (w oddali)

▪ **km 51,900 – próg regulacyjny w miejscowości Kierzno, miejsce przenoski**

Próg w Kierznie zlokalizowany jest tuż za mostem kolejowym. Oba brzegi przed i za stopniem są łagodne, dogodne do zatrzymania kajaka, jednak ze względu na krzewy porastające lewy brzeg przed stopniem, korzystniej jest przenosić kajak prawą stroną.

km 51,900 – widok na próg w Kierznie oraz miejsce przenoski na lewym brzegu pod mostem kolejowym

km 51,900 – widok na próg w Kierznie oraz miejsce przenoski na lewym brzegu za mostem kolejowym

▪ **km 48,150 – próg regulacyjny w miejscowości Kierzno, miejsce przenoski**

Próg w Kierznie zlokalizowany jest w oddaleniu od zabudowań, z których prowadzi polna droga do drewnianego, pieszego mostu usytuowanego nad progiem. Most jest w złym stanie i wymaga remontu. Oba brzegi rzeki umożliwiają w tym miejscu przeniesienie kajaka. Pomimo tego, że przed progiem brzegi porośnięte są krzewami, to można znaleźć dogodne miejsce do zatrzymania kajaka i wyciągnięcia go na brzeg. Za progiem oba brzegi są łagodne, pozbawione drzew i krzewów.

km 48,150 – widok z prawego brzegu na próg w Kierżnie i drewniany most dla pieszych nad progiem

km 48,150 – widok z mostu dla pieszych na próg w Kierżnie, w oddali, na lewym brzegu widoczne zabudowania Nowej Wsi

▪ **km 43,150 – próg regulacyjny w Tomiśławiu, miejsce przenoski**

Próg w Tomiśławiu znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań wiejskich Osieczowa, zlokalizowanych na prawym brzegu rzeki. Proponuje się przenosić kajak lewą stroną ponieważ teren na prawym brzegu rzeki został podniesiony za pomocą muru oporowego. Lewy brzeg jest porośnięty zwartymi krzewami, które należałoby wykarczować w miejscu wyznaczonym do wyciągania kajaka przed stopniem oraz w miejscu wodowania za stopniem.

km 43,150 – widok z prawego brzegu na próg w Tomiśławiu i miejsce przenoski na lewym brzegu, porośniętym krzewami

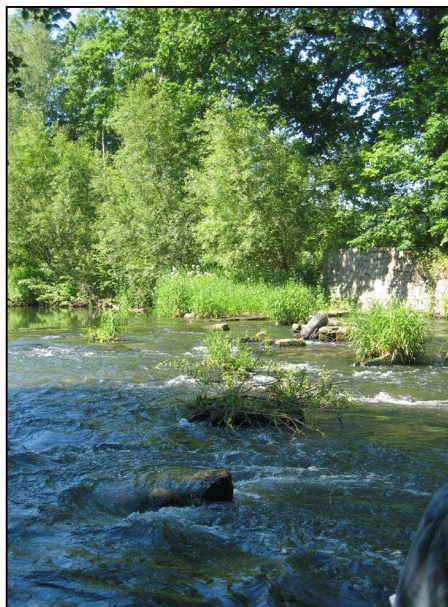
km 43,150 – widok z prawego brzegu na miejsce przenoski za progiem w Tomiśławiu, na lewym brzegu, porośniętym krzewami

▪ **km ok. 39,8 – pozostałości betonowego stopnia**

Przed Osiecznicą znajdują się resztki betonowego progu. Nie ma potrzeby przenoszenia w tym miejscu kajaka, ponieważ jedynie przy brzegach znajdują się pozostałości betonowego progu i rzekę można tutaj przepłynąć środkiem nurtu. Pewnym utrudnieniem są resztki betonowych płyt, które znajdują się w rzece i przy niskim stanie wody wystają ponad lustro wody. Rzeka wymaga w tym miejscu oczyszczenia z resztek progu.

km ok. 39,8 – pozostałości betonowego progu przy brzegach rzeki

km ok. 39,8 – pozostałości betonowego progu w nurcie rzeki

▪ **km 39,530 – stopień piętrzący w Osieczowie, miejsce przenoski**

Przed miejscowością Osiecznica, w oddaleniu od zabudowań wiejskich, znajduje się bardzo wysoki (2,2 metra), betonowy stopień. Oba brzegi przed stopniem porastają gęste krzewy. Przenoska proponowana jest lewą stroną, posiadającą nieco korzystniejsze warunki terenowe. Konieczne jest wykarczowanie krzewów przed stopniem w miejscu przewidzianym do wyciągnięcia kajaka.

km 39,530 – widok na stopień piętrzący i miejsce przenoski na lewym brzegu przed stopniem

km 39,530 – widok na stopień piętrzący i trasę przenoski na lewym brzegu

▪ **km 39,105 – stopień piętrzący w Osiecznicy, miejsce przenoski, proponowane miejsce obsługi turystycznej**

Stopień piętrzący o wysokości 2,2 metra zlokalizowany jest w Osiecznicy. Lewy brzeg jest niski, piaszczysty, porośnięty lasem sosnowym, dogodny do przenoszenia kajaka. Piaszczysta polana nad rzeką, w otoczeniu lasu sosnowego i w niedalekiej odległości od zabudowań wsi, do których prowadzi przejezdna droga gruntowa, jest atrakcyjnym miejscem wypoczynku. Można zorganizować tutaj pole biwakowe lub miejsce piknikowe, z którego będą korzystać mieszkańcy Osiecznicy, kajakarze, a także turyści poruszający się pieszym niebieskim szlakiem. Dodatkową atrakcją turystyczną tego miejsca jest, położona w odległości ok. 200 metrów, tzw. Diabła Tama. Jest to miejsce o dużych walorach krajobrazowych, do którego można dojść pieszą ścieżką.

W odległości ok. 500 metrów od rzeki, na wschodnim brzegu zlokalizowany jest wodny zbiornik poeksploacyjny „Błękitek”, gdzie w XIX w. wydobywano gliny. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Osiecznica teren ze zbiornikiem przeznaczony jest na funkcje turystyczno-rekreacyjne. Jest to bardzo atrakcyjny zbiornik z czystą wodą, piaszczystymi brzegami, otoczony lasem sosnowym. Kąpielisko będzie dodatkową atrakcją dla wypoczywających w Osiecznicy i Kliczkowie.

km 39,105 – widok na stopień piętrzący i miejsce przenoski na lewym brzegu w Osiecznicy

km 39,105 – widok na rzekę za stopniem piętrzącym i miejsce przenoski na lewym brzegu w Osiecznicy

Zbiornik wodny „Błękitek”, planowane kąpielisko w wyrobisku poeksploacyjnym niedaleko Diablej Tamy w Osiecznicy

Zbiornik wodny „Błękitek” z piaszczystymi brzegami, otoczony sosnowym lasem

▪ km 39,107 – Diabla Tama, miejsce przenoski

W odległości ok. 200 metrów od stopnia wodnego znajduje się tzw. Diabla Tama. Spadek wody jest tu duży, nurt szybki, a z wody wystają kamienie, dlatego, w przypadku braku wprawy w pokonywaniu trudniejszych odcinków rzeki, proponowane jest przenoszenie kajaka lub jego przeciągnięcie. Przeniesienie kajaka jest utrudnione ze względu na skały i drzewa po obu stronach rzeki. Miejsce to jest bardzo malownicze, atrakcyjne dla turystów ale ze względu na brak miejsca po obu stronach rzeki nie ma tutaj warunków dla zorganizowania dłuższego postoju.

km 39,107 – Diabła Tama w Osiecznicy, odcinek Kwisy dla doświadczonych kajakarzy

km 39,107 – Diabła Tama w Osiecznicy, kamienie w nurcie rzeki

c. zakończenie odcinka spływu

- **km 37,500 – teren przed jazem i elektrownią w Kliczkowie, proponowane miejsce zakończenia odcinka spływu, lokalizacja MOT – opis miejsca zamieszczony jest w części VI. Odcinek Kliczków - Świętoszów**
- **km 36,025 – teren przy jazie w Kliczkowie, alternatywne miejsce zakończenia odcinka spływu i lokalizacji MOT– opis miejsca zamieszczony jest w części VI. Odcinek Kliczków – Świętoszów**

V.2. Proponowany zakres działań

Tabela nr V.3. Proponowany zakres działań

jednostka odpowiedzialna	zadanie
zadania z zakresu planowania	
miasto i gmina Nowogrodzic	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczonego MOT - uwzględnienie zadań inwestycyjnych w dokumentach planistycznych i strategicznych: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, wieloletnim planie inwestycyjnym, itp.
inne zadania	
gminy i powiaty leżące nad rzeką Kwisą, Związek Gmin „Kwisa”, organizacje turystyczne, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, sektor prywatny	- realizacja inwestycji służących zagospodarowaniu turystycznemu rzeki Kwisy
	- finansowe wspieranie realizacji zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem turystyki nad Kwisą
	- promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców, między innymi: organizowanie imprez sportowych i kulturalnych związanych z rzeką Kwisą, wprowadzenie elementów kajakarstwa do programu edukacji szkolnej, organizowanie kursów kajakarstwa, wydawanie folderów i informatów
	- wykreowanie i promowanie produktu turystycznego Doliny Kwisy: stworzenie wspólnej strony internetowej, wydawanie informatora turystycznego, promocja na targach turystycznych i na stronach internetowych związanych z turystyką
	- inwentaryzacja, oznakowanie w terenie i opisanie wszystkich atrakcji turystycznych w Dolinie Kwisy, wydanie mapy turystycznej „Dolina Kwisy” i folderów informacyjnych

V.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych

Tabela nr V.4. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych

lokalizacja miejsca	gmina	kilometraż	zadania inwestycyjne
Nowogrodziec miasto	miasto i gmina Nowogrodziec	-	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie miejsca obsługi turystyki (MOT), - uruchomienie strony internetowej z informacją turystyczną - oznakowanie kierunku dojazdu do miejsc MOT na szlakach rowerowych i pieszych - umieszczenie tablicy informacyjnej o MOT oraz kierunkowskazów przy głównej drodze, - umieszczenie wodowskazu
jaz w miejscowości Nowogrodziec	miasto i gmina Nowogrodziec	62,780	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o przeszkodzie oraz o stronie przenoski: prawym brzegiem - umieszczenie na brzegu tablicy ze schematem szlaku kajakowego Kwisy i lokalizacją wszystkich MOT
jaz w miejscowości Parzyce	miasto i gmina Nowogrodziec	58,140	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości, informującej o przeszkodzie oraz o stronie przenoski: lewym brzegiem - usunięcie krzewów i umocnienie brzegów przed jazem i za jazem w sposób ułatwiający wyciągnięcie i wodowanie kajaka
jaz w Zebrzydowej	miasto i gmina Nowogrodziec	56,050	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o lokalizacji progów oraz o stronie przenoski: prawym brzegiem (lub alternatywnie lewym brzegiem w przypadku budowy mostu przez kanał) - usunięcie krzewów i umocnienie prawego brzegu rzeki przed stopniem, za stopniem oraz na trasie przenoski lub alternatywnie budowa mostu do przeciągania kajaków przez kanał
stopień w Zebrzydowej	miasto i gmina Nowogrodziec	55,710	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o lokalizacji stopnia i stronie przenoski: lewym brzegiem - zorganizowanie miejsca piknikowego służącego turystom zmotoryzowanym, pieszym, rowerzystom i kajakarzom oraz mieszkańcom Zebrzydowej i okolic
próg regulacyjny w miejscowości Kierzno	miasto i gmina Nowogrodziec	51,900	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o lokalizacji stopnia i stronie przenoski: prawym brzegiem
próg regulacyjny w miejscowości Kierzno	miasto i gmina Nowogrodziec	48,150	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o lokalizacji stopnia i stronie przenoski: prawym i lewym brzegiem - usunięcie części krzewów przed progiem
próg regulacyjny w Tomisławiu	gmina Osiecznica	43,150	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o lokalizacji stopnia i stronie przenoski: lewym brzegiem - usunięcie części krzewów na lewym brzegu przed progiem i za progiem oraz na trasie przenoski

Tabela nr V.4. c.d.

lokalizacja miejsca	gmina	kilometraż	zadania inwestycyjne
pozostałości betonowego progu	gmina Osiecznica	ok. 39,800	- usunięcie resztek betonowych elementów progu, które obecnie zalegają na dnie rzeki oraz pozostałości progu przy brzegach
stopień piętrzący w Osieczowie	gmina Osiecznica	39,530	- umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o lokalizacji stopnia i stronie przenoski: lewym brzegiem
stopień piętrzący w Osiecznicy	gmina Osiecznica	39,105	- umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o lokalizacji stopnia i stronie przenoski: lewym brzegiem - umieszczenie tablicy informacyjnej z mapą szlaku kajakowego, szlaków turystycznych i tras rowerowych, opisem atrakcji turystycznych w okolicy, numerami telefonu do: informacji turystycznej, miejsc noclegowych - uformowanie brzegów w sposób ułatwiający wyciąganie i wodowanie kajaka - zorganizowanie miejsca piknikowego dla rowerzystów, kajakarzy i turystów pieszych oraz dla mieszkańców Osiecznicy i okolicznych miejscowości - umieszczenie w Osiecznicy, przy głównej drodze tablicy informacyjnej i kierunkowskazów wskazujących lokalizację terenu piknikowego
Diabla Tama w Osiecznicy	gmina Osiecznica	39,107	- umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o lokalizacji przeszkody i stronie przenoski: lewym brzegiem

VI. Odcinek Kliczków – Świątoszów

LEGENDA:

	GRANICE WOJEWÓDZTWA
	GRANICE GMIN
	RZEKI
	JEZIORA
	GÓRSKI ODCINEK RZEKI
	STRONA PRZENOSKI KAJAKA
	GLÓWNE DROGI
	PROPONOWANA LOKALIZACJA MIEJSCA OBSŁUGI TURYSTYCZNEJ

OBIEKTY HYDROTECHNICZNE

	PRÓG
	JAZ
	JAZ Z ELEKTROWNIĄ
	ZAPORA
	ZAPORA Z ELEKTROWNIĄ

SZLAKI TURYSTYCZNE

	SZLAK TURYSTYCZNY E3
	SZLAK TURYSTYCZNY ZAMKÓW PIASTOWSKICH
	SZLAK TURYSTYCZNY II ARMII WOJSKA POLSKIEGO
	POZOSTAŁE SZLAKI TURYSTYCZNE
	SZLAK ROWEROWY DOLINY KWISY
	TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE
	TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE
	POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE
	POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE

ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ ZWIĄZANEJ ZE SZLAKIEM KAJAKOWYM

	PRZYSTANIE
	HOTELE
	OŚRODKI WYPOCZYNKOWE
	OŚRODKI SZKOLENIOWE
	SCHRONISKA
	KEMPINGI
	POLA BIWAKOWE
	OŚRODKI JEŹDZIECKIE
	OŚRODKI REKREACYJNO-SPORTOWE

ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ W BEZPOŚREDNIM OTOCZENIU SZLAKU KAJAKOWEGO

	CENTRUM KONFERENCYJNO-WYPOCZYNKOWE
	HOTELE
	DOMY WZASOWE
	OŚRODKI SZKOLENIOWE
	KWATERY AGROTURYSTYCZNE
	SCHRONISKA
	INTERNATY
	KEMPINGI
	POLA BIWAKOWE
	OŚRODKI SPORTU
	OŚRODKI JEŹDZIECKIE
	INFORMACJA TURYSTYCZNA

WALORY KULTUROWE

	ZABYTKOWE ZESPOŁY URBANISTYCZNE
	WAŻNIEJSZE OBIEKTY ZABYTKOWE
	STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O FORMIE KRAJOBRAZOWEJ

WALORY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

	ISTNIEJĄCE REZERWATY PRZYRODY
	PROJEKTOWANE REZERWATY PRZYRODY
	ISTNIEJĄCE PARKI KRAJOBRAZOWE
	PROJEKTOWANE PARKI KRAJOBRAZOWE
	ISTNIEJĄCE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
	PROJEKTOWANE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
	STANOWISKA DOKUMENTACYJNE
	UŻYTKI EKOLOGICZNE
	ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE
	OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO
	POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ
	LASY

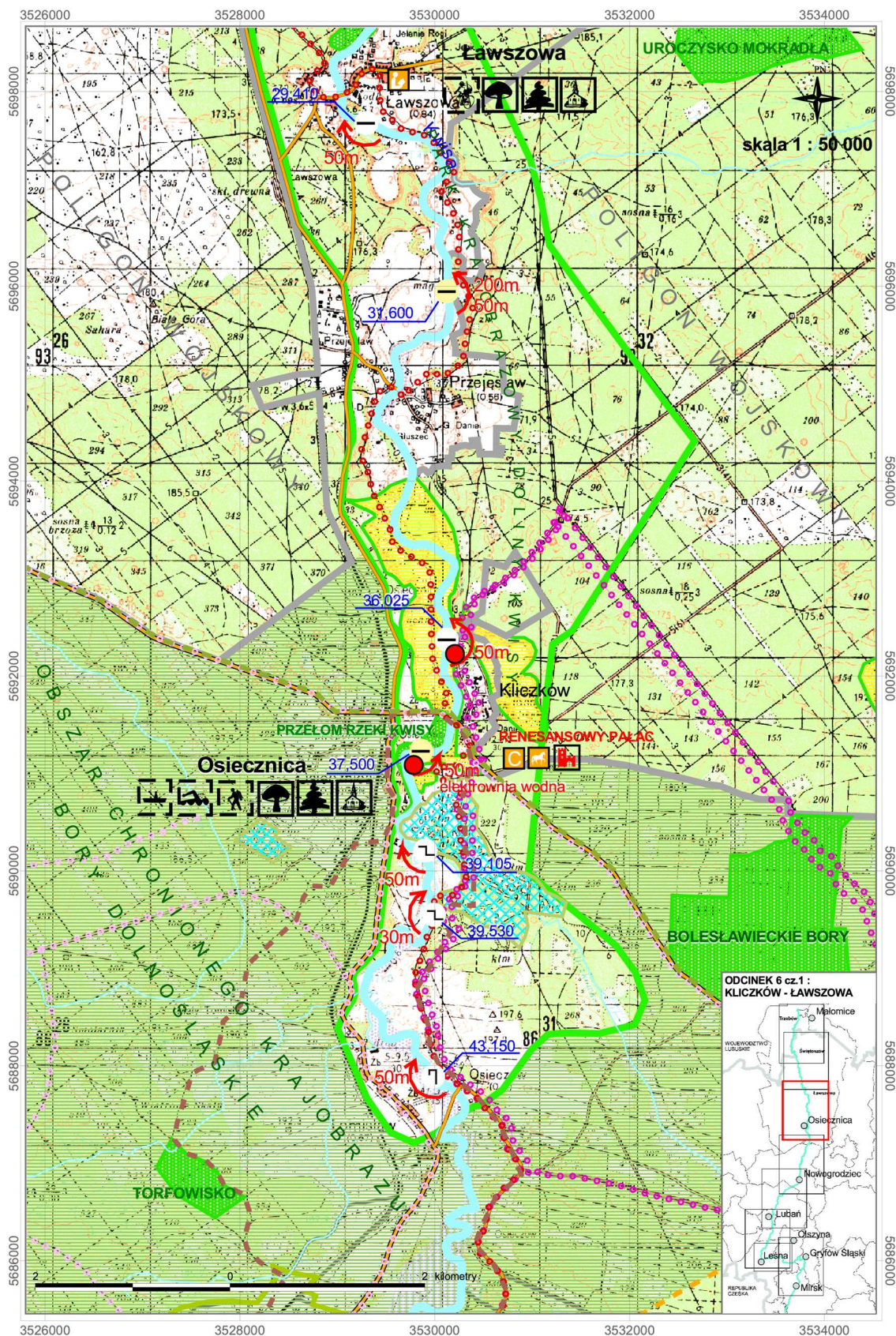
KONFLIKTY PRZESTRZENNE W OTOCZENIU RZEK

	ZASIĘG POWODZI W 1997 ROKU
	TERENY POEKSPLOATACYJNE PRZEZNACZONE DO REKULTYWACJI W KIERUNKU WODNO-LEŚNYM
	TERENY ZWIĄZANE Z OBRONNOŚCIĄ I BEZPIECZEŃSTWEM PAŃSTWA
	ZŁOŻA DO POTENCJALNEJ EKSPLOATACJI
	ZŁOŻA EKSPLOATOWANE

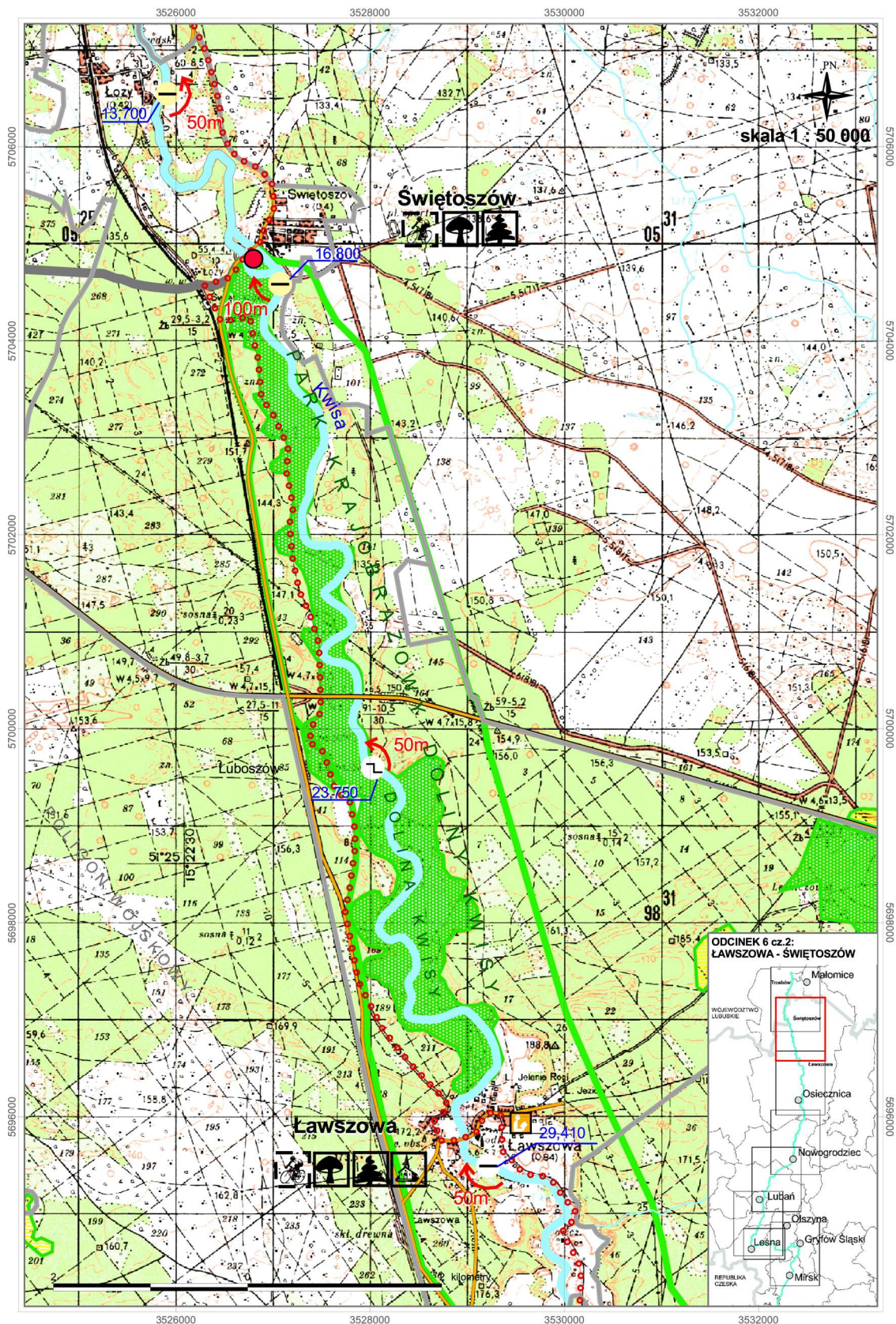
ATRAKCJE W MIEJSCACH ODPOCZYNKU I NOCLEGU

ISTNIEJĄCE		OŚRODKI SPORTÓW WODNYCH	POTENCJALNE
		KĄPIELISKA	
		SZLAKI ROWEROWE	
		SZLAKI PIESZE	
		ZABYTKI ARCHITEKTURY	
		ATRAKCJE PRZYRODNICZE	
		ATRAKCYJNE IMPREZY	
		OBFITOŚĆ GRZYBÓW	

WOJEWÓDZKIE BIURO URBANISTYCZNE we Wrocławiu
 ul. Świdnicka 12/16
 tel. 343-79-46 fax (071) 344-52-45
 email: wroc@wbu.wroc.pl
 50-068 WROCŁAW

Mapa nr VI.1. Odcinek Świętoszów – Ławszowa

Mapa nr VI.2. Odcinek Kliczków - Ławszowa

VI.1. Opis odcinka

Odcinek o długości 20,7 km, od Kliczkowa (37,5 km) do Świętoszowa (16,8 km). Konieczność przenoszenia kajaka na tym odcinku występuje pięć razy. Ze względu na projektowany park krajobrazowy Doliny Kwisy oraz występowanie przy rzece siedlisk chronionych ptaków, przepływanie tym odcinkiem może zostać ograniczone do określonych miesięcy. Obecnie nie obowiązują żadne zakazy poruszania się na wodzie oraz wzdłuż brzegów Kwisy.

Tabela nr VI.1. Charakterystyczne punkty na odcinku Kliczków - Świętoszów

wykaz charakterystycznych punktów na szlaku	kilometraż	opis
proponowane miejsce startu	37,500	teren przed jazem i elektrownią w Kliczkowie
alternatywne miejsce startu	36,025	teren przy jazu w Kliczkowie
przeszkody na szlaku	37,500	jaz i elektrownia w Kliczkowie, przenoska prawą stroną na długości 50 m
	36,025	jaz w Kliczkowie, przenoska lewą stroną na długości 50 m
	31,600	jaz i elektrownia w Przejęstawiu, przenoska prawą stroną na długości 50 m
	29,410	jaz w Ławszowej, przenoska lewą stroną na długości 50 m
	23,750	stopień w Luboszowie
miejsce noclegu, zakończenie odcinka spływu	16,600	Świętoszów, teren przy moście drogowym, przed elektrownią

a. miejsce startu

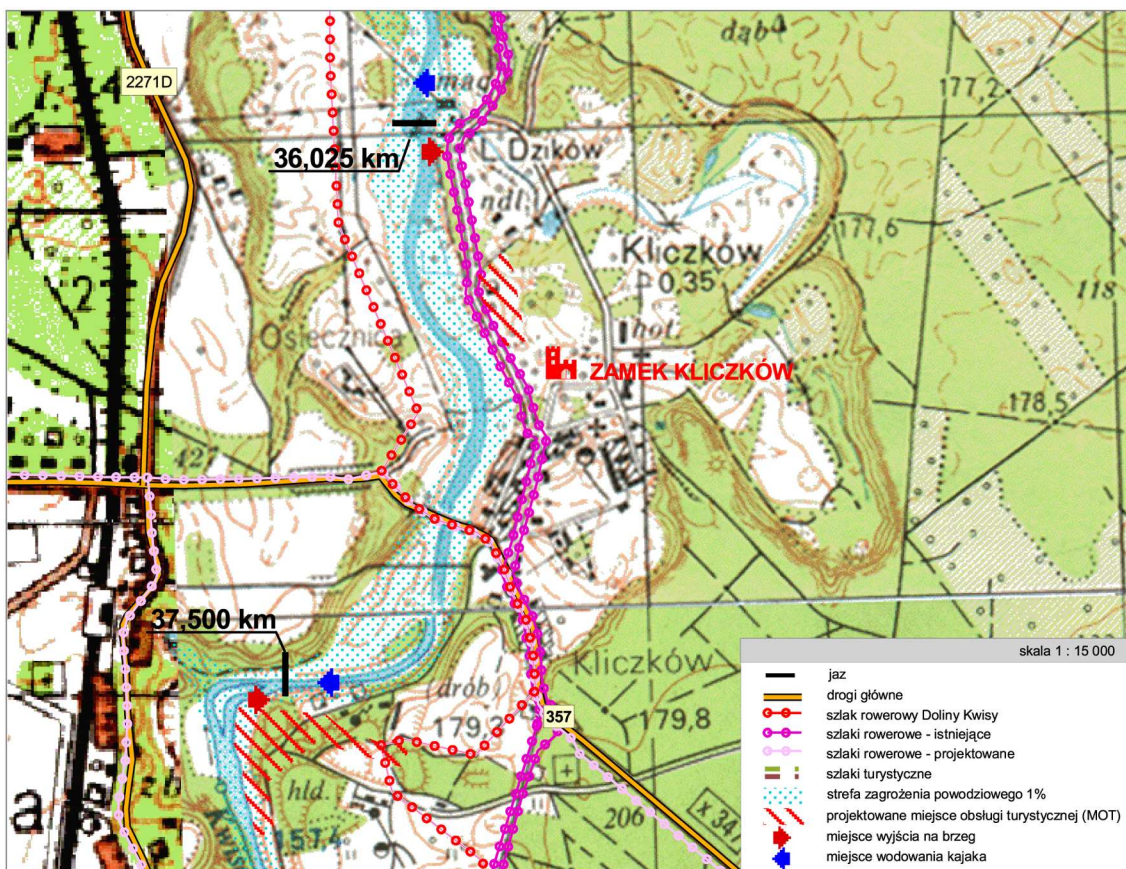
- **km 37,500 – lokalizacja I, Kliczków – miejsce startu, lokalizacja miejsca obsługi turystycznej (MOT)**

Kliczków to niewielka wieś w gminie Osiecznica, znana na Dolnym Śląsku z Zamku Kliczków wzniesionego w XIII w. jako zamek obronny. Obecnie zamek wraz z zabytkowym założeniem parkowym pełni funkcję centrum hotelowo-konferencyjnego, oferując wysokiej klasy apartamenty, pokoje gościnne i sale konferencyjne. Zamek Kliczków jest również miejscem wielu imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych.

Na terenie zamku utworzone zostało centrum rekreacyjne, które oferuje:

- kryty basen w dawnej ujeżdżalni z i Fitness Center z jacuzzi, dwoma saunami oraz siłownią,
- salę bilardową, korty tenisowe, wypożyczalnię rowerów,
- tor łuczniczy, boisko multifunkcyjne, które daje możliwość gry, np. w rzutki, petankę (gra w bule) czy piłkę plażową,
- plac zabaw dla dzieci,
- ośrodek jeździecki oferujący także naukę jazdy konnej, przejażdżki bryczką i kuligi,
- spływy pontonowe i kajakowe po rzece Kwisie,
- polowania, grzybobrania, ogniska i imprezy plenerowe.

W Kliczkowie znajduje się XV wieczny kościół p.w. Świętej Trójcy z zabytkowymi drewnianymi ołtarzami: głównym – tryptyk Pokłon Trzech Króli i bocznym – sosnowo-lipowe epitafium rodziny Rechenberg.

Mapa nr VI.3. Proponowana lokalizacja miejsc obsługi turystycznej (MOT) w Kliczkowie

Miejscowość położona jest wśród Borów Dolnośląskich, w odległości ok. 11 km na południe od realizowanej obecnie autostrady A 18 i ok. 8 km na północ od projektowanej autostrady A 4.

km 37,500 – Kwisa przed elektrownią w Kliczkowie, proponowana lokalizacja MOT na prawym brzegu, widocznym na pierwszym planie zdjęcia

km 37,500 – asfaltowa droga dojazdowa i parking przy elektrowni w Kliczkowie, teren położony na prawym brzegu Kwisy, poza zasięgiem zalania wody 1%

Przez Kliczków przebiegają szlaki piesze: czerwony szlak II Armii WP Dobra-Kliczków-Parowa, niebieski szlak Zamek Grodziec-Bolesławiec-Kierzno-Kliczków-Osiecznica-Zebrzydowa i rowerowe: szlak żółty śląsko-łużycki: Nowogrodziec-Bolesławiec-Kliczków-Nowogrodziec, szlak niebieski Bory Dolnośląskie: Kliczków-Osieczów-Bolesławiec-Kliczków, czerwony szlak „Dolina Kwisy” Małomice-Czerniawa Zdrój. W sierpniu 2006 roku podpisana została umowa partnerska pomiędzy firmą Integer-Zamek Kliczków a stowarzyszeniem Fürst-Pückler-Region z Bad Muskau o włączeniu Zamku Kliczków do szlaku kulturowo-

ogrodowego na pograniczu polsko-niemieckim. Poza zamkiem, w Kliczkowie nie ma infrastruktury turystycznej ani punktu informacji turystycznej.

Proponuje się zlokalizowanie miejsca obsługi turystycznej z polem namiotowym, sanitariatami, miejscem na organizowanie pikników nad rzeką na prawym brzegu, poza granicą zalania wodą 1%, przed elektrownią wodną. Pole namiotowe lub ośrodek wypoczynkowy z domkami kempingowymi mogłyby się stać alternatywą dla mniej zamożnych turystów zwiedzających Kliczków i Bory Dolnośląskie.

- **km 36,025 – lokalizacja II, Kliczków – alternatywne miejsce startu, lokalizacja miejsca obsługi turystycznej (MOT)**

Teren zlokalizowany w niedalekiej odległości od jazu, na prawym brzegu rzeki, poza granicą zalania wodą 1%, posiada korzystne warunki do zorganizowania pola namiotowego lub ośrodka wypoczynkowego. Położony jest on na skraju lasu i posiada dojazd drogą biegnącą przy zamku.

km 36,025 – widok na Kwisę przed jazem, na tym odcinku rzeka wpływa na tereny leśne za Kliczkowem

Zamek Kliczków – największa atrakcja miejscowości, zlokalizowany w pobliżu jazu i proponowanego alternatywnie MOT

Tabela nr VI.2. Charakterystyka terenu przeznaczonych na lokalizację MOT Kliczków

MOT Kliczków			
		lokalizacja I – km 37,500	lokalizacja II – km 36,025
1	orientacyjna powierzchnia terenu	3,0 ha	1,0 ha
2	obecny sposób użytkowania	tereny zieleni	tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zieleni
3	przeznaczenie terenu w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Osiecznica.	wielofunkcyjne obszary osadnicze w zasięgu strefy K – ochrony krajobrazu kulturowego	tereny niezabudowane przeznaczone do zagospodarowania na cele rekreacyjne
1	przeznaczenie terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	tereny przeznaczone na usługi turystyki i rekreacji, oznaczone symbolem 2.UT.51 i 2.UT.58	teren ten posiada symbol 2.MN.4 i przeznaczony jest na zabudowę mieszkaniową jednorodziną, dla której „jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się możliwość lokalizacji usług turystyki i rekreacji, zabudowy letniskowej, jak również możliwość prowadzenia działalności agroturystycznej”
2	możliwość uzbrojenia technicznego terenu	teren o symbolu 2.UT.51 działka nr 437 obręb Kliczków na tym terenie jest doprowadzona woda; teren o symbolu 2.UT.58 działka nr 36/24 obręb Kliczków do sieci wodociągowej 150 m. w obu przypadkach teren jest oddalony od sieci kanalizacyjnej (należy przewidzieć oczyszczalnię przydomowe lub (WC przenośne)	teren o symbolu 2.MN.4 sieć wodociągowa i kanalizacyjna w odległości do 100 m
3	własność terenu	teren o symbolu 2.UT.51 – właściciel Skarb Państwa, teren o symbolu 2.UT.58 – właściciel Gmina Osiecznica	teren o symbolu 2.MN.4 – właściciel Skarb Państwa
4	dostęp do kafejki internetowej lub innej powszechnej formy dostępu do Internetu	Gminna Biblioteka Publiczna w Osiecznicy poniedziałek - wtorek 10.00 - 18.00, czwartek - piątek 10.00 - 18.00, sobota 9.00 - 15.00 (pierwsza sobota miesiąca)	
5	istniejące miejsca noclegowe	centrum hotelowo-konferencyjnego - Zamek Kliczków ze 167 miejscami noclegowymi, 87 pokoi, 6 sal konferencyjnych, restauracja i basen	

b. przeszkody na szlaku

- **km 37,500 – jaz i elektrownia w Kliczkowie, miejsce przenoski**

Jaz i elektrownia w Kliczkowie, to przeszkody, których ominięcie na trasie spływu jest dużym utrudnieniem. Proponuje się przenoszenie kajaka prawą stroną. Trasa przenoski jest dość długa i uciążliwa, prowadzi przez parking, asfaltową drogę dojazdową do elektrowni oraz stromy, porośnięty krzewami brzeg.

km 37,500 – jaz i elektrownia wodna w Kliczkowie, widok z prawego brzegu przed elektrownią

km 37,500 – jaz i elektrownia wodna w Kliczkowie, widok z prawego brzegu za elektrownią

- **km 36,025 – jaz w Kliczkowie, miejsce przenoski**

Drugi jaz w Kliczkowie zlokalizowany jest na północnym krańcu wsi, niedaleko zamku. Jaz aktualnie jest zniszczony i kajak można przeciągnąć lewym brzegiem. Gdyby jaz został odbudowany, przenoska prawą stroną będzie korzystniejsza. Konieczna jest naprawa jazu, usunięcie betonowych resztek jazu z dna rzeki i brzegów oraz uporządkowanie terenu.

km 36,025 – zniszczony jaz w Kliczkowie

km 36,025 – Kwisa za jazem w Kliczkowie

- **km 31,600 – jaz i elektrownia w Przejęstawiu, miejsce przenoski**

Na lewym brzegu rzeki zlokalizowana jest elektrownia, która uniemożliwia przejście tą stroną. Dlatego przenoska proponowana jest prawym brzegiem rzeki na odcinku około 50 metrów.

km 31,600 – widok z prawego brzegu za jazem na jaz i elektrownię w Przejęstawiu

km 31,600 – Kwisa za elektrownią w Przejęstawiu, na pierwszym planie widoczny prawy brzeg, dogodny do wodowania kajaków, w tle widoczny wysoki komin dawnej piwiarni zlokalizowanej przy elektrowni

- **km 29,410 – jaz w Ławszowej, miejsce przenoski**

Jaz w Ławszowej jest zniszczony, kamienne i betonowe umocnienia są uszkodzone, a resztki betonowych elementów jazu zalegają na dnie rzeki. Przenoskę najkorzystniej jest przeprowadzić lewym brzegiem, chociaż wyjście z kajaka przed jazem jest trudne ze względu na wysoką i stromą skarpe. Za jazem teren ma korzystne dla wodowania kajaków warunki: jest płaski, brzegi wzmocnione są kamiennym murem i betonowym nabrzeżem. Krajobraz w tym miejscu jest bardzo malowniczy. W pobliżu znajduje się starorzecze a ze wsi prowadzi nad rzekę ścieżka.

km 29,410 – zniszczony jaz w Ławszowej, widok z lewego brzegu za jazem

km 29,410 – widok na Kwisę i brzegi rzeki za jazem, na pierwszym planie proponowane miejsce wodowania kajaków na lewym brzegu za jazem

▪ **km 23,750 – stopień regulacyjny w Luboszowie, miejsce przenoski**

Stopień w Luboszowie położony jest z dala od miejscowości. Brzegi rzeki porośnięte są w tym miejscu drzewami i krzewami i trudno jest znaleźć pomiędzy nimi miejsce do wyciągnięcia kajaka na brzeg przed jazem. Proponuje się przenoskę prawą stroną, na długości ok. 50 m. Przy wysokiej wodzie można spłynąć środkiem.

km 23,750 – widok na Kwisę i miejsce przenoski - prawy brzeg za stopniem w Luboszowie

km 23,750 – widok na stopień regulacyjny w Luboszowie i miejsce przenoski - prawy brzeg przed stopniem

c. miejsce zakończenia odcinka spływu

- **Świętoszów – proponowane miejsce zakończenia odcinka spływu, lokalizacja MOT – opis miejsca zamieszczono w części VII. Odcinek Świętoszów – Trzebów**

VI.2. Proponowany zakres działań

Tabela nr VI.3. Proponowany zakres działań

jednostka odpowiedzialna	zadanie
zadania z zakresu planowania	
gmina Osiecznica	- uwzględnienie zadań inwestycyjnych w: wieloletnim planie inwestycyjnym
inne zadania	
gminy i powiaty leżące nad rzeką Kwisą, Związek Gmin „Kwisą”, organizacje turystyczne, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, sektor prywatny	- realizacja zadań inwestycyjnych służących zagospodarowaniu turystycznemu rzeki Kwisy
	- finansowe wspieranie realizacji zadań związanych z rozwojem turystyki nad Kwisą
	- promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców, między innymi: organizowanie imprez sportowych i kulturalnych związanych z rzeką Kwisą, wprowadzenie elementów kajakarstwa do programu edukacji szkolnej, organizowanie kursów kajakarstwa, wydawanie folderów informacyjnych
	- wykreowanie i promowanie produktu turystycznego Doliny Kwisy: stworzenie wspólnej strony internetowej, wydawanie informatora turystycznego, promocja na targach turystycznych i na stronach internetowych związanych z turystyką
	- inwentaryzacja, oznakowanie w terenie i opisanie wszystkich atrakcji turystycznych w Dolinie Kwisy, wydanie mapy turystycznej „Dolina Kwisy” i folderów informacyjnych

VI.3. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych

Tabela nr VI.4. Proponowany zakres działań inwestycyjnych

lokalizacja miejsca	gmina	kilometraż	zadania inwestycyjne
Kliczków	gmina Osiecznica	-	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie miejsca obsługi turystyki (MOT) - uruchomienie strony internetowej z informacją turystyczną - oznakowanie kierunku dojazdu do miejsc MOT na projektowanych i istniejących szlakach rowerowych i pieszych - organizacja punktu informacji turystycznej - uporządkowanie i zagospodarowanie terenów nadrzecznych na cele rekreacji i wypoczynku - umieszczenie na brzegu tablicy ze schematem szlaku kajakowego Kwisy i lokalizacją wszystkich MOT
jaz i elektrownia w Kliczkowie	gmina Osiecznica	37,500	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o przeszkodzie oraz o stronie przenoski: prawym brzegiem
jaz w Kliczkowie	gmina Osiecznica	36,025	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o przeszkodzie oraz o stronie przenoski: prawym brzegiem
jaz i elektrownia w Przejęśławiu	gmina Osiecznica	31,600	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o przeszkodzie oraz o stronie przenoski: prawym brzegiem
jaz w Ławszowej	gmina Osiecznica	29,410	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o przeszkodzie oraz o stronie przenoski: lewym brzegiem - uformowanie lewego brzegu rzeki przed jazem w sposób umożliwiający zatrzymanie się i wyjście na brzeg, - naprawa lub rozebranie zniszczonego jazu, - usunięcie betonowych resztek z dna rzeki
stopień regulacyjny w Luboszowie	gmina Osiecznica	23,750	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o przeszkodzie oraz o stronie przenoski: prawym brzegiem - usunięcie części krzewów porastających prawy brzeg rzeki przed stopniem, w miejscu przenoski

VII Odcinek Świętoszów – Trzebów

LEGENDA:

- GRANICE WOJEWÓDZTWA
- GRANICE GMIN
- RZEKI
- JEZIORA
- GÓRSKI ODCINEK RZEKI
- STRONA PRZENOSKI KAJAKA
- GŁÓWNE DROGI
- PROPONOWANA LOKALIZACJA MIEJSCA OBSŁUGI TURYSTYCZNEJ

OBIEKTY HYDROTECHNICZNE

- PRÓG
- JAZ
- JAZ Z ELEKTROWNIĄ
- ZAPORA
- ZAPORA Z ELEKTROWNIĄ

SZLAKI TURYSTYCZNE

- SZLAK TURYSTYCZNY E3
- SZLAK TURYSTYCZNY ZAMKÓW PIASTOWSKICH
- SZLAK TURYSTYCZNY II ARMII WOJSKA POLSKIEGO
- POZOSTAŁE SZLAKI TURYSTYCZNE
- SZLAK ROWEROWY DOLINY KWISY
- TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE
- TRANSGRANICZNE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE
- POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - ISTNIEJĄCE
- POZOSTAŁE SZLAKI ROWEROWE - PROJEKTOWANE

ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ ZWIĄZANEJ ZE SZLAKIEM KAJAKOWYM

- PRZYSTANIE
- HOTELE
- OŚRODKI WYPOCZYNKOWE
- OŚRODKI SZKOLENIOWE
- SCHRONISKA
- KEMPINGI
- POLA BIWAKOWE
- OŚRODKI JEŹDZIECKIE
- OŚRODKI REKREACYJNO-SPORTOWE

ISTNIEJĄCE OBIEKTY INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ W BEZPOŚREDNIM OTOCZENIU SZLAKU KAJAKOWEGO

- CENTRUM KONFERENCYJNO-WYPOCZYNKOWE
- HOTELE
- DOMY WCZASOWE
- OŚRODKI SZKOLENIOWE
- KWATERY AGROTURYSTYCZNE
- SCHRONISKA
- INTERNATY
- KEMPINGI
- POLA BIWAKOWE
- OŚRODKI SPORTU
- OŚRODKI JEŹDZIECKIE
- INFORMACJA TURYSTYCZNA

WALORY KULTUROWE

- ZABYTKOWE ZESPOŁY URBANISTYCZNE
- WAŻNIEJSZE OBIEKTY ZABYTKOWE
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE O FORMIE KRAJOBRAZOWEJ

WALORY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- ISTNIEJĄCE REZERWATY PRZYRODY
- PROJEKTOWANE REZERWATY PRZYRODY
- ISTNIEJĄCE PARKI KRAJOBRAZOWE
- PROJEKTOWANE PARKI KRAJOBRAZOWE
- ISTNIEJĄCE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- PROJEKTOWANE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- STANOWISKA DOKUMENTACYJNE
- UŻYTKI EKOLOGICZNE
- ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE
- OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO
- POMNIKI PRZYRODY NIEOŻYWIWNEJ
- LASY

KONFLIKTY PRZESTRZENNE W OTOCZENIU RZEK

- ZASIĘG POWODZI W 1997 ROKU
- TERENY POEKSPLOATACYJNE PRZEZNACZONE DO REKULTYWACJI W KIERUNKU WODNO-LEŚNYM
- TERENY ZWIĄZANE Z OBRONNOŚCIĄ I BEZPIECZEŃSTWEM PAŃSTWA
- ZŁOŻA DO POTENCJALNEJ EKSPLOATACJI
- ZŁOŻA EKSPLOATOWANE

ATRAKCJE W MIEJSCACH ODPOCZYŃKU I NOCLEGU

ISTNIEJĄCE

- OŚRODKI SPORTÓW WODNYCH
- KAPIELISKA
- SZLAKI ROWEROWE
- SZLAKI PIESZE
- ZABYTKI ARCHITEKTURY
- ATRAKCJE PRZYRODNICZE
- ATRAKCYJNE IMPREZY
- OBFITOŚĆ GRZYBÓW

POTENCJALNE

-
-
-
-

WOJEWÓDZKIE BIURO URBANISTYCZNE
 we Wrocławiu
 ul. Świdnicka 12/16
 tel. 343-79-46 fax (071) 344-52-45
 email : wroc@wbu.wroc.pl
 50-068 WROCLAW

VII.1 Opis odcinka

Odcinek o długości 11,7 km, od Świątoszowa (16,6 km) do Trzebowa (4,9 km). Na tym odcinku znajdują się tylko dwie przeszkody: jaz w Świątoszowie i stopień w Trzebowie. Ponieważ Trzebów jest ostatnią miejscowością położoną nad Kwisą przed ujściem do Bobru, proponuje się zakończenie spływu w tym miejscu. W przypadku kontynuowania spływu i zakończenia go w Żaganii, odcinek ma długość ponad 25 km i ok. 10 km prowadzi rzeką Bóbr.

Ze względu na projektowany park krajobrazowy Doliny Kwisy oraz występowanie przy rzece siedlisk chronionych ptaków, przepływanie tym odcinkiem może zostać ograniczone do określonych miesięcy. Obecnie nie obowiązują żadne zakazy poruszania się na wodzie oraz wzdłuż brzegów Kwisy.

Tabela nr VII.1. Charakterystyczne punkty na odcinku Świątoszów - Trzebów

wykaz charakterystycznych punktów na szlaku	kilometraż	opis
proponowane miejsce startu	16,600	Świątoszów, teren przy moście drogowym, przed elektrownią
przeszkody na szlaku	16,800	jaz w Świątoszowie, przenoska 100 m lewą stroną
	13,700	jaz powłokowy w Łozach, przenoska 50 m prawą stroną
	4,900	stopień regulacyjny w Rudawicy/Trzebowie
miejsce noclegu, zakończenie odcinka spływu	4,900	teren w pobliżu jazu, na lewym brzegu w Trzebowie
alternatywne miejsce zakończenia spływu	ok. 14 km od Trzebowa, na rzece Bóbr	miasto Żagań

a. miejsce startu

- **km 16,600 – Świątoszów, miejsce startu, lokalizacja miejsca obsługi turystycznej (MOT)**

Świątoszów to wieś położona na prawym brzegu Kwisy, która do 1992 roku zajmowana była przez wojska radzieckie i została zasiedlona przez ludność polską dopiero po opuszczeniu przez nich miejscowości. Liczba ludności wynosi ok. 1200 osób. Obecnie znaczną część zabudowy stanowią budynki polskiej jednostki wojskowej. Przez wieś przebiega szlak rowerowy „Dolina Kwisy” i żołnierska ścieżka dydaktyczna - zlokalizowana w pobliżu Placu Defilad w Świątoszowie, utworzona przez Nadleśnictwo Świątoszów. W miejscowości znajduje się internat „Maczek” należący do Wojskowej Agencji Mieszaniowej z 54 miejscami noclegowymi.

W Świątoszowie dostęp do rzeki jest utrudniony ze względu na wały przeciwpowodziowe i zadrzewienia. Dobry dostęp do rzeki jest tylko w dwóch miejscach: na wysokości jazu oraz przy moście drogowym nad rzeką i nad kanałem. Bezpośrednio za jazem poziom wody w Kwisie jest bardzo mały i przepłynięcie odcinka od jazu do ujścia kanału za Świątoszowem jest utrudnione a przy niskim stanie wody niemożliwe. Dlatego proponuje się rozpocząć odcinek spływu Świątoszów – Trzebów na rzece za mostem drogowym.

Jako miejsce zakończenia spływu na odcinku Kliczków - Świątoszów proponuje się wyznaczyć inny teren, do którego można dopłynąć kajakiem, przepływając ok. 200 metrów kanałem prowadzącym do elektrowni. Miejsce to jest dostępne z brzegu kanału, zlokalizowane jest w miejscowości, przy głównej drodze i ma dogodny do wysiadania z kajaka brzegi.

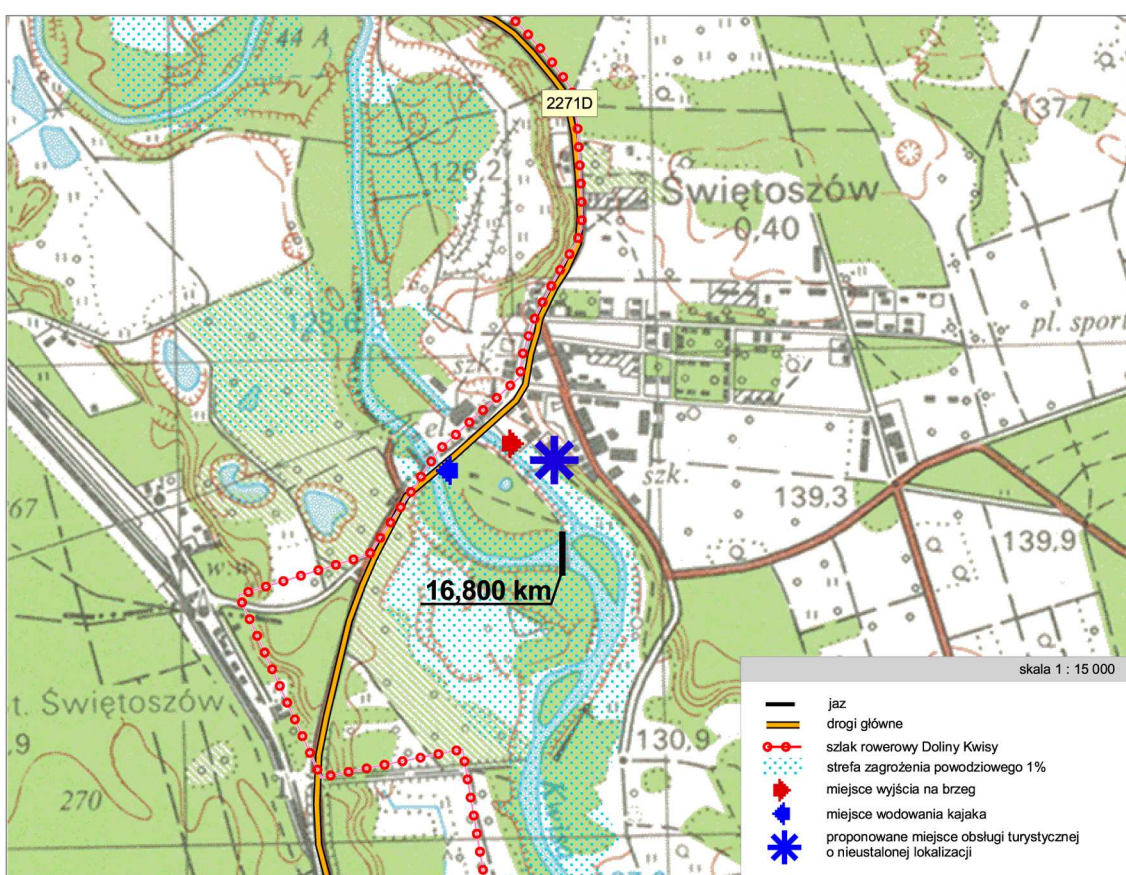
Ponieważ większość niezabudowanych terenów, położonych bezpośrednio nad Kwisą i przy kanale w Świątoszowie, zlokalizowana jest w strefie zagrożenia powodziowego 1%, proponuje się zorganizowanie miejsca obsługi turystycznej (MOT) w oddaleniu od rzeki. W tej sytuacji konieczne byłoby zorganizowanie punktu przechowywania kajaków w sąsiedztwie miejsca wysiadania na brzeg aby uniknąć przenoszenia kajaków na dużą odległość.

km 16,600 – most drogowy nad kanałem w Świętoszowie, na prawym brzegu kanału przed mostem proponowane miejsce wyjścia na brzeg

km 16,600 – most drogowy nad kanałem i rzeką w Świętoszowie, przy moście znajduje się proponowane miejsce wyjścia na brzeg i wodowania kajaka

Mapa nr VII.2. Proponowana lokalizacja miejsca obsługi turystycznej (MOT) w Świętoszowie

Tabela nr VII.2. Charakterystyka terenów w Świętoszowie
charakterystyka terenu proponowanego na lokalizację miejsca wyjścia na brzeg i wodowania
w Świętoszowie

1	obecny sposób użytkowania	tereny zieleni
2	przeznaczenie terenu w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Osiecznica	takie samo jak w planie, określone w wierszu poniżej
3	przeznaczenie terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	miejsce wyjścia na brzeg - teren zieleni urządzonej z zabudową mieszkaniową (symbol w planie 1ZP/M). Dla terenów przeznaczenia podstawowego dopuszcza się zieleni urządzonej, obiekty małej architektury i urządzenia towarzyszące miejsce wodowania kajaków - teren zieleni nie urządzonej i wód powierzchniowych objęte zakazem zabudowy (symbol w planie 2ZN/WS1). Dla tego terenu dopuszcza się: - drogi wewnętrzne, w tym ścieżki piesze i rekreacyjne - urządzenia towarzyszące
4	możliwość uzbrojenia technicznego terenu	tereny te są w odległości do 100m do instalacji wodnej, energetycznej i kanalizacyjnej
5	własność terenu	własność prywatna - teren o symbolu w planie 1ZP/M, Skarb Państwa - teren o symbolu w planie 2 ZN/WS1
6	dostęp do kafejki internetowej lub innej powszechnej formy dostępu do Internetu	dostęp do Internetu: Gminna Biblioteka Publiczna w Świętoszowie (poniedziałek, środa i piątek czynna od 13 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰ , wtorek i czwartek czynne od 11 ⁰⁰ – 12 ³⁰ i 13 ³⁰ - 18 ⁰⁰)
7	istniejące miejsca noclegowe	na terenie miejscowości Świętoszów znajduje się hotel Garnizonowy przy ulicy Ułańskiej

b. Przeszkody na szlaku

- **km 16,800 – jaz w Świętoszowie, miejsce przenoski**

W przypadku zatrzymania się na nocleg w Świętoszowie przy moście drogowym nad kanałem i rozpoczęcia spływu następnego dnia przy moście drogowym nad rzeką, omija się jaz i nie występuje potrzeba przenoszenia kajaka. Kajakarzom, którzy będą przepływać ten odcinek rzeki bez postoju w Świętoszowie, proponuje się przenoszenie kajaka lewą stroną na odległość ok. 100 metrów.

km 16,800 – widok z prawego brzegu na jaz w Świętoszowie

km 16,800 – widok z prawego brzegu na Kwisę przed jazem w Świętoszowie

▪ **km 13,700 – jaz i elektrownia w Łozach, miejsce przenoski**

W Łozach zlokalizowany jest nietypowy dla Kwisy, jaz powłokowy oraz elektrownia wodna. Najdogodniejszym miejscem przeniesienia kajaka jest prawy brzeg, który jest łagodny i piaszczysty.

13,700 km – widok na jaz powłokowy i miejsce przenoski na prawym brzegu w Łozach

13,700 km – widok na jaz powłokowy i miejsce przenoski na prawym brzegu w Łozach

▪ **km 4,900 – stopień regulacyjny w Rudawicy/Trzebowie**

Na kilometrze 4,900 przed mostem na drodze powiatowej nr 1064F, znajduje się stopień regulacyjny. Na wschodnim brzegu rzeki znajduje się w tym miejscu wieś Rudawica a na zachodnim wieś Trzebów. Dogodny do przeniesienia kajaka jest zarówno lewy jak i prawy brzeg.

km 4,900 – stopień regulacyjny w Rudawicy/Trzebowie

km 4,900 – widok na stopień regulacyjny w Rudawicy/Trzebowie i miejsce przenoski na prawym brzegu

c. miejsce zakończenia odcinka spływu

- **km 4,900 – Trzebów, miejsce zakończenia spływu, proponowana lokalizacja MOT**

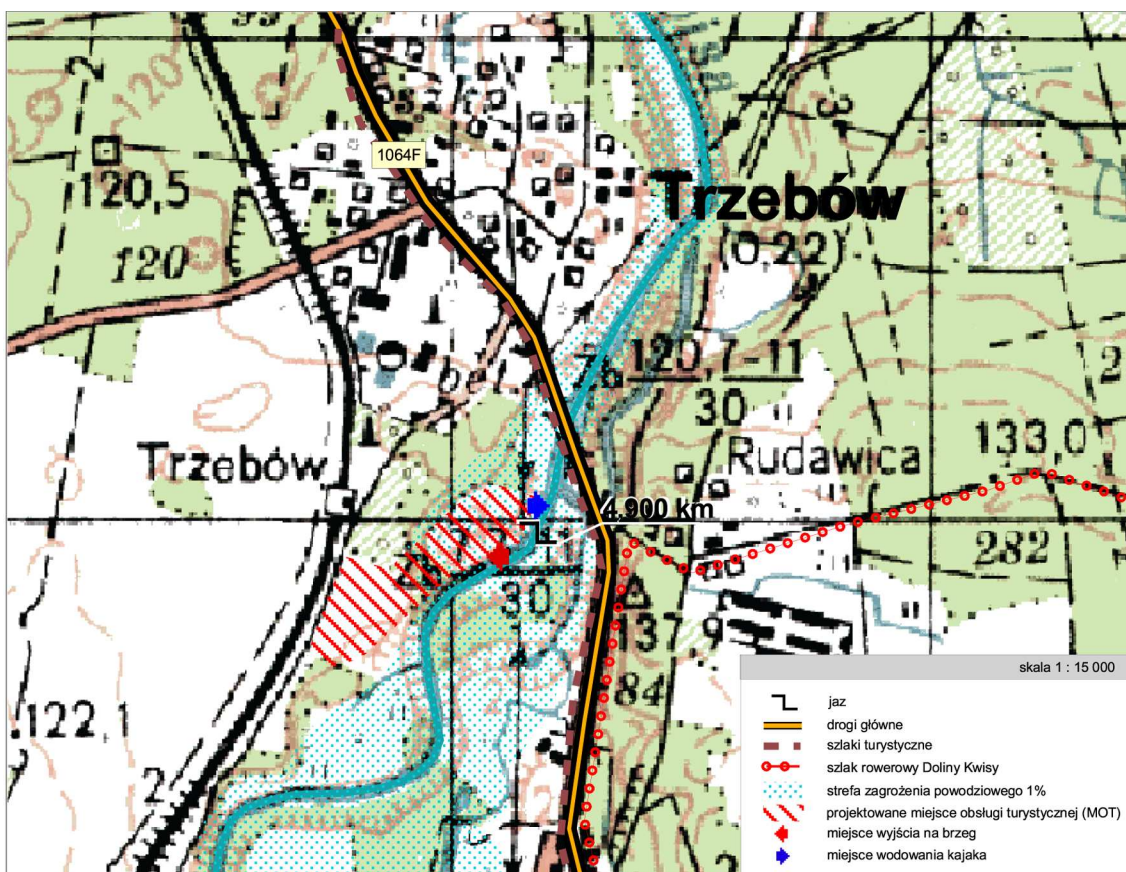

km 4,900 – lewy brzeg Kwisy na wysokości stopnia regulacyjnego w Trzebowie, proponowane miejsce zakończenia spływu

km 4,900 – lewy brzeg Kwisy na wysokości stopnia regulacyjnego w Trzebowie, proponowane miejsce zakończenia spływu

Proponuje się zakończenie spływu przed stopniem wodnym, na lewym brzegu rzeki. W tym miejscu znajduje się piaszczysta polana, do której można dojechać gruntową drogą posiadającą włączenie do drogi powiatowej nr 1064F. W pobliżu, poza terenem zagrożonym zalaniem wodą 1%, proponuje się zorganizowanie miejsca obsługi turystycznej (MOT), które służyłoby turystom zmotoryzowanym, pieszym, rowerzystom i kajakarzom. Miejsce to zlokalizowane jest w pobliżu zabudowań wsi Trzebów i Rudawca, przez które prowadzi szlak pieszy i rowerowy. Główną atrakcją turystyczną tych okolic są Bory Dolnośląskie.

Mapa nr VII.3. Proponowana lokalizacja miejsca obsługi turystycznej (MOT) w Trzebowie

Tabela nr VII.3. Charakterystyka proponowanej lokalizacji MOT

charakterystyka terenu proponowanego na lokalizację MOT Trzebów		
1	orientacyjna powierzchnia terenu	7 ha
2	obecny sposób użytkowania	łąka, zadrzewienia,
3	przeznaczenie terenu w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żagań.	zgodnie z kierunkami rozwoju określonymi w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żagań” – uchwalonym Uchwałą XIX/117/2000 Rady Gminy w Żaganiu z dnia 8.09.2000r. oznaczony na mapie teren to: - projektowana przystań rzeczna - strefa produkcji rolnej - tereny zabudowy jednostek osadniczych
4	przeznaczenie terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
5	możliwość uzbrojenia technicznego terenu	wieś Trzebów posiada wodociąg, brak kanalizacji. Odległość do wodociągu ok. 200-300m, podłączenie do istniejącej sieci energetycznej może nastąpić po określeniu warunków przyłączenia do sieci przez Zakład Energetyczny w Żarach.
6	własność terenu	gmina Żagań, własność prywatna osób fizycznych, Zasób Gruntów Państwowych SP, Agencja Nieruchomości Rolnych SP Z.Góra, Nadleśnictwo Żagań
7	dostęp do kafejki internetowej lub innej powszechnej formy dostępu do Internetu	brak, we wsi znajduje się linia telefoniczna Telekomunikacji Polskiej SA
8	istniejące miejsca noclegowe	brak

▪ **Żagań – alternatywne miejsce zakończenia spływu**

Jako alternatywne miejsce zakończenia spływu proponuje się Żagań. W tej sytuacji spływ kontynuuje się jeszcze na odcinku ok. 10 km Bobrem. W Żaganiu, nad rzeką Czerna (ok. 4 km od ujścia Czernej do Bobru), znajduje się pole namiotowe i baza kajakowa Klubu Turystyki Kajakowej PTTK. W mieście znajdują się również inne miejsca noclegowe, z których mogą skorzystać kajakarze, m.in. w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym, Pensjonacie Młynówka, Hotelu Nadbobrzańskim, Domu Turysty PTTK.

VII.2 Proponowany zakres działań

Tabela nr VII.5. Proponowany zakres działań

jednostka odpowiedzialna	zadanie
zadania z zakresu planowania	
gmina Osiecznica	<ul style="list-style-type: none"> - wyznaczenie lokalizacji miejsca obsługi turystyki (MOT) w Świątoszowie, - opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczonego MOT - uwzględnienie zadań inwestycyjnych w dokumentach planistycznych: planie rozwoju lokalnego, wieloletnim planie inwestycyjnym, itp
gmina Żagań	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczonego MOT - uwzględnienie zadań inwestycyjnych w dokumentach planistycznych: planie rozwoju lokalnego, wieloletnim planie inwestycyjnym, itp
inne zadania	
gminy i powiaty leżące nad rzeką Kwisą, Związek Gmin „Kwisa”, organizacje turystyczne, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, sektor prywatny	- realizacja inwestycji służących zagospodarowaniu turystycznemu rzeki Kwisy
	- finansowe wspieranie realizacji zadań związanych z rozwojem turystyki nad Kwisą
	- promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców, między innymi: organizowanie imprez sportowych i kulturalnych związanych z rzeką Kwisą, wprowadzenie elementów kajakarstwa do programu edukacji szkolnej, organizowanie kursów kajakarstwa, wydawanie folderów i informatorów
	- wykreowanie i promowanie produktu turystycznego Doliny Kwisy: stworzenie wspólnej strony internetowej, wydawanie informatora turystycznego, promocja na targach turystycznych i na stronach internetowych związanych z turystyką
- inwentaryzacja, oznakowanie w terenie i opisanie wszystkich atrakcji turystycznych w Dolinie Kwisy, wydanie mapy turystycznej „Dolina Kwisy” i folderów informacyjnych	

VII.3 Proponowany zakres zadań inwestycyjnych

Tabela nr VII.6. Proponowany zakres zadań inwestycyjnych

lokalizacja miejsca	gmina	kilometraż	zadania inwestycyjne
Świętoszów	gmina Osiecznica	-	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie nad rzeką, w miejscu gdzie rozpoczyna się kanał, tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości wskazującej kierunek płynięcia (kanałem) i informującej o lokalizacji miejsca wyjścia na brzeg - umieszczenie nad rzeką w miejscu wyjścia na brzeg, tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o miejscu wyjścia na brzeg - umieszczenie na brzegu, w miejscu wyjścia na brzeg, tablicy informującej o miejscu przechowywania kajaków i miejscu noclegu, z numerami telefonów do osób, które zajmują się obsługą tych miejsc oraz o lokalizacji miejsca wodowania kajaków - umieszczenie w miejscu wodowania kajaków tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o miejscu wodowania kajaków, - zorganizowanie miejsca przechowywania kajaków w pobliżu mostu na Kwisie - zorganizowanie miejsca obsługi turystyki (MOT), - uruchomienie strony internetowej z informacją turystyczną - uruchomienie kafejki internetowej (dostęp do stron internetowych z informacją o stanie wody na Kwisie, prognozie pogody, miejscach noclegowych, itp.) - umieszczenie wodowskazu - uporządkowanie i zagospodarowanie terenów nadrzecznych na cele rekreacji i wypoczynku
jaz i elektrownia w Łozach	gmina Żagań	13,700	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o przeszkodzie oraz o stronie przenoski: prawym brzegiem
Trzebów	gmina Żagań	4,900	<ul style="list-style-type: none"> - umieszczenie w miejscu wyjścia na brzeg, tablicy z kilometrażem i nazwą miejscowości informującej o miejscu wyjścia na brzeg - zorganizowanie miejsca obsługi turystyki (MOT). - uruchomienie strony internetowej z informacją turystyczną - uruchomienie kafejki internetowej lub stanowisk internetowych np. na poczcie w Trzebowie lub Rudawicy (dostęp do stron internetowych z informacją o stanie wody na Kwisie, prognozie pogody, miejscach noclegowych, itp.) - umieszczenie wodowskazu - organizacja punktu informacji turystycznej

5. Program zadań

Dolina Kwisy ma potencjał, który daje szansę na stworzenie atrakcyjnego produktu turystycznego. Warunkiem wykreowania tego produktu jest stworzenie kompleksowej, obejmującej całą Dolinę Kwisy, sieci obiektów i usług turystycznych oraz ich promocja. Dolina Kwisy powinna stać się rozpoznawalnym hasłem, pod którym kryje się bogata, różnorodna i kompleksowa oferta turystyczna. Prezentowany poniżej program zadań służy zagospodarowaniu turystycznemu szlaku kajakowego rzeki Kwisy oraz stworzeniu sieci Miejsc Obsługi Turystycznej (MOT), które mogą stać się elementem produktu turystycznego Doliny Kwisy.

W ramach programu rozpisano ogólne zadania, których szczegółowe propozycje umieszczono w kartach informacyjnych poszczególnych odcinków. Zadania te są jedynie propozycją zespołu autorskiego i mogą zostać rozbudowane a także uszczegółowione. Przede wszystkim tereny wybrane na lokalizację MOT, opisane w części 4. „Karty informacyjne jednodniowych odcinków spływu rzeką Kwisą”, mogą zostać zmienione w wyniku bardziej szczegółowej analizy warunków terenowych, własności terenu, możliwości jego uzbrojenia.

Program zadań został skonfrontowany z Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 (w skrócie RPO), który został przyjęty przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego Uchwałą nr 25/III/06 z dnia 21 grudnia 2006 roku i który będzie podstawą wykorzystania środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. RPO określa priorytety, kierunki oraz wysokość środków, jakie otrzyma Województwo Dolnośląskie na realizację polityki regionalnej w latach 2007-2013.

Proponowane zadania do realizacji podzielono na cztery grupy:

- A** - pierwsza grupa obejmuje zadania własne gminy z zakresu planowania przestrzennego i strategicznego
- B** - druga grupa zadań dotyczy wszelkich inwestycji związanych z organizacją szlaku kajakowego,
- C** - trzecia grupa zadań dotyczy stanu czystości wód rzeki Kwisy; ponieważ raporty WIOŚ jednoznacznie wykazują duże zanieczyszczenie wód, głównie ściekami bytowymi i przemysłowymi, należy przewidzieć realizację inwestycji służących poprawie jakości wód, co ma szczególne znaczenie dla rozwoju turystyki wodnej w „Dolinie Kwisy”,
- D** - czwartą, ostatnią grupą zadań, są inne działania, mające na celu wykorzystanie i rozpropagowanie potencjału turystycznego Doliny Kwisy.

5.1. Proponowany program zadań

Tabela nr 5. Zadania z grupy A

A - zadania z zakresu planowania przestrzennego i strategicznego		
lp.	zadanie	jednostka odpowiedzialna
A.1	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wyznaczonych MOT	Lubań m. Nowogrodzic gm. Osiecznica gm. Żagań gm.
A.2	Uwzględnienie zadań inwestycyjnych w pozostałych dokumentach planistycznych	Lubań gm. Nowogrodzic m. i gm.
A.3	Uwzględnienie zadań inwestycyjnych w dokumentach strategicznych	Gryfów Śląski m. i gm. Leśna m. i gm. Lubań m. Lubań gm., Nowogrodzic m. i gm. Osiecznica gm.

Tabela nr 6. Zadania z grupy B

B - zadania z zakresu organizacji szlaku kajakowego			
lp.	zadanie	lokalizacja	jednostka odpowiedzialna
B.1	Finansowe wspieranie realizacji zadań związanych z rozwojem turystyki nad Kwisą	Mirsk m. i gm. Gryfów Śląski m. i gm. Leśna m. i gm. Lubań m. i gm. Nowogrodzic m. i gm Olszyna gm. Osiecznica gm. Żagań gm. Małomice gm.	Związek Gmin „Kwisa”, Dolnośląska Organizacja Turystyczna, Polska Agencja Rozwoju Turystyki SA, Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa, Agencja Rozwoju Regionalnego, organizacje turystyczne, kluby kajakowe, sektor prywatny, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, gminy i powiaty leżące nad rzeką Kwisą oraz inne organizacje i instytucje

Tabela nr 6. Zadania z grupy B – cd

lp.	zadanie	lokalizacja	jednostka odpowiedzialna
B.2	Oznakowanie szlaku kajakowego	Mirsk m. i gm. Gryfów Śląski m. i gm. Leśna m. i gm. Lubań m. i gm. Nowogrodziec m. i gm Olszyna gm. Osiecznica gm. Żagań gm. Małomice gm.	Związek Gmin „Kwisa”, Dolnośląska Organizacja Turystyczna, Polska Agencja Rozwoju Turystyki SA, Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa, Agencja Rozwoju Regionalnego, organizacje turystyczne, kluby kajakowe, sektor prywatny, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, gminy i powiaty leżące nad rzeką Kwisą oraz inne organizacje i instytucje
B.3	Umieszczenie tablic informacyjnych	Mirsk m. i gm. Gryfów Śląski m. i gm. Leśna m. i gm. Lubań m. i gm. Nowogrodziec m. i gm. Olszyna gm. Osiecznica gm. Żagań gm.	
B.4	Organizacja miejsc startu	Mirsk m. Leśna m.	
B.5	Organizacja miejsc przenosek	Gryfów Śląski gm. Leśna gm. Lubań m. i gm. Nowogrodziec m. i gm. Osiecznica gm. Żagań gm.	
B.6	Organizacja MOT	Lubań m. Nowogrodziec m. Osiecznica gm. Żagań gm.	
B.7	Oznakowanie kierunku dojazdu do miejsc MOT na szlakach samochodowych, rowerowych i pieszych	Lubań m. Nowogrodziec m. Osiecznica gm. Żagań gm.	
B.8	Uporządkowanie koryta rzeki	gmina Osiecznica gmina Lubań	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
<p>zgodność zadań z „Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 dla województwa dolnośląskiego”: PRIORYTET 8: WYKORZYSTANIE I PROMOCJA DOLNOŚLĄSKIEGO POTENCJAŁU TURYSTYCZNEGO I UZDROWISKOWEGO („TURYSTYKA”)</p>			

Tabela nr 7. Zadania z grupy C

C - zadania mające na celu poprawę stanu jakości wód rzeki Kwisy		
lp.	zadanie	lokalizacja
C.1	Ograniczenie źródeł zanieczyszczeń ściekami bytowymi i przemysłowymi	Świeradów Zdrój m. Lubań m. Mirsk m. i gm. Lubomierz m. i gm Gryfów Śląski m. i gm Leśna m. i gm Nowogrodziec m. i gm Olszyna gm. Osiecznica gm.
C.2	Modernizacja oczyszczalni oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej	Nowogrodziec m.
<p>zgodność zadań z „Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 dla województwa dolnośląskiego”: PRIORYTET 5: POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO ORAZ ZACHOWANIE RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I OCHRONA PRZYRODY NA DOLNYM ŚLĄSKU („ŚRODOWISKO”)</p>		

Tabela nr 8. Zadania z grupy D

D - inne zadania		
lp.	zadanie	jednostka odpowiedzialna
D.1	Zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz uruchomienie kafejki internetowej w Mirsku i Trzebowie lub Rudawicy (dostęp do stron internetowych z informacją o stanie wody na Kwisie, prognozie pogody, miejscach noclegowych, itp.)	Gmina Mirsk i Żagań lub Małomice, sektor prywatny
D.2	Promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców, między innymi: organizowanie imprez sportowych i kulturalnych związanych z rzeką Kwisą, wprowadzenie elementów kajakarstwa do programu edukacji szkolnej, organizowanie kursów kajakarstwa, wydawanie folderów i informatorów.	Związek Gmin „Kwisa”, Dolnośląska Organizacja Turystyczna, Polska Agencja Rozwoju Turystyki SA, Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa, Agencja Rozwoju Regionalnego, organizacje turystyczne, kluby kajakowe, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, sektor prywatny, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, gminy i powiaty leżące nad rzeką Kwisą oraz inne organizacje i instytucje
D.3	Inwentaryzacja, oznakowanie w terenie i opisanie wszystkich atrakcji turystycznych w Dolinie Kwisy, wydanie mapy turystycznej „Dolina Kwisy” i folderów informacyjnych	
D.4	Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów nadrzecznych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, w szczególności w miastach	
D.5	Uruchomienie wspólnej strony internetowej „Dolina Kwisy” zawierającej kompleksowe informacje o wszystkich atrakcjach i usługach turystycznych oraz uzupełnienie sieci punktów informacji turystycznej	

D - inne zadania		
lp.	zadanie	jednostka odpowiedzialna
D.6	Wykreowanie produktu turystycznego „Dolina Kwisy” i jego promocja na targach turystycznych, imprezach i stronach internetowych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - wyznaczenie jednostki odpowiedzialnej za prowadzenie wspólnej informacji i promocji Doliny Kwisy (może to być Związek Gmin Kwisa lub jedna z gmin) - stworzenie i promocja logo Dolina Kwisy (lub wykorzystanie logo Związku Gmin Kwisa) - wyszukanie i promocja lokalnych produktów (np. ceramika artystyczna w gminie Osiecznica) 	Związek Gmin „Kwisa”, Dolnośląska Organizacja Turystyczna, Polska Agencja Rozwoju Turystyki SA, Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa, Agencja Rozwoju Regionalnego, organizacje turystyczne, kluby kajakowe, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, sektor prywatny, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz gminy i powiaty leżące nad rzeką Kwisą oraz inne organizacje i instytucje
D.7	Finansowe wspieranie realizacji zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem turystyki nad Kwisą	
<p>zgodność zadań z „Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 dla województwa dolnośląskiego”:</p> <p>PRIORYTET 8: WYKORZYSTANIE I PROMOCJA DOLNOŚLĄSKIEGO POTENCJAŁU TURYSTYCZNEGO I UZDROWISKOWEGO („TURYSTYKA”)</p> <p>PRIORYTET 3 ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO NA DOLNYM ŚLĄSKU („SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE”)</p>		

6. Bibliografia

1. „Studium zagospodarowania turystycznego dolnośląskich odcinków szlaków wodnych”, przyjęte uchwałą Nr 1095/II/04 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 marca 2004r.
2. „Przewodnik dla kajakarzy. Bóbr i Kwisa”. Andrzej Mateusiak. Wydawnictwo Pascal, Bielsko-Biała 2005r.
3. „Bory Dolnośląskie”. Mapa turystyczno – przyrodnicza. Wydawnictwo Turystyczne PLAN 2004r.
4. „Okolice Bolesławca”. Mapa rowerowa. Wydawnictwo Turystyczne PLAN 2004r.
5. „Sudety Zachodnie”. Mapa rowerowa. Wydawnictwo Turystyczne PLAN 2003r.
6. Związek Gmin „Kwisa”. Turystyczna mapa rowerowa. Wydawnictwo Turystyczne PLAN.
7. „Leśna. Szlakiem wygasłych wulkanów. Trasy rowerowe w gminie”. Wydawnictwo Turystyczne PLAN 2005r. mapa w skali 1: 50 000.
8. Przewodnik „Rowerem po okolicach Leśnej”. Leśna, październik 2004.
9. Waldemar Bena „Polskie Górne Łużyce”. Wydawnictwo F.H. Agat, Zgorzelec 2005 r.
10. Waldemar Bena „Dzieje Puszczy Zgorzelecko-Osiecznickiej”. F.H. Agat, Zgorzelec 2001 r.
11. „Miasta polskie w tysiącleciu”, Zakład Narodowy im. Ossolińskich 1967r.
12. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:
  - a. miasta i gminy Lwówek Śląski - Uchwała Nr XIII/105/2000 z dnia 24.02.2000r.
  - b. miasta i gminy Gryfów Śląski – Uchwała Nr XL/132/2004 Rady Miejskiej Gminy Gryfów Śląski z 30 grudnia 2004r.
  - c. miasta i gminy Leśna – Uchwała Nr XXV/199/2000 z 27 czerwca 2000r.
  - d. gminy Lubań - Uchwała Nr XI/76/99 z 30 grudnia 1999r.
  - e. miasta i gminy Nowogrodzic – Uchwała Nr XL/305/05 z 25 lipca 2005r.
  - f. miasta i gminy Olszyna - Uchwała Nr 4/24/2001 z 25 kwietnia 2001r.
  - g. gminy Osiecznica – Uchwała Nr 16/98/2000 z 22 marca 2000r.
  - h. miasta i gminy Mirsk - Uchwała nr XL/284/06 Rady miejskiej gminy Mirsk z dn. 24.02.2006r.
  - i. miasta Lubań - Uchwała nr XIV/114/99 Rady Miasta w Lubaniu z dnia 30 listopada 1999r. Zmiana: Uchwała nr V/61/2003 Rady Miasta Lubań z dnia 28 stycznia 2003r.
  - j. gminy Małomice – Uchwała Nr XXXVII/282/2002 z dnia 26.04.2002 r.
  - k. gminy Żagań – Uchwała Nr XIX/117/00 z dnia 08.09.2000 r.
13. Strony Internetowe:
  - a. Szlaki rowerowe Związku Gmin Kwisa - <http://www.rowery.kwisa.pl>
  - b. Urząd miasta i gminy Mirsk – <http://www.mirsk.pl/>
  - c. Urząd miasta i gminy Nowogrodzic - <http://www.nowogrodzic.pl/>
  - d. Urząd miasta Lubań <http://www.luban.pl/>
  - e. Urząd gminy Lubań <http://www.luban.ug.gov.pl/>
  - f. Urząd miasta i gminy Leśna <http://www.lesna.pl/>
  - g. Urząd gminy Osiecznica <http://www.osiecznica.ug.gov.pl/>
  - h. Ziemia Lubuska <http://www.ziemia-lubuska.pl/>
  - i. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php?id=wios>
  - j. Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej <http://www.eko.luban.com.pl/>

**WYKAZ OPINII DO PROGRAMU ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO SZLAKU KAJAKOWEGO KWISY
STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO DOLNOŚLĄSKICH ODCINKÓW SZLAKÓW WODNYCH**

Lp.	Jednostka opiniująca	Nr pisma i data	Uwagi i wnioski zgłoszone w opinii	Sposób uwzględnienia uwag i wniosków
1	2	3	4	5
1	Południowo-Zachodnie Forum Samorządu Terytorialnego 59-800 Lubań	04.12.2006r.	<p>Propozycja uwzględnienia w lokalnych projektach „zwrócenia się” miast i wsi w kierunku rzeki i wskazanie nabrzeży jako miejsc pod promenady spacerowe, miejsca wypoczynku i rekreacji oraz poruszenie problemu braku ładu przylegających do nich podwórek, ogrodów i fasad budynków.</p> <p>Zawarcie w projekcie propozycji organizacji ogólnopolskiego spływu kajakowego.</p> <p>Zachęcanie struktur samorządowych do próby inwentaryzacji, prócz organizacji turystycznych, także nieformalnych grup miłośników kajakarstwa, co pozwoliłoby na propagowanie miejscowych szlaków kajakowych w innych regionach kraju oraz za granicami kraju.</p> <p>Wskazanie w projekcie kierunków poszukiwań środków na realizację zamierzeń (np. interreg IIIA).</p> <p>Uzupełnienie tabeli nr 3 (pkt projektu „3.3 Infrastruktura turystyczna” – wykaz Punktów Informacji Turystycznej).</p> <p>Uwzględnienie na tablicach informacyjnych lokalizowanych w MOT atrakcji przyrodniczych i kulturowych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie (w promieni 2-3 km).</p>	<p>Ten problem opisany jest w rozdziale „3.5 Standardy wyposażenia miejsc obsługi turystycznej (MOT)” oraz został dodany do tabeli z zadaniami jako: „Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów nadrzecznych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, w szczególności w miastach”</p> <p>Taka inicjatywa mieści się w ramach proponowanych zadań w rozdziale „4. Karty informacyjne ..” w podrozdziałach „ Proponowany zakres działań”.</p> <p>Opracowanie jest próbą zwrócenia uwagi samorządów na potencjał jaki niosą ze sobą rzeki. Wskazanie w programie zadań jednostek , które mogą współpracować przy jego realizacji jest próbą zachęcenia do tej współpracy i nawiązania kontaktów ze wszystkimi jednostkami, formalnymi i nie formalnymi, które mogą zajmować się turystyką.</p> <p>W rozdziale „5. Program zadań” wskazane są priorytety z regionalnego programu operacyjnego na lata 2007-2013. Ze względu na trwające prace nad programami współpracy europejskiej nie jesteśmy w stanie podać dokładniejszych informacji.</p> <p>Zamieszczone informacje w tabeli są pełne. Sformułowanie „brak” nie oznacza braku informacji, oznacza brak punktu informacji na danym terenie.</p> <p>Umieszczanie informacji o atrakcjach turystycznych sugerowane jest m.in. w rozdziale „3.5 Standardy wyposażenia miejsc obsługi turystycznej (MOT)” oraz w samym programie zadań. Jako osobne zadanie zamieszczone zostało ponadto: „Inwentaryzacja, oznakowanie w terenie i opisanie wszystkich atrakcji turystycznych w Dolinie Kwisy, wydanie mapy turystycznej „Dolina Kwisy” i folderów informacyjnych”</p>

Lp.	Jednostka opiniująca	Nr pisma i data	Uwagi i wnioski zgłoszone w opinii	Sposób uwzględnienia uwag i wniosków
1	2	3	4	5
2	Urząd Miejski w Nowogrodzcu Rynek 1 59-730 Nowogrodzic	12.12.2006r. RB/7322/02- 12/06	Brak uwag - zaopiniowano pozytywnie	Brak uwag
3	Starostwo Powiatowe w Żaganiu ul. Armii Krajowej 9 68-100 Żagań	13.12.2006r. PSG – 0710/20/2006	Brak uwag - zaopiniowano pozytywnie	Brak uwag
4	Fundacja „Bory Dolnośląskie” ul. Żeromskiego25 68-120 Iłowa	16.12.2006r.	Propozycja konsultacji projektu z Jerzym Ludwinem, Wiceprezesem Zarządu Fundacji „Bory Dolnośląskie”, Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej.	Zwróciliśmy się z prośbą o opinię do Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej. Pismo skierowane było do osoby wyznaczonej do kontaktu.
5	Burmistrz Miasta i Gminy Mirsk ul. Plac Wolności 39 59-630 Mirsk	19.12.2006r. R 7224/17/R/06	Zaopiniowano pozytywnie. Wskazanie na możliwość korzystania z rzeki Kwisy w jej górnym odcinku, w okresie wiosennym przez profesjonalistów, którzy szukają wrażeń podczas spływu rzeką Kwisą po jej wezbraniu spowodowanym topnieniem śniegu w górach „Izerskich”.	Podczas naszych prac nie zetknęliśmy się z informacją o możliwości spływu powyżej miasta Mirsk. Nasza uwaga nakierowana była na odcinki służące przeciętnemu turystyce amatorowi.
6	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego ul. Podgórna 7 65-057 Zielona Góra	20.12.2006r. DN.II.0726/1/ 2006	Propozycje zmian: - str. 4 pkt 2 „Analiza dokumentów planistycznych” w Tabeli nr 1- „Turystyka w dokumentach planistycznych i strategicznych gmin” rozszerzenie analizy do podania zakresu planowanych form i kierunków rozwoju turystyki,	Ponieważ studia gminne są pisane w bardzo różny sposób dlatego podjęliśmy decyzję o zamieszczeniu ogólnej, jednolitej dla wszystkich dokumentów informacji. Studia gminne najczęściej nie precyzują zakresu planowanych form i kierunków rozwoju turystyki
			Poprawki wg pisma DN.II.0726/1/2006: - str. 14 w Tabeli nr 3 – „Infrastruktura turystyczna” , - str. 20 w Tabeli nr 4 - „Atrakcje przyrodnicze i kulturowe w otoczeniu rzeki (w odległości do 3 km od rzeki), - str. 46 Tabela nr IV.2. – „Charakterystyka proponowanej lokalizacji MOT” wiersz 3 i 6, - str. 80 Tabela nr VII.2. „Charakterystyka terenów w Świątoszowie” wiersz nr 2, - str. 84 Tabela VII.6. „Proponowany zakres zadań inwestycyjnych” wiersz 2, - str. 88 Tabela nr 8 „ Zadania z grupy D” wiersz 1, - str. 90 „Bibliografia” propozycja wyszczególnienia tytułów dokumentów planistycznych z terenu województwa lubuskiego wykorzystanych w pracach przy sporządzaniu projektu Programu, a w szczególności w pkt. 11: „Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” : j) gminy Małomice – Uchwała Nr XXXVI/282/2002 z dnia 26.04.2002 r. k) gminy Żagań – Uchwała Nr XIX/117/00 z dnia 08.09.2000 r.	Wszystkie uwagi i uzupełnienia uwzględniono.

Lp.	Jednostka opiniująca	Nr pisma i data	Uwagi i wnioski zgłoszone w opinii	Sposób uwzględnienia uwag i wniosków
1	2	3	4	5
			Propozycja Przedłożenia projektu „Programu zagospodarowania turystycznego szlaku kajakowego Kwisy” odpowiednio Burmistrzowi Miasta i Gminy Małomice, Wójtowi Gminy Żagań oraz Burmistrzowi Miasta Żagań celem zapoznania się z przedmiotowym projektem	Wszystkie zainteresowane miasta i gminy otrzymały projekt opracowania w celu zaopiniowania.
7	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu – Inspektorat w Zgorzelcu ul. Daszyńskiego 95 59-900 Zgorzelec	20.12.2006r. NI-Z-072/4/2006	Brak uwag - zaopiniowano pozytywnie	Brak uwag
8	Urząd Gminy Lubań ul. Dąbrowskiego 18 59-800 Lubań	20.12.2006r. BRG-0704/7/06	Brak uwag - zaopiniowano pozytywnie	Brak uwag
9	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego – Departament Rozwoju Regionalnego Wybrzeże Słowackiego 12/14 50-411 Wrocław	21.12.2006r. DG/1251/DG-G/0726/1070/06	Propozycja Zamieszczenia Kart Informacyjnych w postaci wyjmowanych /laminowanych/ kart do segregatora, poprzedzonych schematycznym planem odcinków jednodniowych (<i>sam wykaz ze str. 25 nie zapewnia orientacji</i>),	Nie ma przeszkód aby zainteresowani kajakarze w z naszego opracowania korzystali jako z przewodnika, jednak podstawowym celem opracowania jest stworzenie programu zadań. W 2005 roku wydany został przez Wydawnictwo Pascal „Przewodnik dla kajakarzy. Bóbr i Kwisa” autorstwa Pana Andrzeja Mateusiaka.
			W Karcie Informacyjnej na pierwszym miejscu – zaraz pod tytułem odcinka – powinna znajdować się mapa, a za nią legenda,	W opracowaniu zastosowano specjalnie taki układ, aby mapa i legenda zawsze otwierały się jednocześnie na stronach sąsiednich.
			Konieczność poprawy zapisu kilometrażu; zastosowanie sposobu zapisu przyjętego dla rzek i potoków tzn.: zamiana 76,300 km” na „km 76,300” lub „km 76 + 300”),	Uwagę uwzględniono
			Brak spójności pomiędzy poszczególnymi dokumentami planistycznymi, sygnalizowany na str.4 „Programu” , powinien być przedmiotem narady z udziałem wszystkich zainteresowanych gmin i WBU oraz Urzędu Marszałkowskiego,	Program został przekazany do wszystkich zainteresowanych samorządów, więc samorządy po zapoznaniu się z dokumentem mają świadomość istniejących rozbieżności. Jako zadania własne gmin zaproponowane zostało również uwzględnienie zagospodarowania turystycznego Kwisy w dokumentach planistycznych i strategicznych.
			Rozesłanie do gmin „Proponowanego zakresu działań” (autorstwa WBU) z poszczególnych jednodniowych etapów spływu, z prośbą o przedłożenie radom gmin do zaopiniowania pod kątem realizacji.	Program został przekazany do wszystkich zainteresowanych samorządów w celu uzyskania opinii. Gminy otrzymają również ostateczną wersję Programu.

Lp.	Jednostka opiniująca	Nr pisma i data	Uwagi i wnioski zgłoszone w opinii	Sposób uwzględnienia uwag i wniosków
1	2	3	4	5
10	Pełnomocnik Zarządu Województwa Dolnośląskiego ds. rzeki Odry Plac Powstańców Warszawy 1 50-951 Wrocław	21.12.2006r.	<p>Uwagi szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - We wstępie (str.3) i w bibliografii (str.90) brak nawiązania do opracowania wyjściowego WBU: „Studium zagospodarowania przestrzennego dolnośląskich odcinków szlaków wodnych” z 2004 r. 	Uwagę uwzględniono.
			<ul style="list-style-type: none"> - Str.3 – celem „Programu” jest AKTYWIZACJA nie terenów, ale GMIN. 	Uwagę uwzględniono.
			<ul style="list-style-type: none"> - Str.21 zachodzi pytanie, czy: (cyt.) „podstawowym zadaniem Programu jest wytyczanie miejsc służących do obsługi turystyki, w tym kajakowej”, MOT, czy „aktywizacja terenów (raczej GMIN)” – jak na str.3 	Przytoczone cytaty nie przeczą sobie. Celem jest aktywizacja, natomiast zadaniem realizującym ten cel są zadania wyznaczające poszczególne lokalizacje. Jest to zgodne z powszechnie stosowanym schematem w opracowaniach programowych lub strategicznych.
			<ul style="list-style-type: none"> - Str.10-14 tab. nr 3 – zadziwiający jest brak zwyczajnej informacji turystycznej w gminach: <u>od tego trzeba zacząć aktywizację gmin (może z udziałem DOT?)</u>. 	Organizację punktów informacji turystycznej wpisano do zadań.
			<ul style="list-style-type: none"> - Str.3 – spływy organizowane przez „specjalne firmy” – to znaczy? 	Tekst poprawiono na „wyspecjalizowane”.
			<ul style="list-style-type: none"> - Str.3 u dołu – przejęzyczenie: Jeziora Złotniki i Leśna nie mogą pełnić „funkcji ośrodków wypoczynkowych nad wodą”. 	Uwagę uwzględniono.
			<ul style="list-style-type: none"> - Str.5 Na początku rozdz.3 (Opis szlaku kajakowego) proponuję umieścić tabelę nr 2 (opis punktów charakterystycznych) ze str.8-9 jako najważniejszą informację o trasie spływu, potem tab. nr 4 (atrakcje) ze str. 15, następnie resztę. 	Uwagę uwzględniono.
			<ul style="list-style-type: none"> - Str.9, 78, 80 i str.81 x 2 – niepoprawna nazwa „jaz balonowy” – powinno być „powłokowy”. Nie jest to bynajmniej konstrukcja „nietypowa” (s.80) – jazem powłokowym jest np. jaz Szczytnicki na Odrze koło ZOO we Wrocławiu. 	Nazwę poprawiono.
			<ul style="list-style-type: none"> - Str.27, 36, 44, 51, 66, 77 – na mapach powinien być zaznaczony początek i koniec kolejnego odcinka jednodniowego. 	Uwagę uwzględniono.

Lp.	Jednostka opiniująca	Nr pisma i data	Uwagi i wnioski zgłoszone w opinii	Sposób uwzględnienia uwag i wniosków
1	2	3	4	5
10 c.d.			<ul style="list-style-type: none"> - Str.31 – tab. nr I.2 (również odpowiednio tab. nr III.2, IV.2, V.2, VI.2, VII.2) pt. „Proponowany zakres działań” – rozesać do właściwych gmin z prośbą o przedłożenie radom gmin do zaopiniowania pod kątem możliwości realizacji. Realizacja zadań zawartych w Tab. nr I.3 (i dalej odpowiednio tab. nr III.3, IV.3, V.3, VI.3, VII.3) pt. „Proponowany zakres zadań inwestycyjnych” pozostaje wyłącznie w gestii gmin. - Str.33 – zaporą zbiornika Leśna ma 135 m długości, nie szerokości. Leśna jest najstarszym zbiornikiem retencyjnym z grona największych na terenie Polski wybudowanym w latach 1901-1905 roku, więc na początku XX w., nie w wieku XIX. - Na str.37 w tab. nr III.1 oraz na str. 8-9 w tab. nr 2 brak zwyczajowego miejsca dotychczasowych startów klubu „Włóknierz Leśna” w Baworowej – do uzupełnienia. To samo na str.36 mapa III.2 odc. Leśna – Lubań. - Str.37 Proponowane nowe miejsce startu - w opisie km 94,500 a na str.38 na mapie - km 94,400 – do poprawki. - Str.45 – tab. nr IV.1 km 75,750 Radogoszcz słowo „siłownia” zamienić na „elektrownia wodna”, bo może być mylące. - Str.47 w opisie fot. stopnia regulacyjnego w Lubaniu km 79,400 (nie: 79,400 km) czytamy: „na lewym brzegu kamienne wzmocnienia ułatwiające wodowanie kajaka” – to jest oczep (tj. górna część) kamiennego muru oporowego, którego zadaniem jest podtrzymanie wysokich brzegów rzeki i zabezpieczenie ich przed zsuwaniem się do rzeki - Str.47 km 75,750 (nie: 75,750 km) w opisie jazu w Radogoszczy jest „elektrownia z regulowaną śluzą” – nie ma śluz „nieregulowanych” (tj. przepływowych). Śluza z założenia musi posiadać ruchome zamknięcia (wrota) umożliwiające statkowi czy łodzi pokonywanie różnicy poziomów wody na towarzyszącym jazie/ stopniu. - Str.61 u góry i w opisie fotografii: Błękitek niedaleko Diablej Tamy - zbiornik poeksploatacyjny / wyrobisko PO CZYM?. Kajakarze mają prawo wiedzieć, z jakiego kąpieliska mogą skorzystać na szlaku. - Str.78: Świętoszów km 16,600 do 1992 r. był zajmowany przez wojska radzieckie, nie rosyjskie. 	<p>Wszystkie zainteresowane gminy otrzymały pełny tekst opracowania w celu zaopiniowania, również po skończeniu opracowania tekst ostateczny zostanie gminom przekazany. W opracowaniu podajemy również alternatywne źródła finansowania.</p> <p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Dodano informację.</p> <p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Uwagę uwzględniono.</p>

Lp.	Jednostka opiniująca	Nr pisma i data	Uwagi i wnioski zgłoszone w opinii	Sposób uwzględnienia uwag i wniosków
1	2	3	4	5
10 c.d.			<ul style="list-style-type: none"> - Str.87-90 w tabelach nr 6-8 uaktualnić numery i nazwy priorytetów RPO, do których odnoszą się poszczególne grupy zadań w całym Rozdz. 5 pn. „Program zadań” - Str.88 tab. nr 7 zadanie C1: nie jest jasne, czy sformułowanie „Ograniczenie źródeł zanieczyszczeń” dotyczy ilości źródeł, czy też ilości pochodzących z nich zanieczyszczeń. 	<p>Uaktualniono</p> <p>Dla wskazania dokładnych działań potrzebna jest analiza istniejącej gospodarki wodno-ściekowej. W opracowaniu posłużono się „Koncepcją rozwoju infrastruktury ochrony wód rzeki Kwisy w aspekcie skojarzonej gospodarki wodno-ściekowej jej dorzecza”, autorstwa dr inż. Janusz Przewłockiego z Instytutu Ochrony Środowiska, Oddział we Wrocławiu, 2005 R.</p>
11	Urząd Miasta Lubań Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Przestrzennej ul. 7 Dywizji 14 59-800 Lubań	08.01.2007r.	<ul style="list-style-type: none"> - na str. 45 pkt IV.1. ust. a) w opisie Lubania - ceglana baszta Bracka (winno być: kamienna/bazaltowa Baszta Bracka); - Dom pod Okrętem, będący późnobarokowym pałacem (wydaje nam się, że pojęcie pałacu nie powinno odnosić się do pojedynczego obiektu architektonicznego bez dodatkowych założeń gospodarczych i krajobrazowych. Opis jako obiekt/domem kupiecki jest bardziej właściwy). Podobnie w pkt o obiektach architektonicznych: "... domy i pałace kupieckie", raczej "domy i wille kupieckie" – pałacy (pałacyków, dworów) jest w sumie kilka i nie ma żadnej dokumentacji, na to że obiekty te były związane były ze światem kupców. - na str. 48 pkt 5 "możliwość uzbrojenia technicznego" - "... bieżną ul. Jagiellońską..." (winno być ul. Jeleniogórska) - Ponadto na str. 18 opracowania w pkt 3 dot. pomników przyrody proponujemy należy dopisać: istniejący użytek ekologiczny : "Dolina Gozdnicy". 	<p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Według encyklopedii PWN: „pałac (łac.) - reprezentacyjna budowla mieszkalna pozbawiona cech obronnych; od XIX w. także okazałe gmachy rządowe i użyteczności publicznej.” http://encyklopedia.pwn.pl/haslo.php?id=3953649 Określenie użyte w opracowaniu jest uzasadnione.</p> <p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Uwagę uwzględniono.</p>
12	Starostwo Powiatowe w Lubaniu ul. Mickiewicza 2 59-800 Lubań	PR.0718/39/200 6 z dnia 10.01.2007r.	<p>Prosimy o uwzględnienie uwag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodanie informacji nt. pieszego szlaku turystycznego „Dolnośląska Droga Św. Jakuba”, - dodanie informacji o infrastrukturze turystycznej w otoczeniu rzeki jaka są pałace w Olsztynie, Oraz domy Przysłupowo zrębowe w Olsztynie oraz mieście i gminie Leśna, - w Lubaniu można zanoćować także w pokojach gościnnych przy ul. Spółdzielczej 12 	<p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Uwagę uwzględniono.</p>

Lp.	Jednostka opiniująca	Nr pisma i data	Uwagi i wnioski zgłoszone w opinii	Sposób uwzględnienia uwag i wniosków
1	2	3	4	5
13	Ludowo Uczniowski Klub Sportowy Kwisa ul. Mickiewicza 2 59-800 Lubań	13.12.2006r.	Obecna nazwa klubu kajakowego w Leśnej brzmi LUKS „Kwisa” Leśna.	Uwagę uwzględniono.
14	Pan Zdzisław Paliga Dyrektor Wydziału Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego Wybrzeże J. Słowackiego 12-14 50-411 Wrocław	Brak odpowiedzi	-	-
15	Pan Ryszard Kosierb Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu ul. C.K. Norwida 34 50-950 Wrocław	Brak odpowiedzi	-	-
16	Pan Andrzej Piasecki Prezes Klubu Turystyki Kajakowej PTASI USKOK ul. Kochanowskiego 74 51-601 Wrocław	Brak odpowiedzi	-	-
17	Pani Krukowska-Szopa Prezes Fundacji Ekologicznej „Zielona Akcja” ul. Wrocławska 41 59-220 Legnica	Brak odpowiedzi	-	-
18	Pan Andrzej Jankowski Dyrektor Biura Euroregion Nysa ul. 1-go Maja 57 58-500 Jelenia Góra	Brak odpowiedzi	-	-
19	Jakub Feiga Dolnośląska Organizacja Turystyczna ul. Powstańców Śląskich 7 53-332 Wrocław	Brak odpowiedzi		
20	Pan Robert Kropiwnicki Prezes Zarządu ARLEG SA Agencja Rozwoju Regionalnego ul. Rataja 26 59-220 Legnica	Brak odpowiedzi	-	-

Lp.	Jednostka opiniująca	Nr pisma i data	Uwagi i wnioski zgłoszone w opinii	Sposób uwzględnienia uwag i wniosków
1	2	3	4	5
21	Pan Andrzej Mateusiak PTTK oddział „Sudety Zachodnie” ul. 1-go Maja 86 58-500 Jelenia Góra	Brak odpowiedzi	-	-
22	Starostwo Powiatowe w Bolesławcu Pl. Piłsudskiego 2 59-700 Bolesławiec	Brak odpowiedzi	-	-
23	Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze ul. Kochanowskiego 8 58-500 Jelenia Góra	Brak odpowiedzi	-	-
24	Starostwo Powiatowe w Lwówku Śląskim al. Wojska Polskiego 25a 59-600 Lwówek Śląski	Brak odpowiedzi	-	-
25	Urząd Miasta i Gminy w Gryfowie Śląskim Rynek 1 59-620 Gryfów Śląski	Brak odpowiedzi	-	-
26	Urząd Miasta i Gminy w Leśnej Rynek 19 59-821 Leśna	Brak odpowiedzi	-	-
27	Urząd Miasta i Gminy w Osiecznicy ul. Lubańska 43 59-724 Osiecznica	Brak odpowiedzi	-	-
28	Urząd Miasta i Gminy w Olszynie ul. Wolności 6 59-830 Olszyna	Brak odpowiedzi	-	-
29	Urząd Miasta i Gminy w Małomicach pl. Konstytucji 3 Maja 1 67-320 Małomice	Brak odpowiedzi	-	-
30	Urząd Miasta i Gminy w Żaganiu ul. Armii Krajowej 9 68-100 Żagań	Brak odpowiedzi	-	-
31	Związek Gmin Kwisa ul. Dywizji 14 59-800 Lubań	Brak odpowiedzi	-	-

Uchwała Nr...193.../...III...107
Zarządu Województwa Dolnośląskiego
z dnia...6 MARCA...2007 r.

w sprawie przyjęcia „Programu Zagospodarowania Turystycznego Szlaku Kajakowego Kwisy”

Na podstawie art. 14 ust.1 i art. 41 ust.2 pkt. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity z 2001 r. Dz. U. Nr 142, poz. 1590 z późniejszymi zmianami) i art. 38 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami) Zarząd Województwa Dolnośląskiego uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Program Zagospodarowania Turystycznego Szlaku Kajakowego Kwisy”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Członkowi Zarządu Patrykowi Wildowi.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marszałek
Województwa Dolnośląskiego
Andrzej Łoś

